

Gräs i kulturlandskapet

– lantbruk, park och trädgård

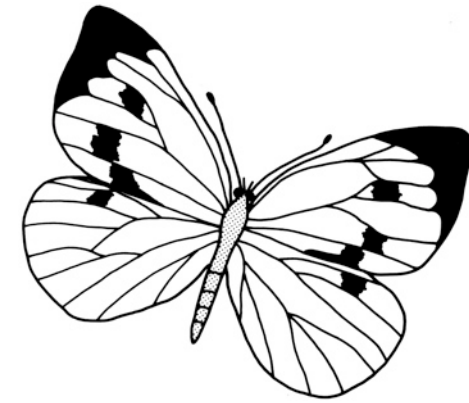
Av Håkan Fogelfors

Hans Lustig (illustrationer)

Sveriges lantbruksuniversitet

Uppsala 2012

ISBN 978-91-576-9058-6

cm

Kålfjäril i naturlig storlek.

Gräs i kulturlandskapet – lantbruk, park och trädgård
Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala 2012

Copyright © Håkan Fogelfors
Illustrationer copyright © Hans Lustig

Digitalisering: Fredrik Stendahl

ISBN: 978-91-576-9058-6

Gräsen i Thule har snålt och trångt om tiden.
Klängda vid tillfällets barm och i nådens händer
fattar de fjärlens trångomål längs frusna stränder, känner
de dagsländans ålder i juniliden.

Knappast ett större under finnes på jorden
än dessa markers blad i vår trängda sommar.
Bonden förstummas, skalderna frossa på orden
medan de ännu på ängarna lever och blommor.

Harry Martinson

Ur diktsamlingen "Gräsen i Thule"

Förord

Vid arbetet med boken "Åkerogräs i Sverige" i början av 1970-talet gjordes även studier av ett antal gräsarter. Detta material kom emellertid aldrig att publiceras. Då behovet av en modern lantbruksbotanisk gräsflora med bestämningsnycklar för vegetativa stadier blivit alltmer påkallat i undervisning och för rådgivning, anser jag det vara angeläget att detta material, nu något kompletterat, publiceras på ett lättillgängligt sätt.

I denna flora beskrivs ett sextiotal gräsarter, som i det svenska kulturlandskapet huvudsakligen förekommer antingen som åkerogräs, vallgräs eller betesgräs i kultiverad eller "naturlig" betesmark. Flertalet arter, närmare bestämt 51, presenteras med såväl detaljerad artbeskrivning som med tecknade bilder av den utvuxna växtindividen tillsammans med vegetativt stadie och detaljillustrationer. På de senare anges förstöringsgraden för varje enskild detalj. Skalan på övriga teckningar anges i form av den för de flesta av oss så välkända kalfjärilen, som på föregående sida återfinns i naturlig storlek. För flertalet arter anges också nära till hands liggande förväxlingsmöjligheter samt några exempel på vanliga arter, som ofta påträffas i samma vegetationstyp som gräsarten i fråga s. k. följearter. De 51 arterna återfinns i alfabetisk ordning efter sina latinska namn.

En gräsart kan i floran bestämmas genom bestämnings-schemat och/eller med hjälp av det tecknade bildmaterialet, som har utförts av Hans Lustig. För den som tycker att bestämnings-schemat av mer konventionellt slag är alltför svårhanterliga ges några exempel på bestämningsgenvägar.

Uppsala i juli 1983

Håkan Fogelfors

Förord till reviderad utgåva 2012

I samband med nu pågående utgivning av en ogräsrådgivningsportal på nätet (ograsradgivaren.slu.se) har också en revidering av denna Gräsflora skett. Den kan nu, från Ogräsrådgivaren, laddas ned som ett pdf-dokument. I den reviderade upplagan har, bland annat, vissa förändringar vad beträffar den latinska nomenklaturen, komplettering med finska och engelska artnamn samt pedagogiska förbättringar av examinationsschemat skett.

Uppsala i februari 2012

Håkan Fogelfors

Innehåll

Inledning, s. 4

Bestämningsnycklar, s. 5

Bestämningsschema för gräs och gräslika arter i blomlost stadium, s. 5

Bestämningsgenvägar för gräs, s. 9

Artbeskrivningar med illustrationer, s. 11

Förekomst (vegetationstyper), s. 63

Förklaring av botaniska termer, s. 65

Ordförklaringar, s. 66

Register (artnamn)

svenska (*swedish*), s. 68

norska (*norwegian*), s. 68

danska (*danish*), s. 69

finska (*finnish*), s. 69

engelska (*english*), s. 70

latin (*latin*), s. 70

latin med respektive språks trivialnamn, s. 71

(*latin with trivial name of respective language*)

Litteratur, s. 74

Inledning

Ur strikt botanisk synvinkel är gräs de växter som tillhör familjen *Poaceae* (syn. *Gramineae*) bland de enhjärtbladiga växterna (monokotyledonerna). Gräsen är en mycket naturlig och välväxande växtfamilj. Inte ens de s. k. halvgräsen, som ofta på grund av sin likartade uppbyggnad behandlas tillsammans med gräsen, är närmare besläktade med dessa. Halvgräsen omfattar familjerna *Cyperaceae* (t. ex. ag-, starr- och sävväxter) och *Juncaceae* (tåg- och fryleväxter).

Gräsen är ett- (annuella), två- (bienna) eller fleråriga (perenna), mestadels örtartade växter. Endast inom bambugruppen finns arter med förvedade mångåriga stammar. De ovanjordiska stammarna (stråna) är nästan alltid trinda/runda och ihåliga (undantag t. ex. majs och sockerrör) med markerade kompakta leder, genom vilka en böjning av strået möjliggörs. Från dessa leder utgår blad, vars nedre del omsluter strået med en lång ofta mer eller mindre öppen bladslida. Denna fortsätter i den vanligen jämbreda bladskivan (parallelnervig), som till form och storlek kan vara mycket växlande. Vid övergången mellan bladslida och bladskiva finner man vänd mot bladskivan vanligen en hinn- eller franslik bildning benämnd snärp.

GräSENS blomställning består av tvåkönade småax (enkönade hos majs), vilka oftast består av 2 – 6 mycket oansenliga blommor. Hos en del släkten förekommer dock endast en blomma. Småaxen är antingen samlade i ett ax eller i en ofta mycket rikt förgrenad blomställning, en vippa. I den första typen är småaxen oskaftade medan de i den senare är skaftade. Mellanformer med kortskaftade småax benämns axvippa.

Gräsblomman har inga klara färger, ingen doft eller nektar med vilka insekter skulle kunna lockas. Detta innebär att insektpollinering normalt inte förekommer. Gräsen blir istället vanligen korsbefruktade genom vindpollinering ("rågen ryker"). En del arter är dock självbefruktare. Fröspridningen sker passivt och då ofta genom vinden. Många arters frön bär någon form av bildning som ökar flygförmågan (t. ex. hår eller fjun av något slag). Spridning sker också genom vatten framför allt vid översvämningar (t. ex. flyghavre) samt via djur, som förtär fröna. Med hjälp av insekter (t. ex. myror – bergslok) eller genom fasthållande i hårbeklädnanden på förbipasserande djur sker också spridning. Vi får naturligtvis i detta sammanhang inte heller glömma bort människan som en mycket viktig fröspridare.

Gräsfamiljen är med sina över 8 000 arter, varav ca 150 stadigvarande förekommer i Skandinavien, en av de större och mest vittspridda av alla kärnväxtfamiljer. Arter finns representerade i alla världsdelar, på alla breddgrader och höjdnivåer där överhuvudtaget någon kärnväxtvegetation kan förekomma. Inom de olika klimatområdena, som förekommer på jorden är emellertid de olika huvudgrupperna inom familjen mycket olika representerade. Några är till största delen bundna till tropiska och subtropiska områden, medan andra är mer jämnt fördelade eller med övervikt för de tempererade områdena.

Knappast någon annan örtartad kärnväxtfamilj intar en så dominerande roll i många växtsamhällen som just gräsen. Genom sin stora individrikedom och ofta kraftiga vegetativa förökning bestämmer de karaktären på åtskilliga vegetationstyper med omfattande utbredning världen över t. ex. savanner, stäpper, gräsängar och gräshedar. Många arter har också genom sina starkelserika frön blivit mycket ekonomiskt viktiga kulturväxter t. ex. ris, majs, hirs, durra, råg, vete, korn och havre. Några gräsarter har en starkt sockerhaltig mærg (t. ex. sockerrör), varför de används för sockerframställning. Flera grässläkten används för framställning av alkohol. Som foderväxter används också åtskilliga gräsarter av vilka en del odlas på åkermark, medan andra är av stor betydelse som betesgräs i olika typer av betesmarker.

Vidare har de torkade stråna (halmen) av flera gräsarter en vidsträckt användning till flätning av t. ex. hattar och korgar samt som packnings- och stoppningsmaterial. Några arter används också till pappersframställning och som byggnadsmaterial t. ex. taktäckning (bladvass, rörfen). Inom flygsandsområden planteras ibland arter som sandrör och strandråg för att förhindra flygsandens vidare utbredning. Många arter inom ett flertal släkten odlas också dels som prydnadsväxter dels för medicinskt bruk. Giftiga egenskaper påträffas däremot mycket sällan hos gräsen. Om så skulle vara fallet är det nästan alltid fråga om att gräset är angripet av någon toxinbildande svamp, vilket då medför att växten blir giftig för betande djur (t. ex. jättegröe) eller för människan om frön uppträder i brödsåden, t. ex. därrepe, som förr förekom som åkergräs.

Inom vårt moderna västerländska samhälle är flera av dessa användningsområden idag mer eller mindre bortglömd kulturhistoria. Så sent som under 1800-talet var däremot många gräsarter tillsammans med andra vilda växter en mycket viktig del av det svenska folkhushållet.

Bestämningsnycklar

Bestämningsschema för gräs och gräslika arter i blomöst stadium

Följande bestämningsschema (s. 6) bygger på ett antal motsatsförhållanden (tes – antites) där man således steg för steg väljer bland erbjudna alternativ och på så sätt letar sig fram till namnet på den växt som man vill bestämma.

Exempel

Vi konstaterar först att den växt som vi nu skall försöka bestämma (se motstående sida) har riktiga blad och av de två första påståendena A och B (s. 6) väljer vi således alternativ B. Under B väljer vi sedan mellan nedanstående två alternativ:

- I Stjälk oledad, trekantig (ibland även blad), inuti mer eller mindre mörkfyllt (ej ihålig).
- II Stjälk ledad, ej trekantig, inuti ej mörkfyllt (ihålig)

Under II väljer vi sedan mellan alternativen:

- a Blad borstlika eller trådsmala (0,2 – 2,0 mm breda)
- aa Bladskivor i knoppläge vikta (ej borstlika eller trådsmala)
- aaa Bladskivor i knoppläge rullade (ej borstlika eller trådsmala)

Under aaa väljer vi sedan mellan alternativen

- b Snärp upplöst i en hårkrans
- bb Snärp av vanlig beskaffenhet (hinnlika)

Under bb väljer vi sedan mellan alternativen :

- c Bladskivor med bladöron, ibland svaga
- cc Bladskivor utan bladöron

Under c väljer vi sedan mellan alternativen:

- d Bladslidor glatta; bladskivor med tydliga lister på översidan
- dd Bladslidor håriga (nedre); bladskivor med otydliga lister på översidan

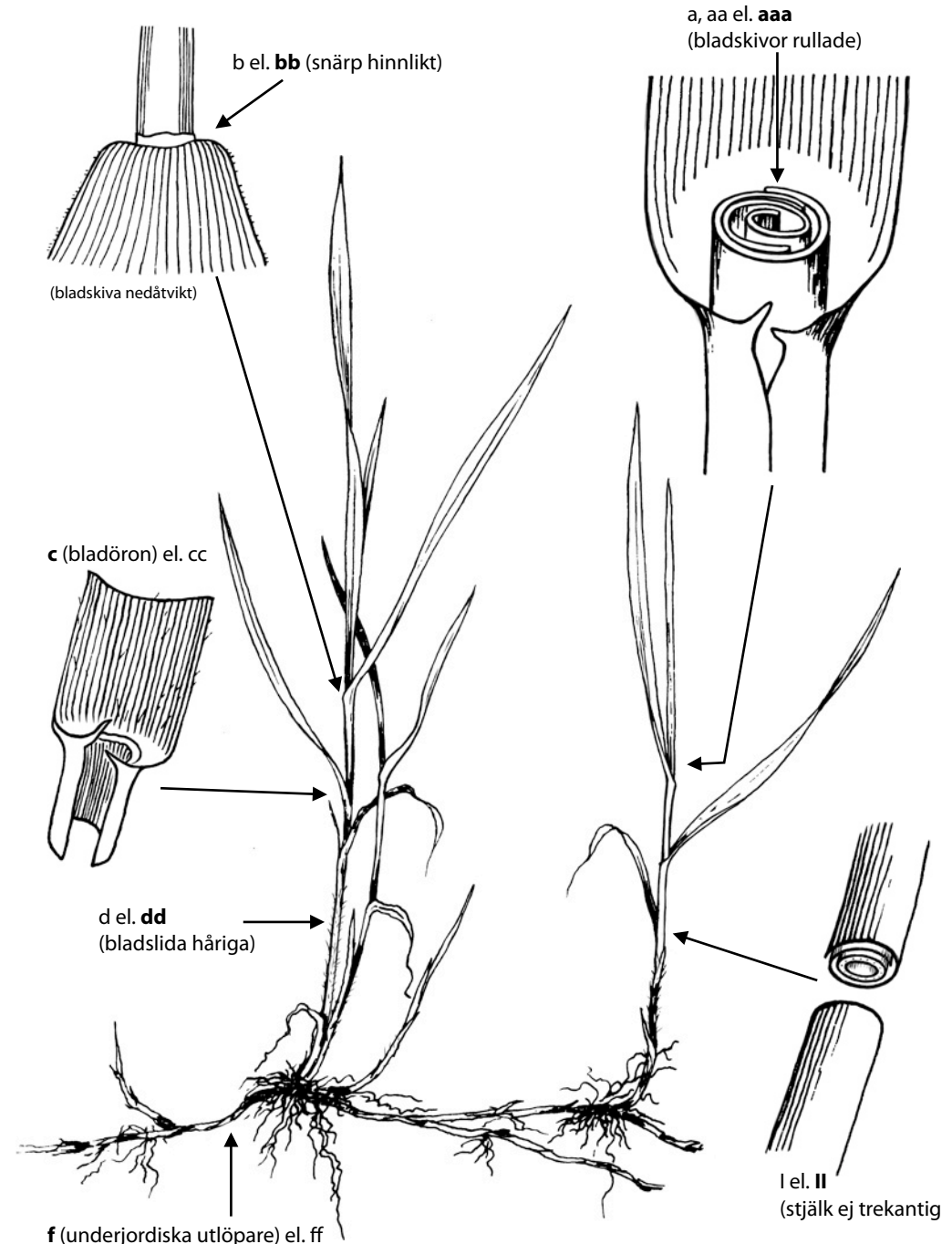
Under dd väljer vi sedan mellan alternativen:

- e Med kumarinlukt (starkt vålluktande); smak bitter
- ee Utan kumarinlukt; smak ej bitter

Under ee väljer vi sedan mellan alternativen:

- f Med underjordiska utlöpare; bladundersidor ej sträva
- ff Utan underjordiska utlöpare; bladundersidor sträva

Växten som skulle bestämmas är således **kvickrot** (*Elymus repens*).

A. Planta utan riktiga blad

- I. Stjälk (diam. 3-5 mm) oledad, blank, klart grön, rund, för känslan slät. Rödbruna slidor vid basen . **veketåg** (*Juncus effusus*)
- II. Stjälk (diam. 7-10 mm) oledad, mörkgrön, rund, styv, för känslan svagt räfflad **kolsäv** (*Scirpus lacustris*)

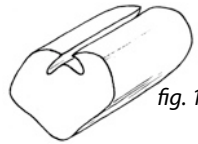

fig. 1

B. Planta med riktiga blad

- I. Stjälk oledad, trekantig (ibland även blad), inuti mer eller mindre mörkfyllad (ej ihålig) .. **halvgräs** (t. ex. *Carex*, *Scirpus*.)
- II. Stjälk ledad, ej trekantig, inuti ej mörkfyllad (ihålig)

fig. 2

- a Blad borstlika eller trådsmala (0,2 – 2,0 mm breda)
- b Bladbas förtjockad, beklädd med fjälllika bladrester; hela plantan sträv **stagg** (*Nardus stricta*), s. 49
- bb Bladbas ej förtjockad
- c Blad med otydlig fåra (lupp), solida, tvärsnitt rundat hjärtformigt (fig. 1)..... **kruståtel** (*Deschampsia flexuosa*) s. 33

fig. 3

- cc Blad med tydlig fåra (lupp), tvärsnitt ovalt
- d Snärp korta <1 mm
- e Tvärsnitt bladskiva (fig. 2); nedre bladslidor rödaktiga; med underjordiska utlöpare **rödsvingel** (*Festuca rubra*) s. 38
- ee Tvärsnitt bladskiva (fig. 3); nedre bladslidor ljusgrå; utan underjordiska utlöpare **färsvingel** (*Festuca ovina*) s. 36
- dd Snärp utdragna, ca 2 mm (fig. 4) **brunven** (*Agrostis canina*) s. 11

fig. 4

- aa Bladskivor i knoppläge vikta, (fig. 5) (ej borstlika eller trådsmala)
- b Snärp upplöst i långa ullhår **knägräs** (*Sieglingia decumbens*) s. 61

fig. 5

- bb Snärp av vanlig beskaffenhet, hinnlika
- c Bladskivor med tydliga lister på ovsidan (fig. 6)
- d Vid genomlysning av bladslidor framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar tydligt; bladslidor och bladskivor med luftgångar (tvärsnitt) **vanligt mannagräs** (*Glyceria fluitans*) s. 39
- dd Vid genomlysning av bladslidor framträder ej tvärförbindelser mellan kärlsträngar; bladslidor och bladskivor saknar luftgångar

fig. 6

- e Mellanrummet mellan bladlister synligt mot dagsljus som längsgående vita strimmor **tuvtåtel** (*Deschampsia caespitosa*) s. 32
- ee Mellanrummet mellan bladlister ej speciellt framträdande (ibland som längsgående ljusgröna strimmor)
- f Bladskivor med bladöron (fig. 7), undersida starkt glänsande; nedre bladslidor mer eller mindre violetta **engelskt rajgräs** (*Lolium perenne*) s. 45
- ff Bladskivor utan eller med otydliga bladöron
- g Bladlister mycket tydliga (antal 5 – 8); bladskivor jämbreda; underjordiska utlöpare **rödsvingel** (*Festuca rubra*) s. 38
- gg Bladlister tydliga (antal: >8); bladskivor starkt avsmalnande mot spetsen, undersida glänsande..... **kamäxing** (*Cynosurus cristatus*) s. 30
- cc Bladskivor utan eller med otydliga lister på ovsidan
- d Bladskivor med mittfåra (fig. 8); bladspetsar tydligt båtstävformiga (fig. 9)
- e Ljusa strimmor utmed hela mittnerven vid genomlysning
- f Bladskott och bladslidor hoptryckta
- g Bladskivor ljusgröna, på tvären vanligen något vågiga; snärp 2 – 3 mm **vitgröe** (*Poa annua*) s. 53
- gg Bladskivor blågröna, på tvären ej vågiga; snärp kort ca 1 mm **berggröe** (*Poa compressa*) s. 54
- ff Bladskott och bladslidor svagt eller ej hoptryckta (trinda/runda)
- g Snärp korta, trubbiga (fig. 10); bladspetsar breda **ängsgröe** (*Poa pratensis*) s. 57
- gg Snärp långa, spetsiga (fig. 11); bladspetsar smala **kärrgröe** (*Poa trivialis*) s. 58
- ee Ljusa strimmor utmed mittnerven endast tydliga nära bladspetsen vid genomlysning
- f Snärp korta, 0,5 – 1 mm (fig 12) **lundgröe** (*Poa nemoralis*) s. 55

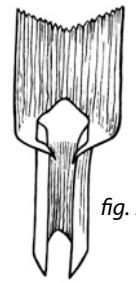

fig. 7

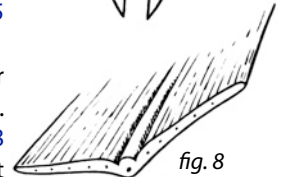

fig. 8

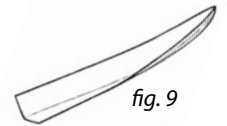

fig. 9

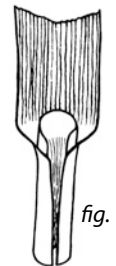

fig. 10

fig. 11

fig. 12

- ff** Snärp långa, rundade, 2 – 6 mm (fig. 13)
..... **sengröe** (*Poa palustris*) s. 56
- dd** Bladskivor saknar mittfåra
- e** Bladslidor starkt hoptryckta
..... **hundäxing** (*Dactylis glomerata*) s. 31
- ee** Bladslidor ej starkt hoptryckta
- f** Nedre bladslidor glatta
- g** Bladskivor 10 – 25 mm breda; bladslidor upptill med ett gulbrunt fält; vid genomlysning av bladslidor framträder tvärförbindelser mellan kärldrängarna
..... **jättegroe** (*Glyceria maxima*) s. 40
- gg** Bladskivor 1 – 5 mm breda; bladslidor upptill saknar gulbrunt fält; vid genomlysning av bladslidor framträder ej tvärförbindelser mellan kärldrängar
- h** Lågväxt art, strån 10 – 40 cm höga; ljus blågrön; snärp mycket korta ca 0,5 mm, hårfransigt **älväxing** (*Sesleria caerulea*) s. 60
- hh** Medelhög art, strån 40 – 80 cm höga; snärp 3 – 5 mm långa, spetsiga
..... **ängshavre** (*Arrhenatherum pratense*) s. 21
- ff** Nedre bladslidor mjukhåriga
..... **luddhavre** (*Arrhenatherum pubescens*) s. 22
- aaa** Bladskivor i knoppläge rullade, fig. 14 (ej borstlika eller trådsmla)
- b** Snärp upplöst i en hårkrans
- c** Bladskivor 3 – 8 mm breda, glest håriga
..... **blåtåtel** (*Molinia caerulea*) s. 48
- cc** Bladskivor 10 – 40 mm breda, glatta
..... **bladvass** (*Phragmites australis*) s. 52
- bb** Snärp av vanlig beskaffenhet (hinnlika)
- c** Bladskivor med bladöron (fig. 7), ibland svaga
- x** → **d** Bladslidor glatta; bladskivor med tydliga lister på ovansidan (fig. 6)
- e** Bladskivor 3 – 8 mm breda, 10 – 20 bladlister
- f** Bladöron svagt utvecklade; snärp mycket korta; vid genomlysning av bladslidor framträder tvärförbindelser mellan kärldrängarna tydligt, de grövre kärldrängarna framträder i bladskivorna som ljusa strimmor
..... **ängssvingel** (*Festuca pratensis*) s. 37
- ff** Bladöron kraftigt utvecklade; snärp korta, ca 1 mm; vid genomlysning av bladslidor framträder

fig. 13

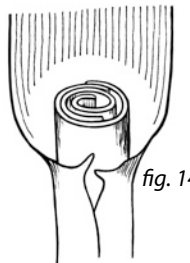

fig. 14

fig. 7, sid. 6

fig. 6, sid. 6

tvärförbindelser mellan kärldrängarna otydligt, de grövre kärldrängarna framträder i bladskivorna som ljusgröna strimmor
..... **italienskt rajgräs** (*Lolium multiflorum*)

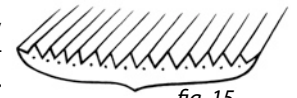

fig. 15

..... **westerwoldiskt rajgräs**, s. 44

ee Bladskivor 10 – 15 mm breda, 20 – 30 bladlister
..... **rörsvingel** (*Festuca arundinaceae*) s. 35

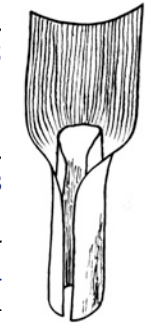

fig. 16

dd Bladslidor håriga (nedre); bladskivor med otydliga lister på ovansidan

e Med kumarinluk; smak bitter
..... **vårbrodd** (*Anthoxanthum odoratum*) s. 18

ee Utan kumarinluk; smak ej bitter

f Med underjordiska utlöpare; bladens undersidor ej sträva
..... **kvickrot** (*Elymus repens*) s. 34

ff Utan underjordiska utlöpare; bladundersidor sträva
..... **lundelm** (*Roegneria canina*) s. 59

fig. 17

cc Bladskivor helt utan bladöron

d Bladslidor och bladskivor helt glatta

e Bladslidor (nedre) helt slutna
..... **darrgräs** (*Briza media*) s. 24

ee Bladslidor (nedre) helt eller i övre delen till större delen öppna

f Bladskivor med tydliga lister på ovansidan

g bladskivor avsmalnande mot basen
..... **rör-arter** (*Calamagrostis spp*) s. 28, 29, 62

gg Bladskivor ej avsmalnande mot basen

h Bladskivors undersida starkt glänsande, tydlig köl
..... **forts. vid x** denna sida, vänster kolumn

hh Bladskivors undersida ej starkt glänsande, otydlig köl

i Bladlister trekantiga, höga och vassa (fig. 15)
..... **kärrkavle** (*Alopecurus geniculatus*) s. 15

ii Bladlister rundade, ej höga och vassa

j Snärp korta, mindre än 1/2 x bladbredden

k Snärp (fig. 16)
..... **ängskavle** (*Alopecurus pratensis*) s. 17

kk Snärp (fig. 17)
..... **rödven** (*Agrostis tenuis*) s. 14

jj Snärp långa, minst 1/2 bladbredden

k Ettårig art, saknar utlöpare

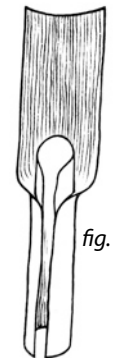

fig. 18

fig. 19

XX

→

- I Snärp (fig. 18); övre bladslida något uppsvälld
..... **renkavle** (*Alopecurus myosuroides*) s. 16
- II Snärp (fig. 19); övre bladslida ej uppsvälld
..... **åkerven** (*Apera spica-venti*) s. 19
- kk** Flerårig art, med utlöpare
 - I Enbart underjordiska utlöpare; nedre bladskivor platta; snärp (fig. 20)
..... **storven** (*Agrostis gigantea*) s. 12
 - II Enbart ovanjordiska utlöpare; nedre bladskivor nästan borstlika; snärp (fig. 4)
..... **brunven** (*Agrostis canina*) s. 11
 - III Såväl under- som ovanjordiska utlöpare; nedre bladskivor platta; snärp (fig. 20)
..... **krypven** (*Agrostis stolonifera*) s. 13
- ff** Bladskivor saknar eller med otydliga lister på ovansidan
 - g** Vid genomlysning av bladslidor framträder tvärförbindelser mellan kärldrängar tydligt
 - h** Med kumarinlukt, strån 30 – 70 cm höga
..... **ängsmyskgräs** (*Hierochloë odorata*) s. 41
 - hh** Utan kumarinlukt; strån >100 cm höga
..... **rörflen** (*Phalaris arundinacea*) s. 50
 - gg** Vid genomlysning av bladslidor framträder ej tvärförbindelser mellan kärldrängar
 - h** Snärp glatta
 - i** Stråbas lökformig
..... **timotej** (*Phleum pratense*) s. 51
 - ii** Stråbas ej lökformig
 - j** Bladskivor avsmalnande mot basen
..... **hässlebrodd** (*Milium effusum*) s. 47
 - jj** Bladskivor ej avsmalnande mot basen
forts. vid xx s. 7 höger kolumn
 - hh** Snärp finhåriga
..... **knylhavre** (*Arrhenatherum elatius*) s. 20
 - dd** Bladslidor (nedre) och/eller bladskivor håriga
 - e** Med kumarinlukt; smak bitter
 - f** Strån 10 – 30 cm höga; vid bladskivans bas vanligen långt vithårig
..... **vårbrodd** (*Anthoxanthum odoratum*) s. 18

fig. 20

- ff** Strån 30 – 70 cm höga; vid bladskivans bas ej långt vithårig
..... **ängsmyskgräs** (*Hierochloë odorata*) s. 41
- ee** Utan kumarinlukt; smak ej bitter
 - f** Bladslidor kantiga
..... **bergslok** (*Melica nutans*) s. 46
 - ff** Bladslidor trinda (runda)
 - g** Bladslidor (nedre) och bladskivor tydligt håriga
 - h** Övre bladslidor nästan helt slutna
 - i** Bladslidor (nedre) korthåriga, hår snett nedåtriktade
..... **renlost** (*Bromus arvensis*) s. 25
 - ii** Bladslidor (nedre) långhåriga, hår utåtriktade
..... **luddlost** (*Bromus hordeaceus*) s. 26
 - hh** Övre bladslidor nästan helt öppna
 - i** Bladslidor (nedre) rosa- eller violettstrimmiga; strå mjukludna
..... **luddtätel** (*Holcus lanatus*) s. 42
 - ii** Bladslidor (nedre) ej rosa- eller violettstrimmiga; strå endast hårigt vid ledknut ...
..... **lentätel** (*Holcus mollis*) s. 43
 - gg** Bladslidor och bladskivor glest håriga
 - h** Bladskivans nedre kant med långa hår (fig. 21)
..... **flyghavre** (*Avena fatua*) s. 23
 - hh** Bladskivans nedre kanter saknar långa hår
 - i** Snärp glatta
 - j** Bladskivor med tydliga lister på ovansidan, avsmalnande mot basen
..... **rör-arter** (*Calamagrostis spp*) s. 28, 29, 62.
 - jj** Bladöversidor saknar eller med otydliga lister på ovansidan, ej avsmalnande mot basen
..... **foderlost** (*Bromus inermis*) s. 27
 - ii** Snärp finhåriga
..... **knylhavre** (*Arrhenatherum elatius*) s. 20

fig. 21

Bestämningensvägar för gräs

Anmärkningsvärt hög- eller lågvuxna arter

STRÅN METERHÖGA ELLER HÖGRE

Agrostis gigantea (storven) s. 12.
Alopecurus pratensis (ängskavle) s. 17.
Apera spica-venti (åkerven) s. 19.
Arrhenatherum elatius (knylhavre) s. 20.
Avena fatua (flyghavre) s. 23.
Brachypodium sylvaticum (lundskafting) s. 62.
Bromus inermis (foderlost) s. 27.
Calamagrostis spp. (rör-arter) s. 28, 29, 62.
Deschampsia caespitosa (tuvtåtel) s. 32.
Elymus arenarius (strandråg) s. 62.
Festuca arundinacea (rörsvingel) s. 35.
Glyceria fluitans (mannagräs) s. 39.
Glyceria maxima (jättegröe) s. 40.
Milium effusum (hässlebrodd) s. 47.
Molinia caerulea (blåtåtel) s. 48.
Phalaris arundinacea (rörflen) s. 50.
Phragmites australis (bladvass) s. 52.
Roegneria canina (lundelm) s. 59.

STRÅN VANLIGEN EJ MER ÄN 2 dm ÖVER MARKEN

Agrostis stolonifera (krypven) s. 13.
Alopecurus geniculatus (kärrkavle) s. 15.
Anthoxanthum odoratum (vårbrodd) s. 18.
Bromus hordeaceus (luddlost) s. 26.
Festuca ovina (fårsvingel) s. 36.
Nardus stricta (stagg) s. 49.
Poa annua (vitgröe) s. 53.
Sieglingia decumbens (knägräs) s. 61.

Utpräglat tuvbildande arter

Högvuxna arter

↑ *Arrhenatherum elatius* (knylhavre) s. 20.
Roegneria canina (lundelm) s. 59.
Ammophila arenaria (sandrör) s. 62.
Dactylis glomerata (hundäxing) s. 31.
Deschampsia caespitosa (tuvtåtel) s. 32.
Molinia caerulea (blåtåtel) s. 48.
Poa palustris (sengröe) s. 56.
Arrhenatherum pratense (ängshavre) s. 21.
Melica ciliata (grusslok) s. 63.
Poa trivialis (kärrgröe) s. 58.
Holcus lanatus (luddtåtel) s. 42.
Deschampsia flexuosa (kruståtel) s. 33.
Sesleria caerulea (älväxing) s. 60.
Anthoxanthum odoratum (vårbrodd) s. 18.
Festuca ovina (fårsvingel) s. 36.
Nardus stricta (stagg) s. 49.
Sieglingia decumbens (knägräs) s. 61.
Poa annua (vitgröe) s. 53.

Lågvuxna arter

Anmärkningsvärda drag hos bladets byggnad och utseende

BLADSKIVA BORSTLIK ELLER TRÅDSMAL

Agrostis canina (brunven) s. 11.
Corynephorus canescens (borsttåtel) s. 62.
Deschampsia flexuosa (kruståtel) s. 33.
Festuca ovina (fårsvingel) s. 36.
Festuca rubra (rödsvingel) s. 38.
Nardus stricta (stagg) s. 49.

BLADSKIVA UPPVISAR, SEDD MOT LJUSET, GENOMSKINLIGA STRIMMOR

Ljusa tvärförbindelser mellan kärldrängar
Festuca pratensis (ängssvingel) s. 37.
Glyceria fluitans (mannagräs) s. 39.
Glyceria maxima (jättegröe) s. 40.
Hierochloë odorata (ängsmyskgräs) s. 41.
Phalaris arundinacea (rörflen) s. 50.

Ljusa strimmor utmed mittnerv "skidspår", åtminstone övre delen

Poa annua (vitgröe) s. 53.
Poa compressa (berggröe) s. 54.
Poa nemoralis (lundgröe) s. 55.
Poa palustris (sengröe) s. 56.
Poa trivialis (kärrgröe) s. 58.
Även hos *Sesleria caerulea* (älväxing) s. 60 och *Sieglingia decumbens* (knägräs) s. 61 samt släktet *Arrhenatherum* (s. 20, 21, 22) förekommer denna karaktär mer eller mindre tydligt.

Flera längsgående ljusa strimmor

Deschampsia caespitosa (tuvtåtel) s. 32.
Även hos *Cynosurus cristatus* (kamäxing) s. 30 samt släktena *Agrostis* (s. 11, 12, 13, 14), *Alopecurus* (s. 15, 16, 17), *Apera* (s. 19) och *Lolium* (s. 44, 45, 62) förekommer denna karaktär mer eller mindre tydligt.

BLADLISTER MYCKET TYDLIGA

Alopecurus geniculatus (kärrkavle) s. 15.
Deschampsia caespitosa (tuvtåtel) s. 32.
Festuca arundinacea (rörsvingel) s. 35.
Festuca pratensis (ängssvingel) s. 37.
Festuca rubra (rödsvingel) s. 38.
Lolium multiflorum (italienskt rajgräs) s. 44.
Lolium perenne (engelskt rajgräs) s. 45.

BLADUNDERSIDOR GLÄNSANDE

Calamagrostis arundinacea (piprör) s. 28.
Cynosurus cristatus (kamäxing) s. 30.
Festuca arundinacea (rörsvingel) s. 35.
Festuca pratensis (ängssvingel) s. 37.
Lolium multiflorum (italienskt rajgräs) s. 44.
Lolium perenne (engelskt rajgräs) s. 45.
Poa palustris (sengröe) s. 56.
Poa trivialis (kärrgröe) s. 58.

BLADKANT SKÄRANDE SKARP

Calamagrostis canescens (grenrör) s. 29.
Calamagrostis epigeios (bergör) s. 62.
Deschampsia caespitosa (tuvtåtel) s. 32.

Festuca pratensis (ängssvingel) s. 37.
Glyceria maxima (jättegröe) s. 40.
Hierochloë odorata (ängsmyskgräs) s. 41.
Milium effusum (hässlebrodd) s. 47.
Phragmites australis (bladvass) s. 52.

SPECIELLA BILDNINGAR VID BLADSKIVANS BAS

Bladöron

Anthoxanthum odoratum (vårbrodd) s. 18.
Elymus arenarius (strandråg) s. 62.
Elymus repens (kvickrot) s. 34.
Festuca arundinacea (rörsvingel) s. 35.
Festuca pratensis (ängssvingel) s. 37.
Lolium multiflorum (italienskt rajgräs) s. 44.
Lolium perenne (engelskt rajgräs) s. 45.

Vid bladbasen lokala hårbildningar

Anthoxanthum odoratum (vårbrodd) s. 18.
Arrhenatherum elatius (knylhavre) s. 20.
Calamagrostis arundinacea (piprör) s. 28.
Festuca arundinacea (rörsvingel) s. 35.
Phragmites australis (bladvass) s. 52.
Sieglingia decumbens (knägräs) s. 61.

ANMÄRKNINGSVÄRDA DRAG HOS BLADSLIDOR

Bladslidor något uppsvällda, åtminstone den övre

Alopecurus geniculatus (kärrkavle) s. 15.
Alopecurus myosuroides (renkavle) s. 16.
Hierochloë odorata (ängsmyskgräs) s. 41.
Holcus lanatus (luddtåtel) s. 42.
Phleum commutatum (fjälltimotej) s. 63.
Poa alpina (fjällgröe) s. 63.

Bladslidor hoptryckta

Dactylis glomerata (hundäxing) s. 31.
Glyceria fluitans (mannagräs) s. 39.
Glyceria maxima (jättegröe) s. 40.
Poa annua (vitgröe) s. 53.
Poa compressa (berggröe) s. 54.

Bladslidan bildar ett ända upp mot bladskivan

praktiskt taget igenvuxet rör

Briza media (darrgräs) s. 24.

Dactylis glomerata (hundäxing) s. 31.

Glyceria fluitans (mannagräs) s. 39.

Glyceria maxima (jättegröe) s. 40.

Melica ciliata (grusslok) s. 63.

Melica nutans (bergslok) s. 46.

Sesleria caerulea (älväxing) s. 60.

Även hos släktet *Bromus* förekommer detta i någon mån.

Långt bladsnärp (> 5 mm)

Ammophila arenaria (sandrör) s. 62.

Apera spica-venti (åkeraven) s. 19.

Arrhenatherum pubescens (luddhavre) s. 22.

Calamagrostis epigeios (bergrör) s. 62.

Deschampsia caespitosa (tuvtåtel) s. 32.

Glyceria fluitans (mannagräs) s. 39.

Milium effusum (hässlebrodd) s. 47.

Phalaris arundinacea (rörflen) s. 50.

Poa trivialis (kärrgröe) s. 58.

Kort bladsnärp (< 1 mm)

Briza media (darrgräs) s. 24.

Cynosurus cristatus (kamäxing) s. 30.

Elymus arenarius (strandråg) s. 62.

Elymus repens (kvickrot) s. 34.

Festuca arundinacea (rörsvingel) s. 35.

Festuca ovina (fårsvingel) s. 36.

Festuca pratensis (ängssvingel) s. 37.

Festuca rubra (rödsvingel) s. 38.

Melica nutans (bergslok) s. 46.

Poa nemoralis (lundgröe) s. 55.

Roegneria canina (lundelm) s. 59.

Sesleria caerulea (älväxing) s. 60.

Bladsnärp omvandlat till en hårkrans

Molinia caerulea (blåtåtel) s. 48.

Phragmites australis (bladvass) s. 52.

Sieglingia decumbens (knägräs) s. 61

Hårighet

STORA DELAR AV VÄXTEN KRAFTIGT HÅRIG

Arrhenatherum pubescens (luddhavre) s. 22.

Bromus hordeaceus (luddlosta) s. 26.

Holcus lanatus (luddtåtel) s. 42.

BLADSKIVOR OCH/ELLER BLADSLIDOR VANLIGEN MER ELLER MINDRE HÅRIGA (ev. lupp)

Ammophila arenaria (sandrör) s. 62.

Anthoxanthum odoratum (vårbrodd) s. 18.

Brachypodium pinnatum (backskafting) s. 62.

Brachypodium sylvaticum (lundskafting) s. 62.

Bromus arvensis (renlosta) s. 25.

Bromus inermis (foderlosta) s. 27.

Calamagrostis canescens (grenrör) s. 29.

Elymus repens (kvickrot) s. 34.

Holcus mollis (lentåtel) s. 43.

Melica ciliata (grusslok) s. 63.

Melica nutans (bergslok) s. 46.

Roegneria canina (lundelm) s. 59.

KARAKTERISTISK HÅRIGHET PÅ ENSTAKA VÄXTDELAR

Arrhenatherum elatius (knylhavre): vid bladslidans mynning, vid lederna, s. 20.

Avena fatua (flyghavre): bladskivans nedre del med kanthår, s. 23.

Calamagrostis arundinacea (piprör): bladbas med en ulltofs var sida, s. 28.

Holcus mollis (lentåtel): vid lederna, s. 43.

Molinia caerulea (blåtåtel): bladskivans översida mot basen glest långhårig, s. 48.

Sieglingia decumbens (knägräs): bladskiva mot basen glest vithårig, s. 61.

Blomningstid

VÅRBLOMMANDE ARTER

Anthoxanthum odoratum (vårbrodd) s. 18.

Bromus hordeaceus (luddlosta) s. 26.

Hierochloë odorata (ängsmyskgräs) s. 41.

Melica nutans (bergslok) s. 46.

Poa annua (vitgröe) s. 53.

Sesleria caerulea (älväxing) s. 60

SENSOMMARBLOMMANDE ARTER

Calamagrostis spp. (rör-arter) s. 28, 29, 62.

Glyceria fluitans (mannagräs) s. 39

Glyceria maxima (jättegröe) s. 40.

Molinia caerulea (blåtåtel) s. 48.

Phalaris arundinacea (rörflen) s. 50.

Phragmites australis (bladvass) s. 52.

Poa annua (vitgröe) s. 53.

Sieglingia decumbens (knägräs) s. 61.

Brunven

Agrostis canina L.

Hundekvein (N), Luhtarölli (FIN)

Hundehvene (DK), Velvet Bent (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (15 – 50 cm), glest tuvat eller mattbildande gräs med uppstigande – upprätt, fåbladigt strå. Jordstam ibland med långa, rotsläende ovanjordiska utlöpare.

- Blomställning** 3 – 15 cm lång, nästan äggformad, violettaktig gles vippa, med mycket sträva grenar, före och efter blomningen hopdragen (även under blomningen något hopdragen). Småax talrika.
- Småax** 1 – 2 mm långa, små, spetsiga, borstbärande (knäböjt borst), enblommiga.
- Bladskiva** Nedre blad mycket smala, nästan borstlika med tydlig fåra. Stråblad högst 3 mm breda, platta eller något hopvikta. Glatt, något sträv.
- Bladlister* Tydliga (rundade).
- Bladbas* Snärp ca 2 – 3 mm långt, utdraget, spetsigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** I svaga skott i regel vikt (dvs. bladskiva borstlik), i kraftiga skott rullat.
- Bladslida** Glatt, svagt sträv, vanligen till större delen öppen.
- Förekomst** Allmän i större delen av landet på såväl torra som fuktiga lokaler (se s. 64).
- Exempel på följearter** Fuktiga lokaler: blodrot, blåtåtel, frossört, krypven, kråklöver, myskgräs. Torrare lokaler: blåbär, fårsvingel, gökärt, ljung, rödven, stagg, vårbrodd, ärenpris.
- Förväxlingsmöjligheter** [Darrgräs \(s. 24\)](#), [fårsvingel \(s. 36\)](#), [kruståtel \(s. 33\)](#), [krypven \(s. 13\)](#), [rödsvingel \(s. 38\)](#), [rödven \(s. 14\)](#), [åkerven \(s. 19\)](#).

Inom släktet *Agrostis* förekommer i Norden totalt åtta arter. Hybrider mellan många av dessa arter t. ex. brun- och storven.

[Åter till nyckeln.](#)

x 3

x 10

Storven

Agrostis gigantea Roth

Storkvein (N), Rikkaisorölli (FIN)

Stortoppet hvene (DK), Black Bent (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (40 – 100 föga tuvat gräs med uppstigande – upprätt, bladbärande strå. Jordstam krypande med långa, relativt tunna, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 10 – 20 cm lång, något violett, yvig vippa, med sträva grenar, efter blomningen ej hopdragen.
- Småax** Talrika. Vanligen täta småaxgyttringar vid de nedre grenkansarna. Småax 2 – 3 mm långa, smala, enblommiga.
- Bladskiva** 4 – 10 mm bred, platt, glatt, vanligen sträv.
- Bladlister* Tydliga (rundade).
- Bladbas* Snärp 2 – 5 mm långt, utdraget, avsmalnande (ev. något sågtandat). Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen.
- Förekomst** Tämlichen allmän i nästan hela landet på åkermark och annan kulturpåverkad mark, särskilt lättare och något fuktigare jordar samt vidare i kärr och utmed stränder (se s. 64). I norra Sverige endast på näringsrika marker. Delvis införd.
- Exempel på följearter** *Åker*: dân, gåsört, pilört, åkeryllen, åkerrättika, åkerspergel. *Fuktiga lokaler*: förgätmigej, grenrör, mannagräs, rörflen. sengröe, svärdsliilja, vattenmåra, vattenpilört, videört.
- Förväxlingsmöjligheter** Brunven (s. 11), krypven (s. 13), kvickrot (s. 34), lentåtel (s. 43), renkavle (s. 16), rödven (s. 14), åkerven (s. 19), ängskavle (s. 17).

Inom släktet *Agrostis* förekommer i Norden totalt åtta arter. Hybrider mellan många av dessa arter t. ex. brun- och storven.

[Åter till nyckeln.](#)

Krypven

Agrostis stolonifera L.

Krypkvein (N), Rönssyrölli (FIN)

Kryphvene (DK), Creeping Bent (GB)

Flerårigt, ytterst mångformigt, lågt – medelhögt (15 – 50 cm), löst tuvat eller mattbildande gräs med nedtill knäböjt, uppstigande, bladbärande strå. Jordstam krypande med långa, mestadels ovanjordiska, rotsläande utlöpare.

Blomställning 5 – 15 cm lång, smal vippa, med nästan glatta – sträva grenar, före och efter blomningen hopdragen. Småax talrika.

Småax 1 – 3 mm långa, smala, spetsiga, vanligen borstlösa, enblommiga.

Bladskiva 3 – 8 mm bred, platt, på båda sidor vanligen sträv.

Bladlister Tydliga.

Bladbas Snärp 2 – 5 mm långt, utdraget, avsmalnande. Bladöron saknas.

Knoppläge Rullat.

Bladslida Glatt, vanligen till större delen öppen.

Förekomst Tämigen allmän på fuktiga lokaler i hela landet, utom Norrlands inland. Används som grönytegräs (se s. 64).

Exempel på följearter *Havsstrand*: gulkämpar, trift, rödtoppa, strandkrypa. *Insjöstrand*: blåtåtel, brunven, fackelblomster, myskgräs, svärdsilja, videört.

**Förväxlings-
möjligheter** Brunven (s. 11), darrgräs (s. 24), renkavle (s. 16), rödven (s. 14), storven (s. 12), åkerven (s. 19), ängskavle (s. 17).

Inom släktet *Agrostis* förekommer i Norden totalt åtta arter. Hybrider mellan många av dessa arter t. ex. brun- och storven.

Åter till nyckeln.

Rödven

Agrostis tenuis Sibth. (syn. *Agrostis capillaris* L.)

Engkvein (N), Nurmirölli (FIN)

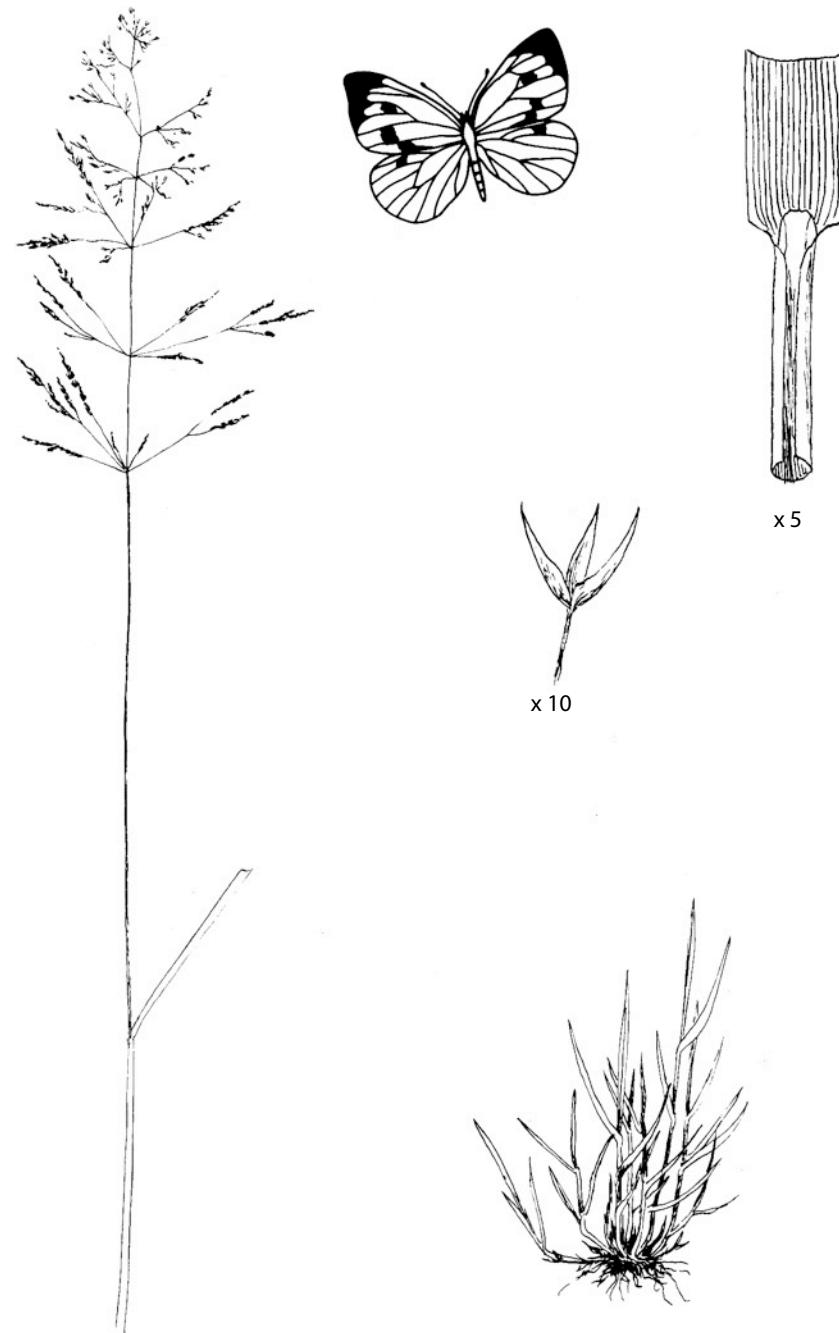
Almindelig hvene (DK), Common Bent (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (10 – 60 cm), något tuvat gräs med uppstigande – upprätt, spensligt, bladbärande strå. Jordstam krypande med korta, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 5 – 20 cm lång, nästan äggformad, rödbrun, utbredd vipa med nästan glatta grenar. Vippan ej hopdragen efter blomning. Småax talrika.
- Småax** Ca 1,5 mm långa, mycket små, spetsiga, borstlösa, enblommiga.
- Bladskiva** 2 – 5 mm bred, platt, glatt, på båda sidor sträv.
- Bladlister* Tydliga (rundade).
- Bladbas* Snärp ca 1 mm långt, tvärhugget. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen.
- Förekomst** Mycket allmän i hela landet på ej alltför fuktig, näringsfattig ängsmark främst i anslutning till kulturmark. Användes som grönytegräs (se s. 64).
- Exempel på följarter** *Naturlig ängsmark*: blåklocka, gulmåra, gökärt, knylhavre, luddhavre, prästkrage, timotej, ängsgröe, ängskavle, ängssvingel.
- Förväxlingsmöjligheter** [Brunven \(s. 11\)](#), [darrgräs \(s. 24\)](#), [krypven \(s. 13\)](#), [renkavle \(s. 16\)](#), [storven \(s. 12\)](#), [åkerven \(s. 19\)](#), [ängskavle \(s. 17\)](#).

Inom släktet *Agrostis* förekommer i Norden totalt åtta arter. Hybrider mellan många av dessa arter t. ex. brun- och storven

[Åter till nyckeln.](#)

Kärrkavle, knäkavle *Alopecurus geniculatus* L.

Knereverumpe (N), Polvipuntarpää (FIN)
Knæbøjet rævehale (DK), Marsh Foxtail (GB)

Vanligen flerårigt, lågt (20 – 40 cm), blågrönt, något tuvat gräs med halvt nedliggande, knäböjt, bladbärande strå, vid lederna rotsläende.

- Blomställning** 2 – 5 cm lång, jämntjock, mjuk, mörkgrön eller svartviolett axvipa.
- Småax** Kortskaftade, 2 – 3 mm långa, platta, avlångt ovala, borstbärande, enblommiga.
- Bladskiva** 3 – 6 mm bred, platt, glatt, mycket sträv, den övre endast 1 – 2 cm lång, de nedersta betydligt längre.
- Bladlister* Mycket tydliga (trekantiga).
- Bladbas* Snärp 3 – 4 mm långt, något utdraget. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen, den övre något uppsvälld.
- Förekomst** Allmän i större delen av landet speciellt på kulturpåverkade, fuktiga, relativt näringsrik mark. Breder ofta ut sig på vinterskadade slåttervallar i Norrland (se s. 64).
- Exempel på följarter** Gåsört, kärrgröe, revfingerört, revsmörblomma, veketåg, åkermynta, åkervinda, älvväxing.
- Förväxlingsmöjligheter** [Timotej \(s. 51\)](#), [ängskavle \(s. 17\)](#).

Inom släktet *Alopecurus* förekommer i Norden totalt fem arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Renkavle

Alopecurus myosuroides Huds.

Åkerreverumpe (N), Rikkapuntarpää (FIN)
Agerrævehale (DK), Black-grass (GB)

Ettårigt, huvudsakligen höstgroende, lågt – medelhögt (20 – 60 cm), grönt, något tuvat gräs med vid basen knäböjt, upprätt, spensligt, till mitten bladbärande strå.

- Blomställning** 4 – 8 cm lång, cylindrisk, mjuk, brunviolett, åt båda ändar avsmalnande axvippa.
- Småax** 4 – 6 mm långa, platta, smalt omvänt äggrunda, spetsiga, borstbärande, enblommiga.
- Bladskiva** 3 – 6 mm bred, platt, glatt, ovansida och kanter sträva, på undersidan köllik mittnerv.
- Bladlister* Tydliga (rundade).
- Bladbas* Snärp 3 – 5 mm långt, rundat (något sågtandat). Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, svagt sträv, vanligen till större delen öppen, den övre något uppsvällad.
- Förekomst** Mindre allmän – sällsynt i Götalands och Svealands jordbruksbygder på åker eller annan kulturpåverkad mark. I vissa delar av Skåne och på Gotland dock tämligen allmän (se s. 64). På frammarsch som åkerogräs.
- Exempel på följarter** Flertalet åkerogräs.
- Förväxlingsmöjligheter** Brunven (s. 11), krypven (s. 13), rödven (s. 14), åkerven (s. 19), ängskavle (s. 17).

Inom släktet *Alopecurus* förekommer i Norden totalt fem arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Ängskavle, rågräs

Alopecurus pratensis L.

Engreverumpe (N), Nurmipuntarpää (FIN)

Engrævehale (DK), Meadow Foxtail (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (50 – 120 cm), något tuvat gräs med uppstigande – upprätt, styvt, bladbärande strå. Jordstam svagt krypande med eller utan korta, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 5 – 12 cm lång, tät, cylindrisk, jämnt avsmalnande, mjuk, grågrön axvippa.
- Småax** Kortskaftade ca 5 mm långa, platta, smalt äggrunda, borstbärande, finhåriga, enblommiga.
- Bladskiva** 4 – 10 mm, bred, platt, glatt, i spetsen ofta nedhängande med den svagt glänsande undersidan uppåt, ovansida och kanter sträva.
- Bladlister* Tydliga (rundade).
- Bladbas* Snärp 2 – 3 mm långt, tvärhugget. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen.
- Förekomst** Allmän i större delen av landet, särskilt på fuktig ängsmark men även kulturpåverkad mark (t. ex. vägkanter). Bildar ofta utmed sjöstränder en egen zon strax ovanför högvattenlinjen. Tidigare odlad som slätter och betesgräs (se s. 64).
- Exempel på följearter** *Ängsmark*: hundloka, midsommarblomster, sengröe, smörblomma, timotej, tuvtåtel, ängsgröe, ängshaverrot, ängssvingel.
- Förväxlingsmöjligheter** [Brunven](#) (s. 11), [darrgräs](#) (s. 24), [krypven](#) (s. 13), [kärrkavle](#) (s. 15), [renkavle](#) (s. 16), [rödven](#) (s. 14), [storven](#) (s. 12), [timotej](#) (s. 51), [åkerven](#) (s. 19).

Inom släktet *Alopecurus* förekommer i Norden totalt fem arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Vårbrodd, luktgräs

Anthoxanthum odoratum L.

Gulaks (N), Tuokusimake (FIN)

Vellugtende gulaks (DK), Sweet Vernal-grass (GB)

Flerårigt, tidigt blommande, lågt (10 – 30 cm), tätt tuvat gräs med upprätt, spensligt, mjukt, bladbärande strå. Välluktande (kumarin), speciellt efter torkning, smak bitter.

- Blomställning** 2 – 4 cm lång, avlång – smalt äggformad, mörkgrön, slutligen gulglänsande axvippa.
- Småax** Kortskaftade, 1 – 2 cm långa, avlånga, håriga, något utskjutande borst, enblommiga.
- Bladskiva** 3 – 6 mm bred, platt, på båda sidor gleshårig särskilt vid bladskaft, äldre blad dock nästan glatta.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp 2 – 3 mm långt. Bladöron (ibland otydliga) smala med spridda hår.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glest hårig (åtminstone de nedre), speciellt vid mynningen.
- Förekomst** Allmän i hela landet på ängs- och skogsmark, företrädesvis torrare lokaler (se s. 64).
- Exempel på följarter** Backskafting, blodrot, borsttåtel, brudbröd, darrgräs, fårsvingel, gulmåra, gökärt, käringtand, rödven, styvmorsviol, svartkämpar, ängskavle, ärenpris.
- Förväxlingsmöjligheter** –

Inom släktet *Anthoxanthum* förekommer i Norden två arter av vilka den ena endast uppträder tillfälligt på ruderatmark och i gräsmattor.

[Åter till nyckeln.](#)

Åkerven, åkerkösa

Apera spica-venti (L.) PB.

Åkerkvein (N), Luoho (FIN)

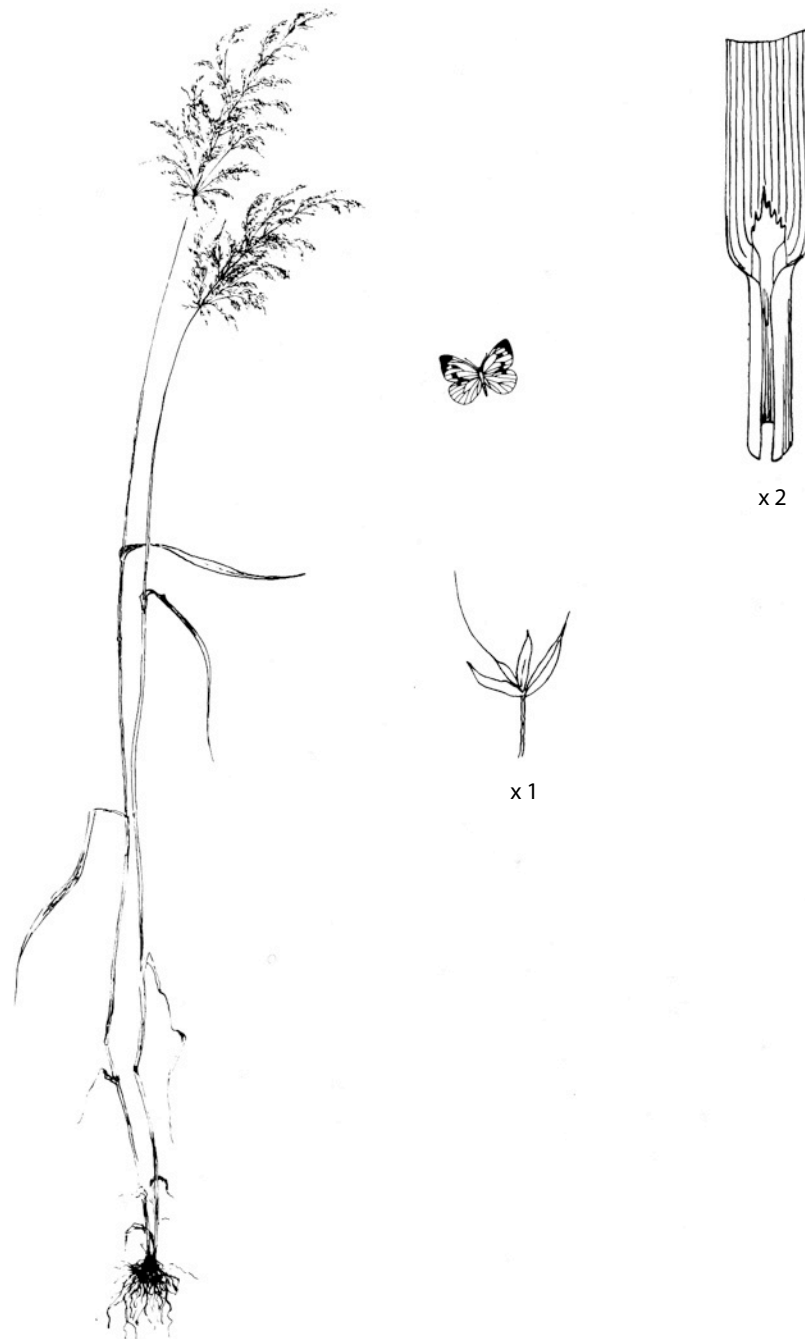
Vindaks (DK), Loose Silky-bent (GB)

Ettårigt, huvudsakligen höstgroende, medelhögt – högt (40 – 100 cm), otuvat eller något tuvat, spensligt gräs med högt upp bladbärande strå.

- Blomställning** 15 – 20 cm lång, äggrunt pyramidformig, mer eller mindre rödaktig, fingrenig, mycket yvig vippa som före blomningen är hopdragen. Småax talrika
- Småax** 2 – 3 mm långa, borst mycket långt (ca 10 mm), enblommiga.
- Bladskiva** 3 – 8 mm bred, platt, på båda sidor sträv eller med mjuk undersida, utan tydlig köl.
- Bladlister* Tydliga (rundade).
- Bladbas* Snärp 5 – 8 mm långt, något spetsigt och fransigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, ibland sträv, vanligen till större delen öppen.
- Förekomst** Allmän – mindre allmän som ogräs i Götalands och Svealands jordbruksbygder på åkermark (spec. sandjord) och ruderatplatser. I Norrland sällsynt. Arten har under senare delen av 1900-talet ökat i frekvens och utbredning (se s. 64).
- Exempel på följarter** Åker: pilört, rast, åkergyllen, åkerspergel.
- Förväxlingsmöjligheter** Brunven (s. 11), krypven (s. 13), renkavle (s. 16), rödven (s. 14), storven (s. 12), ängskavle (s. 17).

Inom släktet *Apera* förekommer i Norden totalt två arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Knylhavre

Arrhenatherum elatius (L.) J. et C. Presl. (syn. *Avena elatior* L.)

Hestehavre (N), Heinäkaura (FIN)

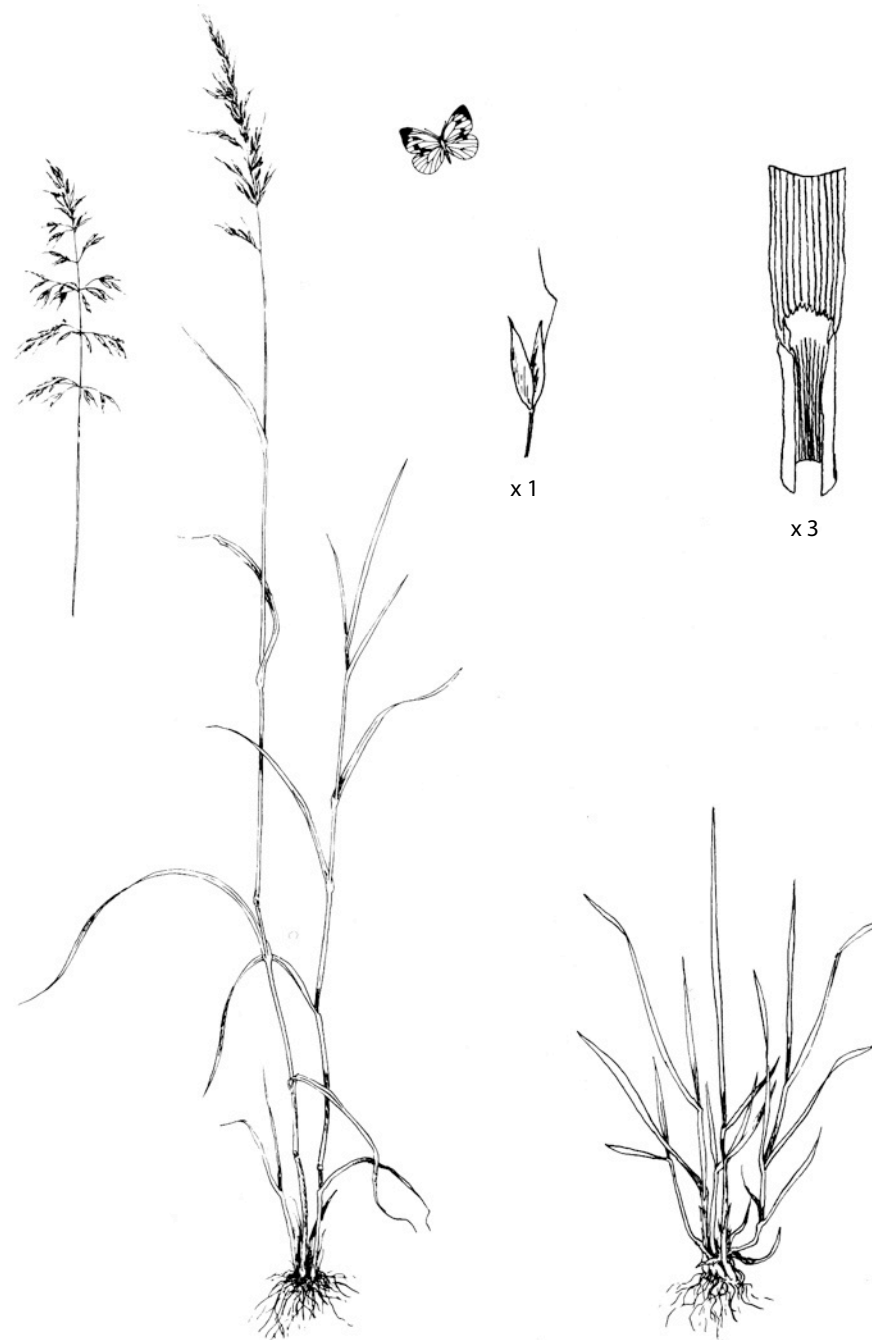
Draphavre (DK), False Oat-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (60 – 150 cm), tätt tuvat gräs med upprätt, till mitten bladbärande, grova, glänsande strån.

Blomställning	10 – 20 cm lång, smal, yvig vippa med oliklånga, fina, sträva grenar, nedtill sittande 3 – 6 tillsammans, efter blomningen hopdragen och smal.
Småax	Ca 10 mm långa, avlånga, ett knäböjt borst, ibland även ett kort, rakt borst, 2-blommiga.
Bladskiva	4 – 10 mm bred, platt, glatt – svagt hårig, sträv, på undersida köllik mitt-nerv som fortsätter ner på bladslidan.
Bladlister	Otydliga.
Bladbas	Snärp ca 2 mm långt, trubbigt, fransigt, på ryggsidan svagt hårigt. Bladdöron saknas.
Knoppläge	Rullat.
Bladslida	Trind, glatt – svagt hårig, vanligen till större delen öppen.
Förekomst	Tämligen allmän i stora delar av Götaland och Svealand på torr mer eller mindre kulturpåverkad mark (t. ex. vägkanter, banvallar), i Norrland mindre allmän – sällsynt. Förr odlad som vallväxt (se s. 64).
Exempel på följearter	<i>Kulturpåverkad miljö</i> : berggröe, foderlost, hundloka, hästhov, kvickrot, renfana, stormåra, åkerfräken, vinda.
Förväxlings-möjligheter	Foderlost (s. 27), hässlebrodd (s. 47), luddhavre (s. 22), timotej (s. 51), ängshavre (s. 21).

Inom släktet *Arrhenatherum* förekommer i Norden totalt tre arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Ängshavre *Arrhenatherum pratense* (L.) Samp. (syn. *Avena pratensis* L., *Avenula pratensis* (L.) Dumort, *Helictotrichon pratense* (L.) Besser ex Pilg.)

Enghavre (N), Ahdekaura (FIN)

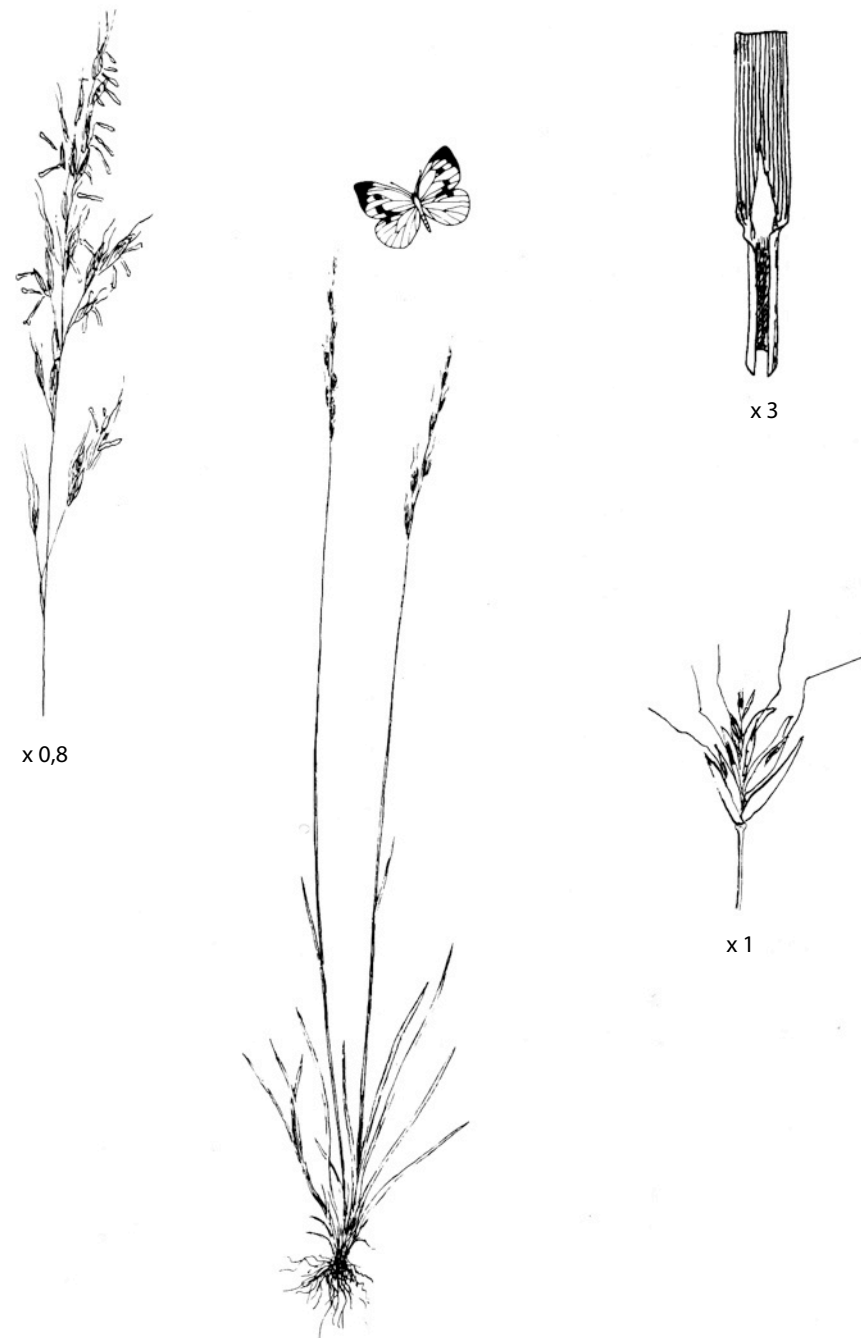
Enghavre (DK), Meadow Oat-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt (30 – 90 cm) något blå – eller grågrönt, tätt tuvat gräs med något snett uppåtriktat, styvt, till mitten bladbärande strå.

- Blomställning** 10 – 20 cm lång, smal, fåaxig vippa, med sträva, vanligen 1 – 2 axiga grenar, nedtill sittande 1 – 2 tillsammans, efter blomningen nästan axlikt hopdragen.
- Småax** 15 – 20 mm långa, smala, med 3 – 5 knäböjda borst, vid basen korthåriga, 3 – 5-blommiga.
- Bladskiva** Nedre nästan trådsmla, stråblad 2 – 3 mm breda, vanligen rännformig, sträv, mittfåra saknas.
- Bladlister* Otydliga.
- Bladbas* Snärp 3 – 5 mm långt, spetsigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt, något sträv.
- Förekomst** Tämlichen allmän i Götalands och östra Svealands slättbygder på torr, gärna sandig ängsmark. I Norrland sällsynt. Kalkgynnad (se s. 64).
- Exempel på följarter** Backklöver, backsmörblomma, blodnäva, bockrot, brudbröd, darrgräs, flentimotej, gulmåra, prästkrage, rödven, småborre, väddklint, ängsskära.
- Förväxlingsmöjligheter** [Foderlosta \(s. 27\)](#), [knylhavre \(s. 20\)](#), [luddhavre \(s. 22\)](#).

Inom släktet *Arrhenatherum* förekommer i Norden totalt tre arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Luddhavre

Dunhavre (N), Mäkikaure (FIN),
Dunet havre (DK)
Downy Oat-grass (GB)

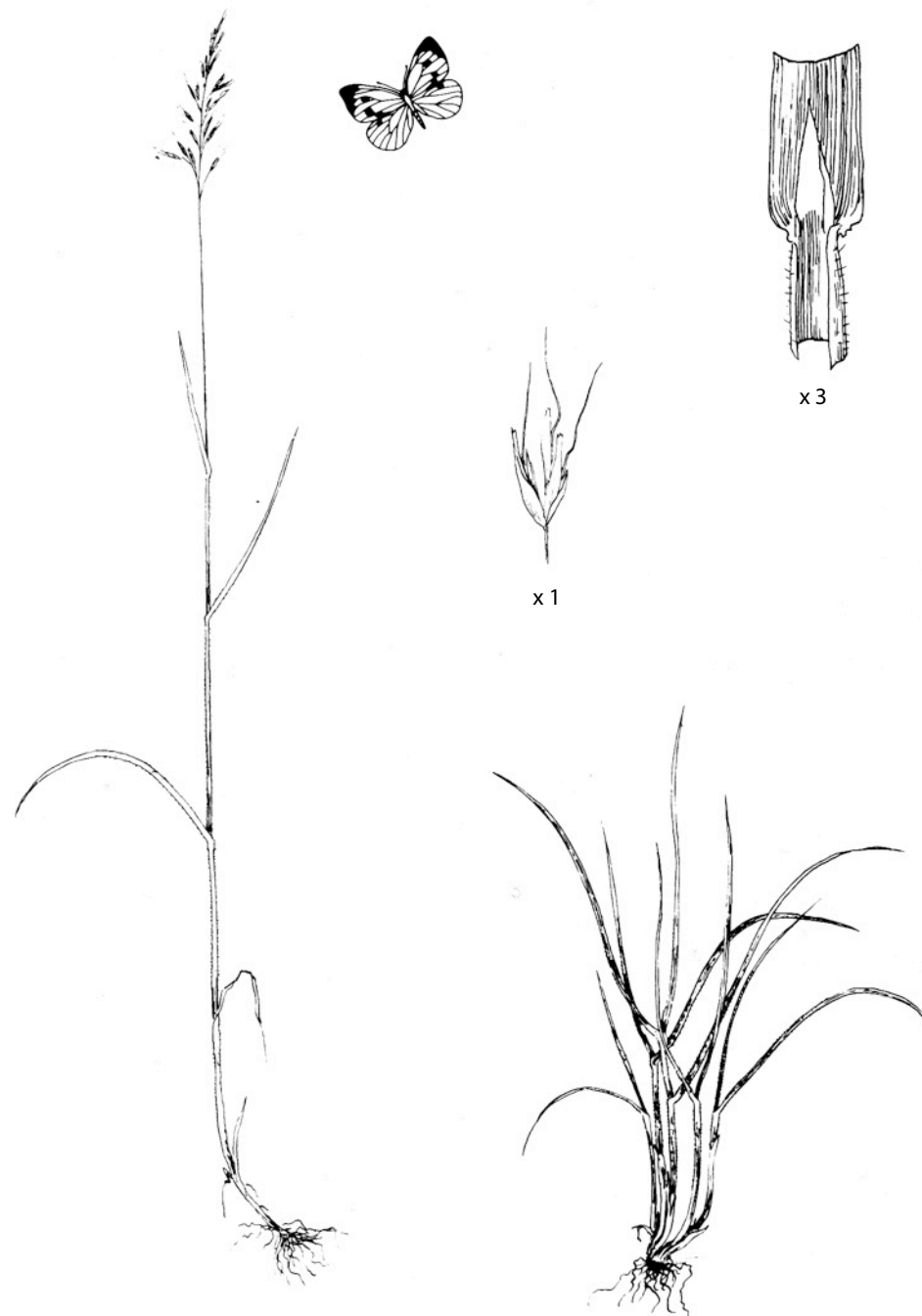
Arrhenatherum pubescens (Huds.) Samp. (syn. *Avena pubescens* Huds., *Avenula pubescens* (Huds.) Dumort, *Helictotrichon pubescens* (Huds.) Pilg.)

Ferårigt, medelhögt (30 – 90 cm) höggroönt, något tuvat gräs med upprätt, till mitten bladbärande strå.

- Blomställning** 5 – 15 cm lång, tämligen smal, rikaxig vippa med sträva, ofta fleraxiga grenar, nedtill sittande 2 – 5 tillsammans, efter blomningen hopdragen.
- Småax** 10 – 20 mm långa, lansettformiga, något plattade med 2 – 3 bruna, knäböjda borst, 2 – 3-blommiga.
- Bladskiva** 3 – 7 mm bred, platt, mittfåra saknas, på båda sidor glest hårig (åtminstone de nedre).
- Bladlister* Otydliga.
- Bladbas* Snärp 4 – 6 mm långt, spetsigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Korthårig (åtminstone de nedre).
- Förekomst** Allmän i Götaland och Svealand på ganska torr ängsmark och i skogskanter, i Norrland mindre allmän (se s. 64).
- Exempel på följearter** Backskafting, backsmultron, blåklocka, bockrot, brudbröd, färsvingel, grästjärnblomma, gökärt, prästkragen, rödven, tjärblomster, ängshavre.
- Förväxlingsmöjligheter** Foderlosta (s. 27), knylhavre (s. 20), luddlosta (s. 26), luddtåtel (s. 42), ängshavre (s. 21).

Inom släktet *Arrhenatherum* förekommer i Norden totalt tre arter

[Åter till nyckeln.](#)

Flyghavre, landhavre, vildhavre

Avena fatua L.

Floghavre (N), Hukkakaura (FIN)
Flyvehavre (DK), Wild-oat (GB)

Ettårigt, vårgroende, medelhögt – högt (50 – 120 cm), otuvat eller något tuvat gräs med upprätt, styvt strå.

- Blomställning** 10 – 30 cm lång, mycket yvig, glesaxig, hängande vippta, med nästan vågrätt, utstående, något sträva grenar, nedtill sittande 6 – 10 tillsammans. Kärnan faller av (drösar) vid mognad.
- Småax** Ca 30 mm långa, med 2 – 3 mörkbruna, knäböjda borst, 2 – 3-blommiga. Blomfjällen särskilt vid basen håriga.
- Bladskiva** 5 – 15 mm bred, platt, bladkanter glest långhåriga (åtminstone nedre delen), sträva. Bladen är vridna åt vänster som havre.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp 2 – 5 mm långt, tandat, tvärhugget eller rundat. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Trind, glatt – glest hårig (åtminstone de nedre glest håriga), ej helt igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Tämlichen allmän – mindre allmän i Götalands och Svealands slättbygder. I Norrland mindre allmän (se s. 64).
- Exempel på följearter** Flertalet åkerogräs.
- Förväxlingsmöjligheter** [Sandlosta \(s. 62\)](#).

Inom släktet *Avena* förekommer i Norden totalt tre arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Darrgräs

Briza media L.

Hjartegräs (N), Råpelö (FIN)

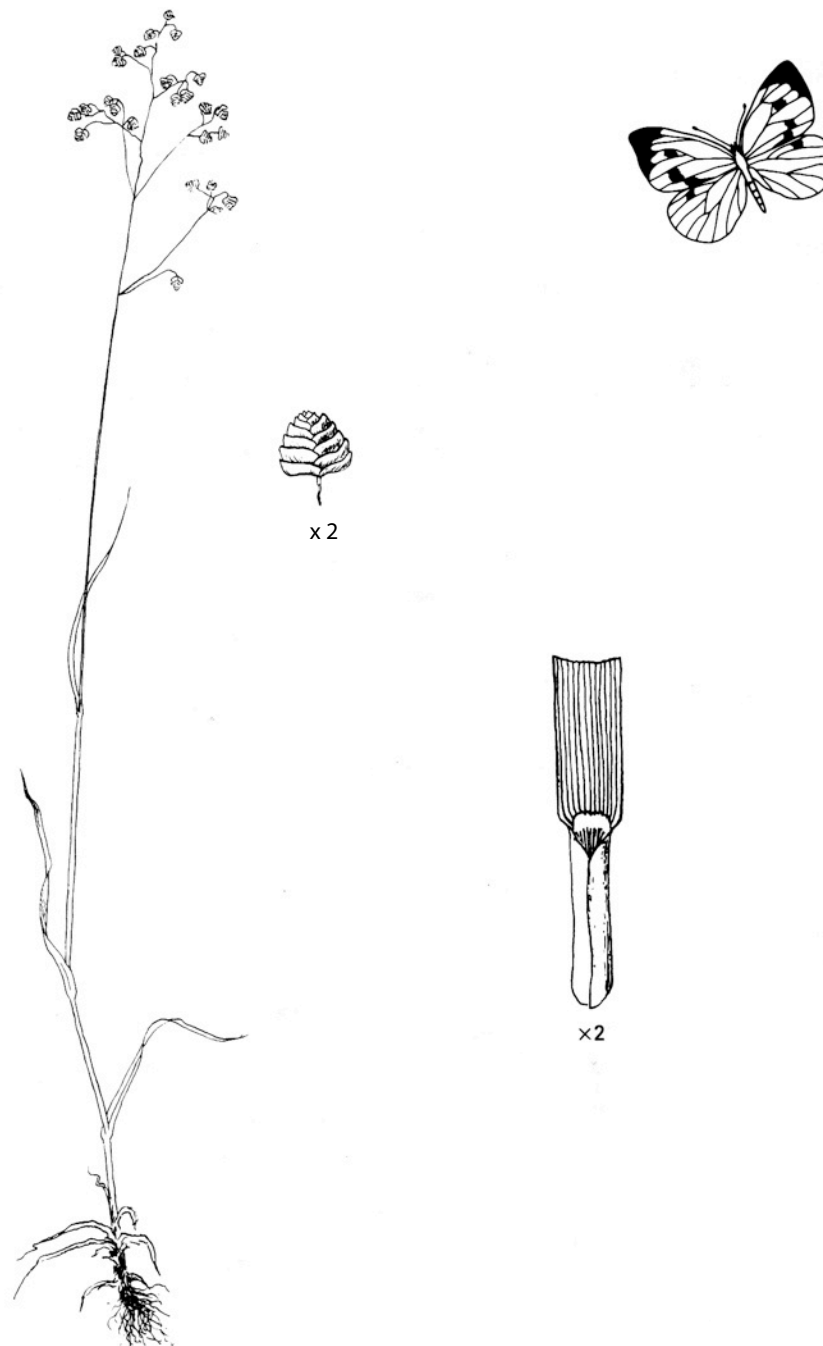
Hjertegræs (DK), Quaking-grass (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (20 – 50 cm), föga tuvat gräs med uppstigande – upprätt, spensligt, fåbladigt strå.

- Blomställning** 6 – 12 cm lång, gles, oval eller pyramidformig vippa med rakt utstående, ensamma eller parvisa, hårfina grenar som utåt dela sig i krusiga smågrenar.
- Småax** 3 – 6 mm långa, hängande, hoptryckta, hjärtligt rundade, borstlösa, 5 – 11-blommiga.
- Bladskiva** 2 – 6 mm bred, platt, glatt, något sträv (särskilt kanter).
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp kort (<1 mm), tvärhugget. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Tämligen allmän på torr – fuktig ängsmark i Götaland och Svealand. I Norrland mindre allmän – sällsynt. Kalkgynnad (se s. 64).
- Exempel på följarter** Blåtåtel, grästjärnblomma, humleblomster, johannesört, jungfrulin, myskgräs, nattviol, skogsklöver, tuvtåtel, vitmåra, vårbrodd, älvväxing, ängsgröe.
- Förväxlings-möjligheter** Bergslok (s. 46), brunven (s. 11), krypven (s. 13), rödven (s. 14).

Inom släktet *Briza* förekommer i Norden totalt tre arter av vilka två endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Renlosta

Bromus arvensis L.

Åkerfaks (N), Pyörtänökattara (FIN)
Agerhejre (DK), Field Brome (GB)

Ett- till tvåårigt, huvudsakligen höstgroende, medelhögt (50 – 70 cm) något tuvat eller otuvat gräs med nedtill knäböjt, uppstigande – upprätt, till mitten bladbärande strå. Blågrönaktig.

Blomställning	10 – 25 cm lång, stor, yvig och gles, nedhängande vippa med fina, sträva, en – till fåaxiga, långa grenar, vanligen nedtill sittande 3 – 8 tillsammans.
Småax	15 – 30 mm långa, brunvioletta. smalt lansettlika. platta, glatta, med långa borst, 4 – 9-blommiga.
Bladskiva	3 – 10 mm bred, platt, mjukhårig.
<i>Bladlister</i>	Otydliga eller saknas.
<i>Bladbas</i>	Snärp 1 – 3 mm långt, trubbigt, tandat. Bladöron saknas.
Knoppläge	Rullat.
Bladslida	Trind, nedre kort mjukhåriga (övre glatt), hår snett nedåtriktade, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
Förekomst	Idag sällsynt i Götaland och Svealand på kulturpåverkad mark. I Norrland tillfällig. Förr odlad i liten skala som slättergräs (se s. 64).
Exempel på följarter	Foderlosta, gråbo, hästhov, knylhavre, knölklocka, kvickrot, åkerfräken.
Förväxlings- möjligheter	Backskafting (s. 62) , foderlosta (s. 27) , lentåtel (s. 43) , luddlosta (s. 26) , ludd- åtel (s. 42) , lundskafting (s. 62) .

Inom släktet *Bromus* förekommer i Norden totalt tjugo arter av vilka ett flertal endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Luddlosta

Bromus hordeaceus L. (syn. *Bromus mollis* L.)

Lodnefaks (N), Mälikattara (FIN)

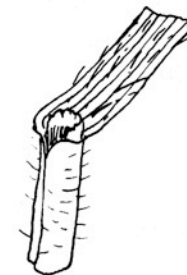
Blød hejre (DK), Soft-brome (GB)

Ett- till tvåårigt, vanligen lågt – medelhögt (10 – 40 cm), grågrönt, otuvat eller något tuvat gräs med upprätt, till mitten bladbärande strå. Grönaktig.

- Blomställning** 3 – 10 cm lång , smal, relativt tät, mjukluden, endast under blomningen utbredd vippa, med olikånga grenar, nedtill sittande 2 – 4 tillsammans.
- Småax** 10 – 20 mm långa, avlångt äggrunda, borstbärande, van ligen ludna, 5 – 9-blommiga.
- Bladskiva** 2 – 8 mm bred, platt, glest långhårig – tät mjukluden.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp 1 – 2 mm långt, fint tandat, småludet. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Trind, tät och långt mjukhårig, hår utåtriktade, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan (äldre slidor uppbristande).
- Förekomst** Allmän i Götaland och Svealand på torra lokaler (t.ex. berghällar), kulturpåverkad mark, i Norrland oftast tillfällig (se s. 64).
- Exempel på följarter** Backskafting, borsttåtel, fetknopp, grönknavel, gulmåra, rödven, sandnarv, vårarv.
- Förväxlingsmöjligheter** [Foderlosta \(s. 27\)](#), [lentåtel \(s. 43\)](#), [luddhavre \(s. 22\)](#), [luddtåtel \(s. 42\)](#), [renlos-ta \(s. 25\)](#).

Inom släktet *Bromus* förekommer i Norden totalt tjugo arter av vilka ett flertal endast uppträder tillfälligt som adventivväxter.

[Åter till nyckeln.](#)

x 1,5

x 1,5

Foderlosta

Bromus inermis Leyss.

Bladfaks (N), Idänkattara (FIN)

Staklø hejre (DK), Hungarian Brome (GB)

Flerårigt, medelhøgt – høgt (50 – 120 cm), otuvat eller något tuvat gräs, upprätt strå. Jordstam krypande med kvickrotsliknande, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 10 – 20 cm lång , yvig, något lutande, ofta violettaniupen vippa med olikånga , något slaka, sträva grenar, nedtill sittande 3 – 6 tillsammans.
- Småax** 20 – 30 mm långa, smalt lansettlika, borst mycket korta eller saknas, 5 – 10-blommiga.
- Bladskiva** 5 – 10 mm bred, platt, glatt – glest hårig, kanter sträva.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp 1 – 2 mm långt, tvärhugget, glatt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Trind, glatt – glest hårig, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan och omger noderna tydligt.
- Förekomst** Tämligen allmän i Götaland och Svealand på kulturpåverkad mark (t. ex. vägkanter, banvallar). Mindre allmän i Norrland. Odlas i mindre skala som slåttergräs (se s. 64). Naturaliserad.
- Exempel på följarter** *Vägkanter och dikesrenar*: berggröe, gråbo, gulmåra, hästhov, klubbkorsört, knylhavre, kvickrot, trampört, åkerfräken.
- Förväxlingsmöjligheter** [Knylhavre \(s. 20\)](#), [luddhavre \(s. 22\)](#), [luddlosta \(s. 26\)](#), [renlosta \(s. 25\)](#), [ångshavre \(s. 21\)](#).

Inom släktet *Bromus* förekommer i Norden totalt tjugo arter av vilka ett flertal endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Piprör

Calamagrostis arundinacea (L.) Roth

Snerp-rørkvein (N), Metsäkastikka (FIN)
Skov-Rørhvene (DK)

Flerårigt, medelhögt – högt (70 – 120 cm), glänsande, något tuvat gräs med upprätt, något grovt, bladbärande strå med vanligen två korta nedre och ett mycket långt övre ledstycke. Jordstam med korta, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 10 – 20 cm lång, smal vippa med buktande grenar, efter blomningen hopdragen.
- Småax** Ca 5 mm långa, borst långt utskjutande (knäböjt), enblommiga.
- Bladskiva** 4 – 10 mm bred, platt, slak, på ovansida korthårig, undersida glatt och glänsande.
- Bladlist* Saknas eller otydliga.
- Bladbas* Snärp 1-2 mm långt, avrundat med en ulltofs på var sida. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt.
- Förekomst** Allmän upp till Ångermanland på torra lokaler (moränmark) i framför allt skogsmark och på hyggen. Sällsynt eller saknas i Skåne, på Öland och Gotland (se s. 64).
- Exempel på följarter** Blåbär, ekorrbär, hallon, kruståtel, lentåtel, lundgröe, mjölkört, ängskovall, örnbräken.
- Förväxlingsmöjligheter** [Grenrör \(s. 58\)](#), [sandrör \(s. 62\)](#).

Inom släktet *Calamagrostis* förekommer i Norden totalt åtta arter. Hybrid med grenrör ganska vanlig.

[Åter till nyckeln.](#)

Grenrör *Calamagrostis canescens* (Web.) Roth (syn. *Calamagrostis lanceolata* Roht)

Vassrørkvein (N), Vittakastikka (FIN)

Eng-Rørhvene (DK), Purple Small-reed (GB)

Flerårigt, högt (50 – 150 cm), glänsande mörkgrönt, något tuvat gräs med upprätt, vanligen grenat, bladbärande strå (4 – 7 ledstycken). Jordstam med långa, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 5 – 20 cm lång, relativt gles, yvig, vanligen brunviolett vippa med något hängande grenar.
- Småax** Ca 4 mm långa, borst ej utskjutande, enblommiga. Ytteragnarnas bas omgiven av långa hår (minst lika långa som ytteragnen).
- Bladskiva** 5 – 8 mm bred, avsmalnande mot basen, i spetsen ofta nedhängande med undersidan uppåt, på ovansida gleshårig (åtminstone de övre), undersida glatt, kanter vassa.
- Bladlister* Saknas eller otydliga.
- Bladbas* Snärp 2 – 4 mm långt, trubbigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Trind, glatt – svagt hårig, åtminstone i övre delen till större delen öppen.
- Förekomst** Allmän upp till Ångermanland utmed stränder och på mager, fuktig ängs- och skogsmark. I övre Norrland och på Gotland mindre allmän – sällsynt (se s. 64).
- Exempel på följearter** Förgätmigej, humleblomster, klibbal, kråklöver, kärrgröe, kärstistel, rörfen, sengröe, tuvtätel, vattenklöver, videört, älgört
- Förväxlings-möjligheter** [Bergrör \(s. 62\)](#), [brunrör \(s. 62\)](#), [madrör \(s. 62\)](#), [piprör \(s. 28\)](#).

Inom släktet *Calamagrostis* förekommer i Norden totalt åtta arter. Hybrid med bl. a. piprör ganska vanlig.

[Åter till nyckeln.](#)

Kamäxing, kamgräs

Cynosurus cristatus L.

Kamgras (N), Otasukapää (FIN)

Kamgræs (DK), Crested Dog's-tail (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (20 – 60 cm), ljusgrönt, något tuvat gräs med upprätt, bladfattigt styvt strå. Jordstam med korta, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 3 – 7 cm lång, styv, tät, ensidig, 2-radig, smal axvipa.
- Småax** Mycket kortskaftade, omgivna av kamlika bihang, 3 – 5 mm långa, flera vid varje axled, hoptryckta, nästan borstlösa, 2 – 5-blommiga.
- Bladskiva** 1 – 3 mm bred, platt, starkt avsmalnande mot spetsen, ljusgrön, glatt, kanter sträva, undersida glänsande med köl.
- Bladlister* Tydliga (antal: >8).
- Bladbas* Snärp mycket kort (<1 mm). Bladöron saknas (eller otydliga).
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen, nedre blekgula.
- Förekomst** Tämligen allmän på torr, helst starkt kulturpåverkad ängsmark inom Göta-lands och delar av Svealands slättbygder, ibland insädd med gräsfrö och tillfällig. I Norrland mindre allmän och tillfällig (se s. 64).
- Exempel på följearter** Darrgräs, gulmåra, jungfrulin, knippfryle, liten blåklocka, rödven, rölleka, vårbrodd.
- Förväxlings-möjligheter** Engelskt rajgräs (s. 45), knägräs (s. 61), rödsvingel (s. 38).

Inom släktet *Cynosurus* förekommer i Norden totalt två arter av vilka den ena endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Hundäxing

Dactylis glomerata L.

Hundegräs (N), Koiranheinä (FIN)

Almindelig hundegræs (DK), Cock's-foot (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (50 – 100 cm), gråblågrönaktigt, starkt tuvat gräs med vid basen knäböjt, upprätt, tämligen grovt, bladbärande strå. Aggressivt, torktåligt gräs.

Blomställning	8 – 15 cm lång, något ensidig, triangulär, styv vippa, med upprätta under blomningen rakt utstående, sträva grenar.
Småax	Ca 6 mm långa, vanligen borstbärande, 3 – 5-blommiga.
Bladskiva	5 – 10 mm bred, platt, på undersidan tydligt köllik mittnerv (skarp), sträv liksom kanter.
<i>Bladlister</i>	Otydliga eller saknas.
<i>Bladbas</i>	Snärp 3 – 8 mm långt, grovt, fransigt. Bladöron saknas.
Knoppläge	Vikt.
Bladslida	Starkt hoptryckt (nedre rödvioletta), skarpkölad, glatt, sträv, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
Förekomst	Allmän i Götaland och Svealand på framför allt ej alltför fuktig ängsmark, i övre Norrland sällsynt. Arten förekommer i mycket skiftande vegetationstyper. Odlas som slätter- och betesgräs (se s. 64).
Exempel på följearter	Åker: flertalet åkerogräs. <i>Naturlig ängsmark</i> : darrgräs, hundloka, luddhavre, midsommarblomster, rödven, smörblomma, timotej, tuvtätel, ängsbräsma, ängsgröe, ängssvingel, ängssyra
Förväxlingsmöjligheter	–

Inom släktet *Dactylis* förekommer i Norden endast en art med ett par underarter, som ibland ses som enskilda arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Tuvtåtel

Deschampsia caespitosa (L.) PB. (syn. *Aira caespitosa* L.)

Sølvbunke (N), Nurmilauha (FIN)

Mosebunke (DK), Tufted Hair-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (40 – 100 cm), mörkgrönt gräs, bildande stora och mycket täta tuvor med upprätt, tämligen styvt, till mitten bladbärande strå.

- Blomställning** 10 – 30 cm lång, stor, vid blomning mycket yvig, brunviolett – gulbrokig vippa med långa, fina, sträva, något slaka grenar, nedtill sittande 3 – 5 tillsammans.
- Småax** 3 – 4 mm långa, ovala, knappt synligt borstbärande, 2-blommiga.
- Bladskiva** Ca 3 mm bred, platt, styv, ovasida mycket sträv, kanter vassa, mellanrummet mellan bladlister synligt mot dagsljus som ljusa strimmor. Glänsande blank undersida.
- Bladlister* Mycket tydliga (vassa).
- Bladbas* Snärp 3 – 6 mm långt, utdraget, avsmalnande. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt (sträv upptill).
- Förekomst** Allmän i hela landet fuktig ängsmark. Kan vara ett besvärligt ogräs i äldre vallar och beten (se s. 64).
- Exempel på följarter** *Fuktig ängsmark*: grenrör, gåsört, humleblomster, hundloka, kärrgröe, kärrviol, midsommarblomster, smörblomma, älgört, ängskavle, ängssyra.
- Förväxlingsmöjligheter** –

Inom släktet *Deschampsia* förekommer i Norden totalt fem arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Kruståtel

Deschampsia flexuosa (L.) Trin. (syn. *Aira flexuosa* L.)

Smyle (N), Metsälauha (FIN)

Bølget bunke (DK), Wavy Hair-grass (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (30 – 70 cm), tuvat gräs med upprätt, tämligen spensligt, endast nedtill bladbärande strå.

Blomställning	5 – 10 cm lång, yvig rödlätt vippra med långa, fina, krusigt flerböjda grenar, nedtill sittande 2 – 3 tillsammans.
Småax	5 – 6 mm långa, äggrunda, borstbärande. 2-blommiga.
Bladskiva	Trådsmal (åtminstone de nedre), nästan glatt, något sträv.
<i>Bladlister</i>	–
<i>Bladbas</i>	Snärp 1 – 3 mm långt, i spetsen tvärhugget eller två-kluvet. Bladöron saknas.
Knoppläge	Vikt.
Bladslida	Glatt eller något sträv.
Förekomst	Allmän i hela landet på torr, mager mark i skogar, backar och på hygen (se s. 64)
Exempel på följearter	Bergkorsört, blåbär, ekorrbar, fårsvingel, gökärt, hallon, harsyra, lingon, mjölkört, piprör, rödsvingel, vårfryle, ängskovall.
Förväxlingsmöjligheter	Brunven (s. 11), fårsvingel (s. 36), rödsvingel (s. 38), stagg (s. 49).

Inom släktet *Deschampsia* förekommer i Norden totalt fem arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Kvickrot, vitrot

Kveke (N), Juolavehnä (FIN)
Kvik (DK), Common Coach (GB)

Elymus repens (L.) Gould. (syn. *Agropyron repens* (L.) PB.;
Elytrigia repens (L.) Nevski)

Flerårigt, medelhögt (40 – 80 cm), föga tuvat gräs med vanligen upprätt, relativt bladfattigt strå.
Jordstam krypande med långa, underjordiska utlöpare och kan då bilda vidsträckta bestånd.

- Blomställning** 5 – 15 cm lång, 2-sidigt ax.
- Småax** Oskåftade, 10 – 15 mm långa, ett vid varje axled med plattsidan åt axfästet, borst kortare än småaxet eller saknas, 4 – 5 blommiga.
- Bladskiva** 5 – 10 mm bred, platt, glatt – hårig, ovansida och kanter sträva.
- Bladlister* Otydliga.
- Bladbas* Snärp ca 1 mm. Bladöron tydliga.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Hårig (åtminstone de nedre).
- Förekomst** Allmän i hela landet på kulturpåverkad mark och havsstränder (se s. 64).
- Exempel på följarter** *Åker*: flertalet åkerogräs. *Vägkanter och dikesrenar*: berggröe, foderlosta, hästhov, knylhavre, rölleka, åkerfräken. *Stränder*: gåsört, krusskräppa, rödsvingel, strandråg.
- Förväxlings-möjligheter** [Engelskt rajgräs \(s. 45\)](#), [lentätel \(s. 43\)](#), [lundelm \(s. 59\)](#), [storven \(s. 12\)](#), [strandråg \(s. 62\)](#).

Inom släktet *Elymus* förekommer i Norden totalt fem arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Rörsvingel, strandsvingel

Festuca arundinacea Schreb.

Strandsvingel (N), Ruokonata (FIN)

Strandsvingel (DK), Tall Fescue (GB)

Flerårig, högt (70 – 150 cm), gräs i stora täta tuvor med uppstigande – upprätt, till ovan mitten bladrikt, grovt strå.

- Blomställning** 15 – 30 cm lång, något lutande, yvig, violettaktig vippa med långa, något utstående, sträva grenar, vanligen sittande parvis.
- Småax** 10 – 15 mm långa, avlångt äggrunda, ibland med kort borst, 3 – 6-blommiga.
- Bladskiva** 8 – 15 mm bred, platt, styv, sträv, undersida glänsande.
- Bladlister** Mycket tydliga (antal 20 – 30).
- Bladbas** Snärp mycket kort. Bladöron tydliga, ofta små, håriga eller tandade.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt.
- Förekomst** Tämligen allmän utmed Östersjöns stränder upp till Gästrikland. I inlandet och Norrland sällsynt. Mycket torktålig med djupa rötter och tål sura och magra marker. Nygammalt slåtter- och betesgräs. Kulturspridd (se s. 64).
- Exempel på följarter** *Stränder:* havtorn, gåsört, krussilja, krusskräppa.
- Förväxlingsmöjligheter** [Ängssvingel \(s. 37\)](#).

Inom släktet *Festuca* förekommer i Norden totalt elva arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Fårsvingel

Festuca ovina L.

Sauesvingel (N), Lampaannata (FIN)

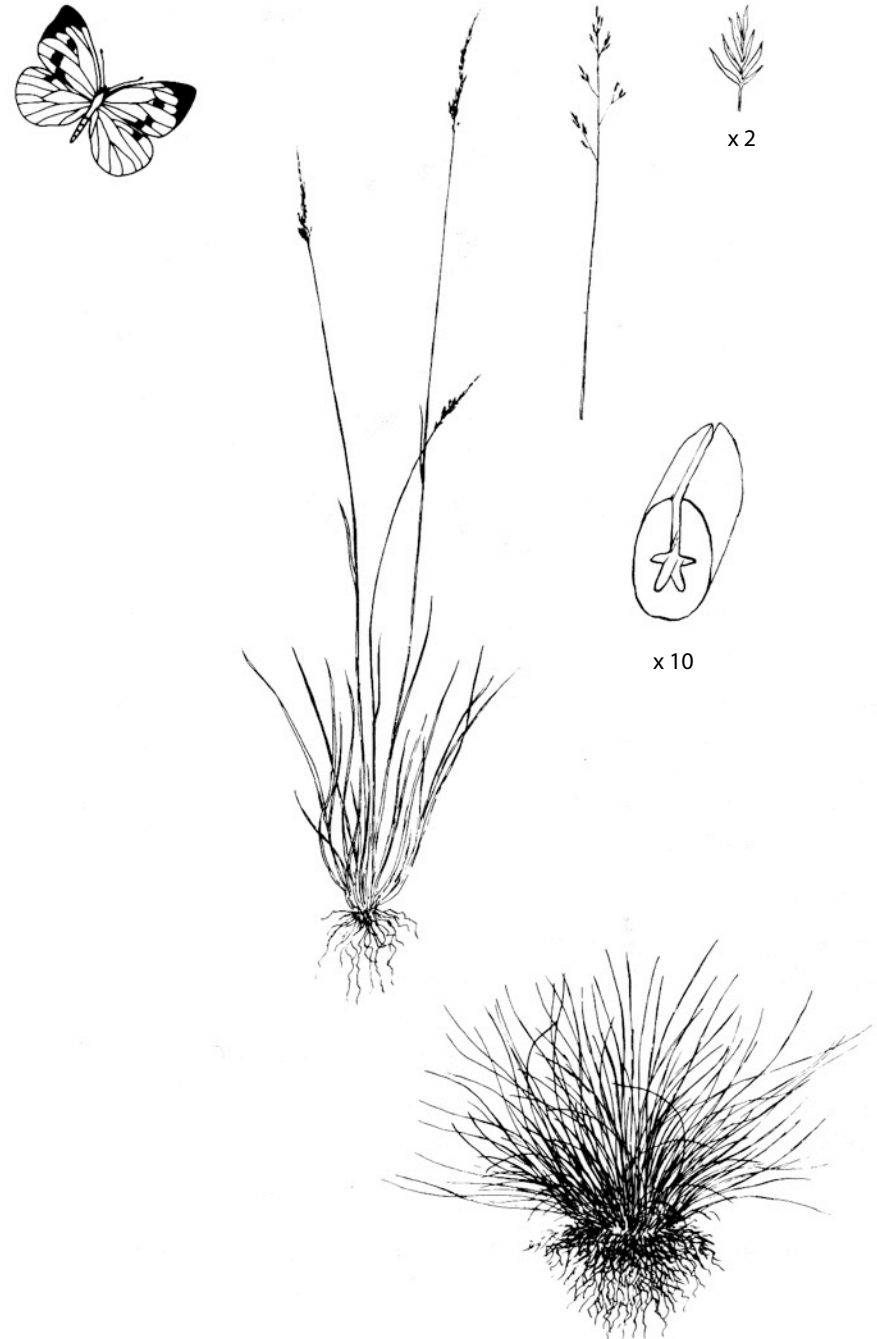
Fåresvingel (DK), Sheep's-fescue (GB)

Flerårigt, lågt (15 – 30 cm), något grågrönt, starkt tuvat gräs med upprätta, borstformiga vegetativa skott, spensligt, bladfattigt strå.

- Blomställning** 3 – 5 cm lång, något ensidig vippa med korta, upprätta grenar (under blomningen något utstående), vanligen sittande parvis.
- Småax** Ca 5 mm långa, avlånga och mycket spetsiga, borst kortare än småaxet (eller saknas), 3 – 6-blommiga.
- Bladskiva** Trådsmal, med tydlig fåra (lupp), glatt.
- Bladlister* –
- Bladbas* Snärp mycket kort (ca 0,5 mm). Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt eller något hårig, nedre grågula.
- Förekomst** Allmän över hela landet på torr, mager mark. Odlas ibland som betes- och grönytegräs på torra och näringsfattiga lokaler (se s. 64).
- Exempel på följearter** *Naturlig ängsmark:* backtimjan, backskafting, blåbär, bockrot, borsttåtel, gråfibbla, gulmåra, gökärt, kruståtel, liten blåklocka, luddhavre, rödven, tjärblomster, ärenpris.
- Förväxlingsmöjligheter** [Brunven \(s. 11\)](#), [kruståtel \(s. 33\)](#), [rödsvingel \(s. 38\)](#), [stagg \(s. 49\)](#).

Inom släktet *Festuca* förekommer i Norden totalt elva arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Ängssvingel

Festuca pratensis Huds.

Engsvingel (N), Nurminata (FIN)

Engsvingel (DK), Meadow Fescue (GB)

Flerårigt, medelhögt (40 – 100 cm), något tuvat gräs med upprätt, bladfattigt strå (vanligen 3 leder).

Blomställning 10 – 20 cm lång, glänsande, gles vippa med före och efter blomningen nästan upprätta grenar, vanligen sittande parvis. Den ena i regel mycket kort, bärande endast ett eller ett par småax.

Småax Ca 15 mm långa, smala, vanligen borstlösa, 5 – 10-blommiga.

Bladskiva 3 – 8 mm bred, platt, glatt, i spetsen ofta nedhängande med den glänsande undersidan uppåt, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar tydligt, ovasida något sträv, kanter något vassa, på undersida tydligt köllik mittnerv.

Bladlister Mycket tydliga (antal 10 – 20).

Bladbas Snärp kort (<1 mm), brunaktigt, avhugget. Bladöron ofta otydliga.

Knoppläge Rullat.

Bladslida Glatt, nedre rödfärgad, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar tydligt, vanligen till större delen öppen.

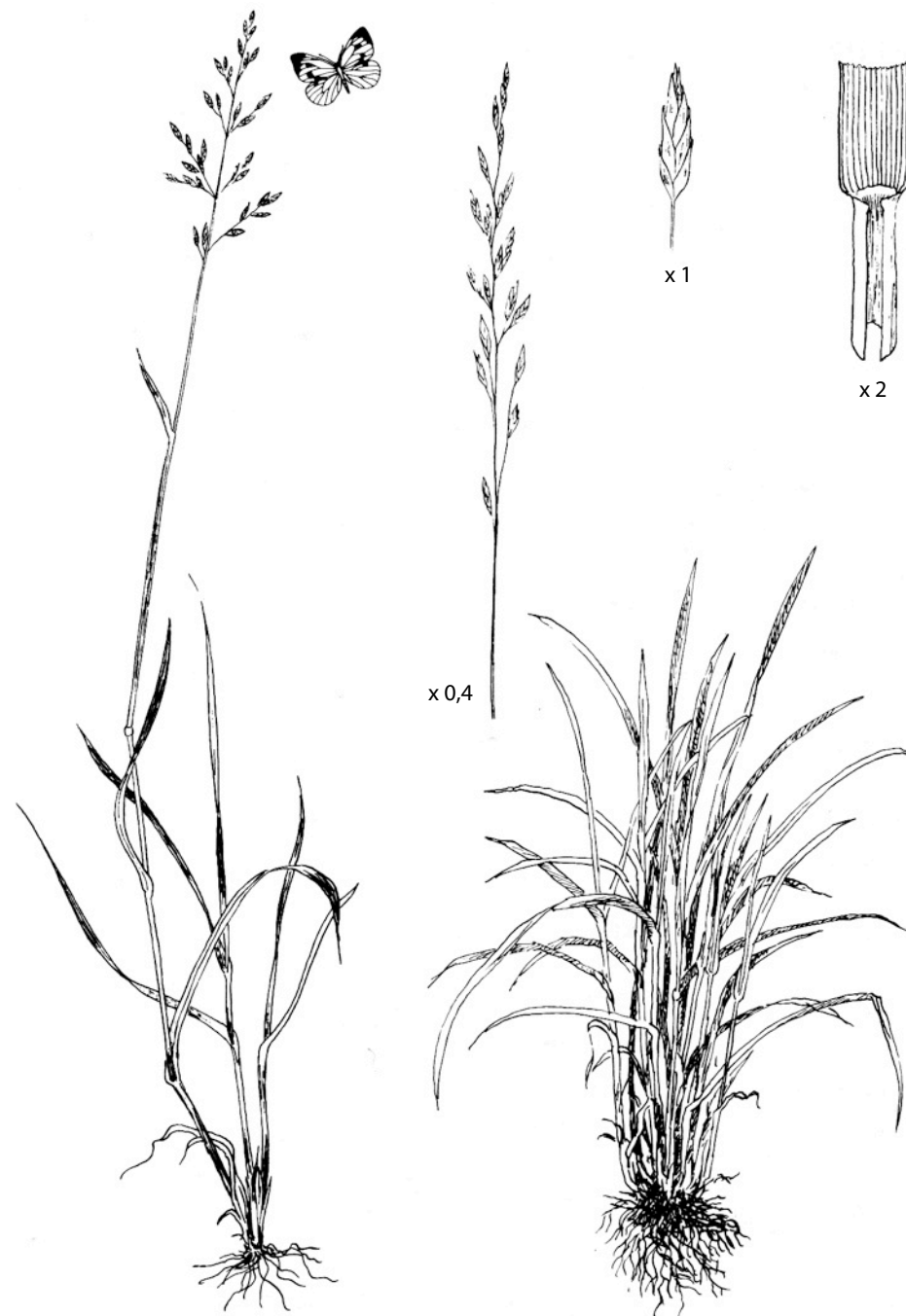
Förekomst Allmän upp till Västerbotten på torr – frisk ängsmark och kulturpåverkad mark. Är efter timotej vårt viktigaste vallgräs. Genom sin relativt goda återväxtförmåga och ringa känslighet för tramp är arten dock överlägsen timotej vid vallbete och i treskördesystem. (se s. 64).

Exempel på följarter *Åker:* flertalet åkerogräs. *Ängsmark:* darrgräs, humleblomster, hundloka, hundäxing, knylhavre, luddhavre, midsommarblomster, rödven, smörblomma, timotej, tuvtåtel, ängsgröe, ängskavle, ängssyra.

Förväxlingsmöjligheter Italienskt rajgräs (s. 44), rödsvingel (s. 38), rörsvingel (s. 35), westerwoldiskt rajgräs (s. 44).

Inom släktet *Festuca* förekommer i Norden totalt elva arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Rödsvingel

Festuca rubra L.

Raudsvingel (N), Punanata (FIN)
Rødsvingel (DK), Red Fescue (GB)

Flerårigt, medelhögt (30 – 70 cm), något tuvat gräs med upprätt, spensligt, nästan bladlöst strå.
Jordstam krypande med underjordiska utlöpare av varierande längd. Mattbildande.

Blomställning 5 – 15 cm lång, vanligen rödaktig vippra med tämligen korta, upprätta grenar (under blomningen något utstående), vanligen sittande parvis.

Småax Ca 10 mm långa, avlånga, spetsiga och rödaktiga, borst kortare än småaxet (eller saknas), 4 – 8-blommiga.

Bladskiva Rotblad smalt, hopvikt, trådlikt, mörktgrönt. Stråblad ca 2 mm brett, platt, jämbrett, glatt eller något strävt.

Bladlister Mycket tydliga (antal 5 – 9).

Bladbas Snärp mycket kort (<1 mm). Bladöron otydliga eller saknas.

Knoppläge Vikt.

Bladslida Glatt, eventuellt något hårig och rödaktig (nedre).

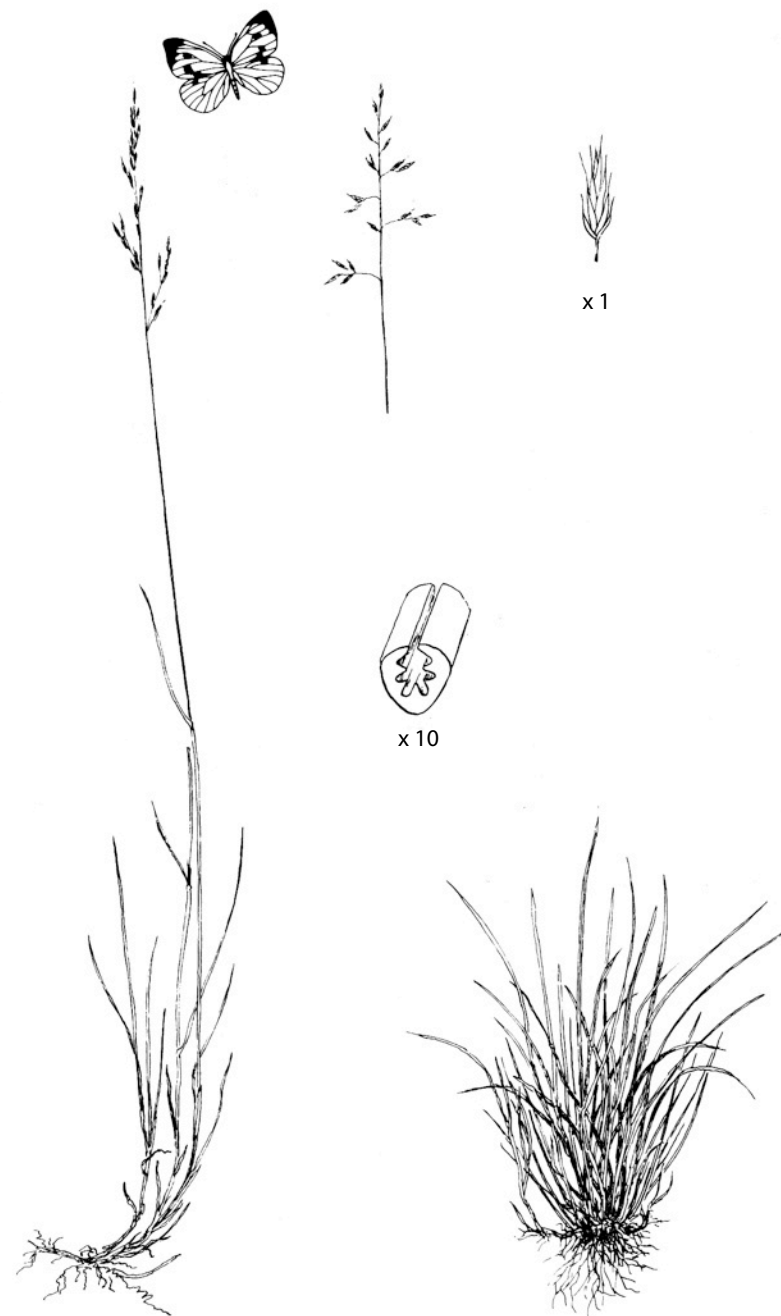
Förekomst Allmän i hela landet, speciellt på torra lokaler. Arten förekommer i mycket skiftande vegetationstyper. Används som betes- och grönytegräs i torra lägen (se s. 64).

Exempel på följearter *Åker:* flertalet åkerogräs. *Vägkanter och dikesrenar:* berggröe, foderlos-ta, hästhov, knylhavre, kvickrot, rölleka, åkerfräken. *Naturlig ängsmark:* backskafting, blåklocka, brudbröd, fårsvingel, gulmåra, hundäxing, humleblomster, kruståtel, midsommarblomster, prästkraige, rödven, smörblomma, timotej, vårbrodd, ängsgröe, ängssvingel.

Förväxlings-möjligheter Brunven (s. 11), engelskt rajgräs (s. 45), fårsvingel (s. 36), kamäxing (s. 60), kruståtel (s. 33), stagg (s. 49).

Inom släktet *Festuca* förekommer i Norden totalt elva arter.

Åter till nyckeln.

Mannagräs (vanligt) *Glyceria fluitans* (L.) R. Br.

Mannasøtgras (N), Ojasorsimo (FIN)

Mannasødgræs (DK), Floating Sweet-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (50 – 100 cm), något tuvat gräs, med uppstigande – upprätt, bladbärande strå. Jordstam krypande, grenig, skjutande ovanjordiska, nedtill liggande och rotsläande skott.

Blomställning	10 – 40 cm lång, mycket gles, smal, något ensidig, fåaxig vippa (efter blomningen hopdragen).
Småax	15 – 30 mm långa, jämbreda, borstlösa, 7 – 13-blommiga.
Bladskiva	Ca 7 mm bred, platt, jämbred, spetsig, något sträv, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar.
<i>Bladlister</i>	Tydliga (åtminstone intill mittnerven).
<i>Bladbas</i>	Snärp 5– 10 mm långt, fransigt. Bladöron saknas.
Knoppläge	Vikt.
Bladslida	Hoptryckt, glatt eller något sträv, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan (åtminstone de övre).
Förekomst	Allmän i Götaland och Svealand, längs vattendrag och på fuktiga lokaler. I Norrland mindre allmän (se s. 64).
Exempel på följarter	Bladvass, grenrör, jättegröe, kranssvalting, rörflen, sengröe, sjöfräken, svärdsilja, säv, topplösa.
Förväxlingsmöjligheter	–

Inom släktet *Glyceria* förekommer i Norden totalt sju arter, av vilka två endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Jättegröe

Glyceria maxima (Hartm.) Holmb.

Kjempesötgräs (N), Isosorsimo (FIN)

Høj sødgræs (DK), Reed Sweet-grass (GB)

Flerårigt, mycket högt gräs (100 – 250 cm) med upprätt, grovt, nedtill rotsläende, mångbladigt strå. Jordstam grov med långa, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 15 – 40 cm lång, mycket yvig, brunaktig vippa med under blomningen utspärrade, mycket delade, rikaxiga, sträva grenar.
- Småax** 5 – 8 mm långa, nästan jämbreda, borstlösa, 5 – 9-blommiga.
- Bladskiva** 10 – 25 mm bred, platt, styv, mittfåra saknas, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar, glatt, kanter vassa.
- Bladlistor* Otydliga.
- Bladbas* Snärp 2 – 3 mm långt, avrundat, ibland med en spets i mitten. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Hoptryckt, glatt, upptill med gulbrunt fält, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan (åtminstone de övre).
- Förekomst** Tämigen allmän i Götalands och Svealands slättbygder på sankmarker, utmed åar och sjöar, där arten kan bilda vidsträckt, homogena bestånd. I Norrland förekommer arten sparsamt upp till Ångermanland (se s. 64). Förr odlad.
- Exempel på följarter** Bladvass, grenrör, kaveldun, mannagräs, rörfen, sengröe, sjöfräken, svärds-lilja, säv.
- Förväxlings-möjligheter** –

Inom släktet *Glyceria* förekommer i Norden totalt sju arter, av vilka två endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Ängsmyskgräs, myskgräs

Hierochloë odorata (L.) Whalenb.

Marigras (N), Lännenmaarianheinä (FIN)

Festgræs (DK), Holy-grass (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (30 – 70 cm), otuvat eller något tuvat gräs med upprätt, grovt, endast vid basen ledat, fåbladigt strå. Välluktande, speciellt efter torkning. Jordstam krypande med långa, tunna, underjordiska utlöpare.

Blomställning	5 – 8 cm lång, äggformad, relativt gles, yvig vippa med fina, glatta, mot spetsen delade grenar, nedtill sittande 2 – 3 tillsammans.
Småax	4 – 6 mm långa, brett äggrunda, borstlösa, brunglänsande, 3-blommiga.
Bladskiva	3 – 10 mm bred, platt, mjuk, glatt eller svagt finhårig, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar tydligt, kanter något vassa. Övre blad mycket kort (1 – 3 cm).
Bladlister	Otydliga eller saknas.
Bladbas	Snärp 1 – 2 mm långt, spetsigt. Bladöron otydliga eller saknas.
Knoppläge	Rullat.
Bladslida	Glatt, vanligen till större delen öppen, något uppsvälld (åtminstone den övre), vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar tydligt.
Förekomst	Mindre allmän i större delen av landet på fuktig, näringsrik ängsmark. Saknas på Öland och Gotland (se s. 64).
Exempel på följearter	Blåtåtel, brunven, darrgräs, gåsört, humleblomster, sengröe, smörblomma, storven, tuvåtäl, älvväxing, ängsbräsma, ängsgröe, ängssyra, ängsvädd.
Förväxlingsmöjligheter	Hässlebrodd (s. 47), knylhavre (s. 20), timotej (s. 51), vårbrodd (s. 18).

Inom släktet *Hierochloë* förekommer i Norden totalt fyra arter.

Åter till nyckeln.

Luddtåtel

Holcus lanatus L.

Englodnegras (N), Karvamesiheinä (FIN)

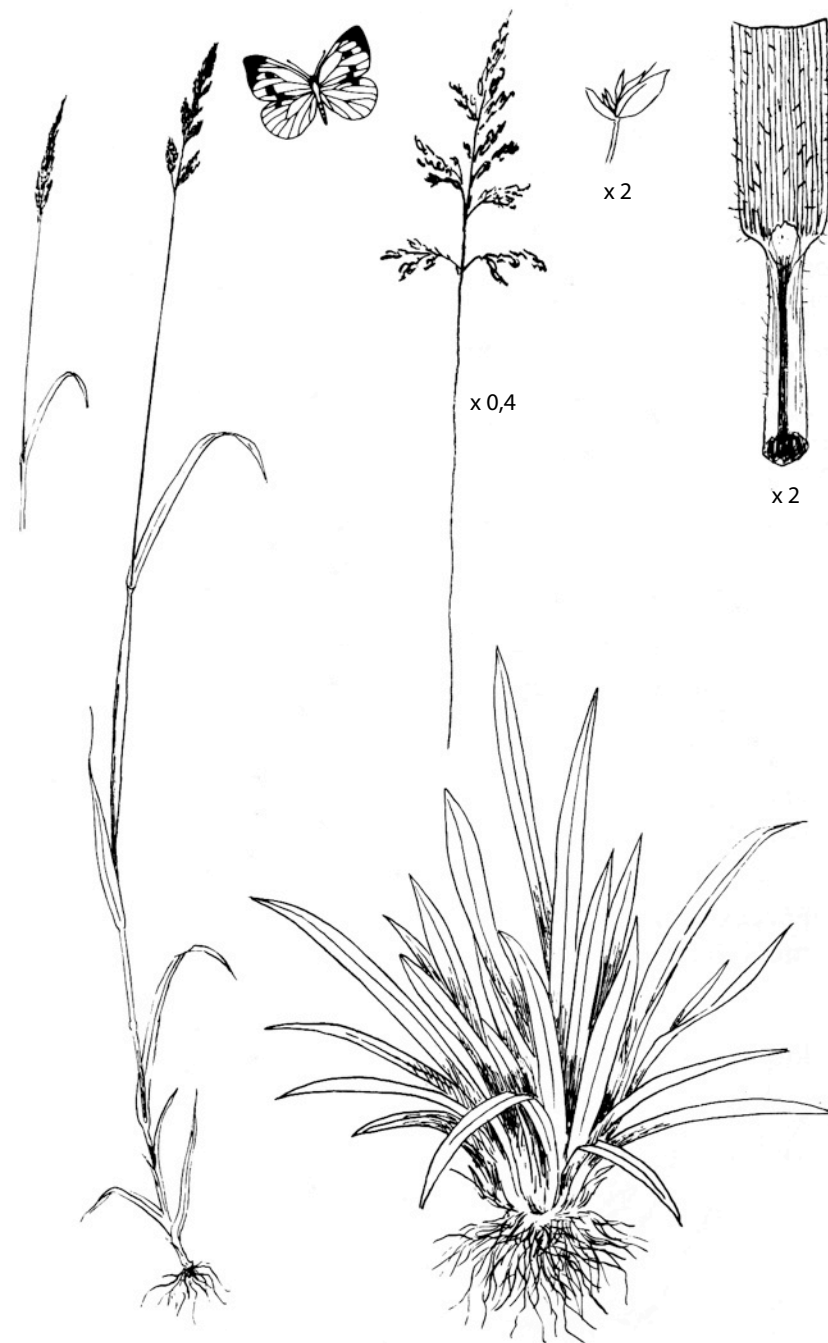
Fjølsgæs (DK), Yorkshire-fog (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (30 – 90 cm), grågrönt, tätt tuvat gräs med nedtill något knäböjt, upp-
rätt, mjukluden, bladbärande strå.

- Blomställning** 5 – 10 cm lång, något rödaktig, mjukluden vippa med ganska korta, mycket delade grenar, nedtill sittande 2 – 4 tillsammans, efter blomningen hopdragen. Småax många.
- Småax** 3 – 5 mm långa, avlångt äggrunda, något hoptryckta, borst vanligen ej synligt (knäböjt), 2-blommiga.
- Bladskiva** 4 – 8 mm bred, platt, lätt mjukluden med tydlig köl. Kortare än bladslida.
- Bladlister** Otydliga.
- Bladbas** Snärp 1 – 4 mm långt, tandat, något hårigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Trind, tätt mjukluden, vanligen till större delen öppen (övre), något uppsvälld (åtminstone den övre), svagt rosa eller violett (nedre).
- Förekomst** Allmän i Götaland och södra Svealand på mager gräsmark och kulturpåverkad mark, i övriga landet mindre allmän – sällsynt (se s. 64). Förr odlad.
- Exempel på följarter** *Hedmark*: blåtåtel, brunven, gökärt, kruståtel, stagg, stenmåra, vårbrodd, ärenpris. *Ängsmark*: blodnäva, humleblomster, luddhavre, midsommarblomster, rödven, smörblomma, timotej, ängsgröe, ängskavle, ängssyra.
- Förväxlingsmöjligheter** [Borsttåtel \(s. 62\)](#), [lentåtel \(s. 43\)](#), [renlost \(s. 25\)](#), [luddhavre \(s. 22\)](#), [luddlost \(s. 26\)](#).

Inom släktet *Holcus* förekommer i Norden totalt två arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Lentätel

Holcus mollis L.

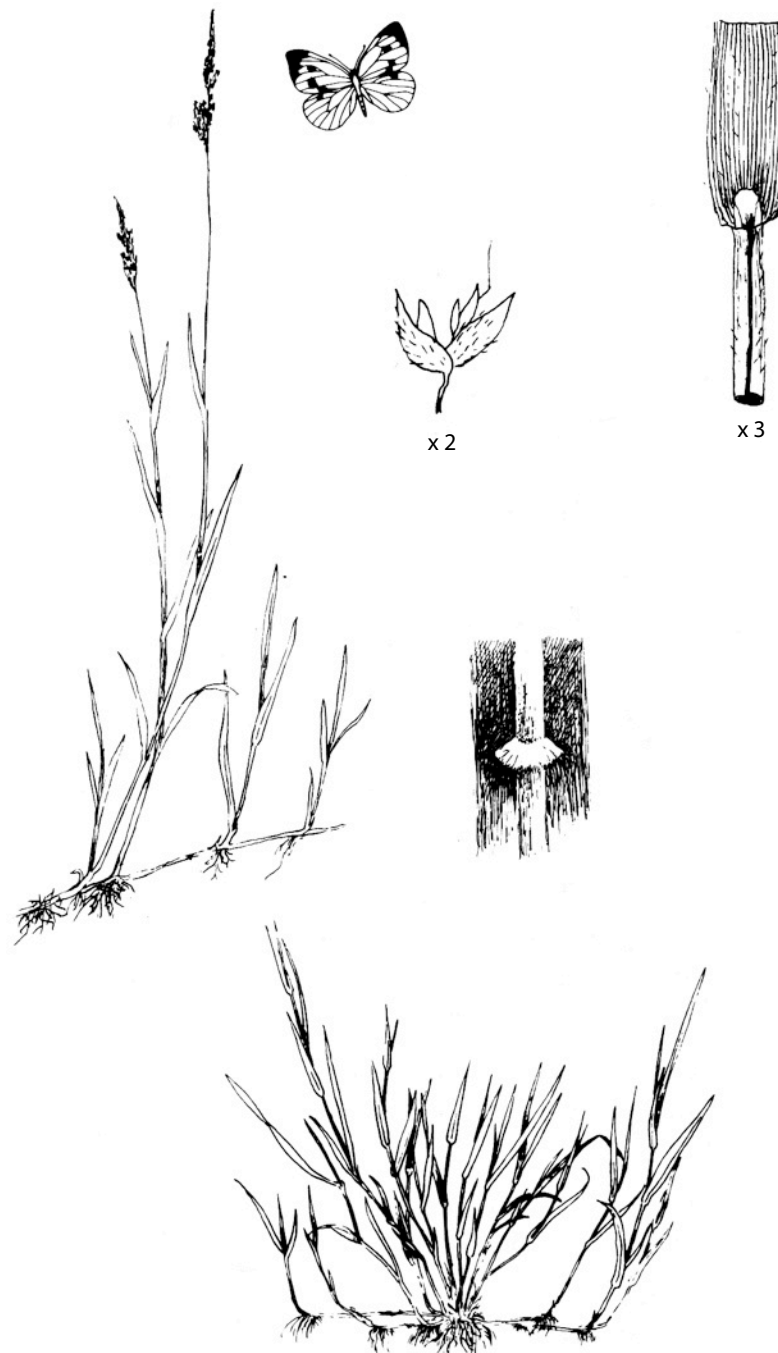
Krattlodnegras (N), Pehmytmesiheinä (FIN)
Krybende hestegræs (DK), Creeping Soft-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt (30 – 80 cm), föga tuvat gräs med nedtill knäböjt, uppstigande – upprätt, bladbärande strå. Strå endast hårigt på lederna. Jordstam krypande med långa, underjordiska utlöpare och kan då bilda stora bestånd.

- Blomställning** 5 – 8 cm lång, smal, vanligen grönvit vippa, efter blomningen hopdragen.
- Småax** 4 – 7 mm långa, lansettformiga, borst långt utskjutande (knäböjt), 2-blommiga.
- Bladskiva** 3 – 8 mm bred, platt, svagt hårig.
- Bladlister* Otydliga.
- Bladbäs* Snärp 1 – 2 mm långt, något tandat. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Trind, svagt hårig, vanligen till större delen öppen (övre).
- Förekomst** Tämlichen allmän i Götaland särskilt de södra och västra delarna på åker- och mager ängsmark samt annan kulturpåverkad mark som välgkanter. I övriga landet mindre allmän – sällsynt (se s. 64). Spridd i sen tid.
- Exempel på följearter** Åker: bergsyra, dân, gåsört, storven, pilört, åkeryllen, åkerrättika, åkerspergel. Lövskog: asp, björk, harsyra, krustätel, lingon, lundgröe, piprör, ängskovall.
- Förväxlingsmöjligheter** Kvickrot (s. 34), luddlosta (s. 26), luddtätel (s. 42), renlosta (s. 25), storven (s. 12).

Inom släktet *Holcus* förekommer i Norden totalt två arter

[Åter till nyckeln.](#)

Italienskt rajgräs, borstrepe *Lolium multiflorum* Lam.

Italiensk raigräs (N), Italianraiheinä (FIN)

Italiensk rajgræs (DK), Italian Rye-grass (GB)

Vanligen ettårigt, medelhögt (30 – 80 cm), något tuvat gräs med nedtill knäböjt, upprätt, bladrikt strå med 4 – 5 ledstycken.

- Blomställning** 15 – 30 cm långt, glest, 2-sidigt ax.
- Småax** Oskaftade, 10 – 15 mm långa, kantställda, ett vid varje axled, något utspärade från axspindel (åtminstone i axets övre del), 10 – 20-blommiga. Varje blomma med ett borst.
- Bladskiva** 3 – 8 mm bred, platt, glatt, undersida glänsande med tydligt köllik mitt-nerv, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar otydligt, ovansida och kanter sträva.
- Bladlister** Mycket tydliga (antal 10 – 20).
- Bladbas** Snärp 1 – 2 mm långt, tvärhugget. Bladöron mycket tydliga.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen något sträv, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärlsträngar otydligt.
- Förekomst** Odlat som ettårigt fodergräs, speciellt en högvuxen, bredbladig variant (westerwoldiskt rajgräs). Även förvildad i södra delarna av landet och utmed Norrlandskusten (se s. 64).
- Exempel på följarter** Flertalet åkergräs och ettåriga ruderväxter.
- Förväxlings-möjligheter** Engelskt rajgräs (s. 45), kvickrot (s. 34), ängssvingel (s. 37).

Inom släktet *Lolium* förekommer i Norden totalt fem arter av vilka en endast uppträder tillfälligt. Hybrid med engelskt rajgräs odlas under namnet hybridrajgräs (fertil).

[Åter till nyckeln.](#)

Engelskt rajgräs, renrepe

Lolium perenne L.

Raigras (N), Englanninraiheinä (FIN)

Almindelig rajgræs (DK), Perennial Rye-grass (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (20 – 60 cm) något tuvat gräs med nedtill knäböjt, uppstigande – upp-
rätt, bladrikt strå med 2 – 4 ledstycken.

Blomställning	10 – 20 cm långt, glest, 2-sidigt ax.
Småax	Oskaftade, 10 – 15 mm långa, kantställda, ett vid varje axled, borstlösa, 5 – 10-blommiga.
Bladskiva	3 – 6 mm bred, mörkgrön, ofta hopvikt, långspetsad, glatt, ovansida matt, undersida glänsande med tydligt köllik mittnerv, vid genomlysning framträder ej tvärförbindelser mellan kärldrängar, ovansida och kanter sträva.
Bladlister	Mycket tydliga.
Bladbas	Snärp ca 1 mm långt, tvärhugget. Bladöron små, vanligen tydliga.
Knoppläge	Vikt.
Bladslida	Glatt, nedre ofta rödvioletta, starkt kölade, sträva, vid genomlysning framträder ej tvärförbindelser mellan kärldrängar.
Förekomst	Tämligen allmän i Götalands och Svealands slättbygder längs vägar och åkerrenar. I Norrland oftast tillfällig. Odlas som vall- och grönytegräs (se s. 64). Drabbas lätt av snömögel och andra svampsjukdomar, vilket kan medföra dålig övervintring. Arten är alltså bäst i kortvariga vallar.
Exempel på följearter	Åker: flertalet åkerogräs. <i>Vägkanter och dikesrenar</i> : berggröe, foderlosa, hästhov, knylhavre, rölleka, åkerfräken.
Förväxlings- möjligheter	Kamäxing (s. 60) , kvickrot (s. 34) , italienskt rajgräs (s. 44) , rödsvingel (s. 38) , tuvtåtel (s. 32) .

Inom släktet *Lolium* förekommer i Norden totalt fem arter av vilka en endast uppräder tillfälligt. Hybrid med italienskt rajgräs odlas under namnet hybridrajgräs (fertil).

[Åter till nyckeln.](#)

Bergslok

Melica nutans L.

Hengjeaks (N), Noukkuhelmikkä (FIN)

Nickende flitteraks (DK), Mountain Melick (GB)

Flerårigt, medelhögt (30 – 60 cm), något tuvat gräs med uppstigande – upprätt, tämligen spensligt, fåbladigt, kantigt, strävt strå. Jordstam krypande med greniga, långa, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 5 – 10 cm lång, gles, smal, ensidig, lutande vipa med ensamma eller nedtill ibland parvisa, småludna, korta grenar.
- Småax** 5 – 7 mm långa, äggrunda, borstlösa, 2-blommiga.
- Bladskiva** 3 – 5 mm bred, platt, ovsida glest hårig, kanter sträva, på undersida köllik mittnerv.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp mycket kort, trubbigt, brunaktigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Kantig, glatt, sträv, igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Allmän i hela landet i såväl löv- som barrskog samt hagmarker, ofta på skuggiga och torra, steniga ställen (se s. 64). Myrspridd.
- Exempel på följarter** Blåsippa, hässlebrodd, lundgröe, nunneört, skogssallat, skogsviol, stinknäva, tandrot, vårärt.
- Förväxlingsmöjligheter** [Darrgräs \(s. 24\)](#), [grusslok \(s. 63\)](#).

Inom släktet *Melica* förekommer i Norden totalt fyra arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Hässlebrodd

Milium effusum L.

Myskegras (N), Tesma (FIN)

Miliegæs (DK), Wood Millet (GB)

Flerårigt, högt (70 – 150 cm), ljusgrönt, något tuvat gräs med upprätt, mjukt, bladbärande strå med 3 – 5 ledknutar i nedre halvan. Välluktande, speciellt efter torkning.

- Blomställning** 15 – 30 cm lång, mycket stor, gles, blekgrön, yvig vippa med långa, fina, något slaka, efter blomningen något nedböjda grenar.
- Småax** Ca 3 mm långa, äggrunda, borstlösa, gulgröna, enblommiga.
- Bladskiva** 5 – 15 mm bred, tunn, platt, mot basen avsmalnande, glatt, kanter något vassa, på undersida köllik mittnerv.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp 5 – 6 mm långt, något fransigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen.
- Förekomst** Tämligen – mindre allmän i hela landet på framför allt fuktig, mullrik skogsmark, ovanligare norrut. Kalkgynnad (se s. 64).
- Exempel på följearter** Blåsippa, liljekonvalj, lundbräsma, lundelm, lundgröe, lundslok, lungört, ombär, skogsbingel, tandrot, torta, vårärt.
- Förväxlingsmöjligheter** [Knylhavre \(s. 20\)](#), [ängsmyskgräs \(s. 41\)](#), [timotej \(s. 51\)](#).

Inom släktet *Milium* förekommer i Norden endast en art.

[Åter till nyckeln.](#)

Blåtåtel

Molinia caerulea (L.) Moench.

Blåtopp (N), Siniheinä (FIN)

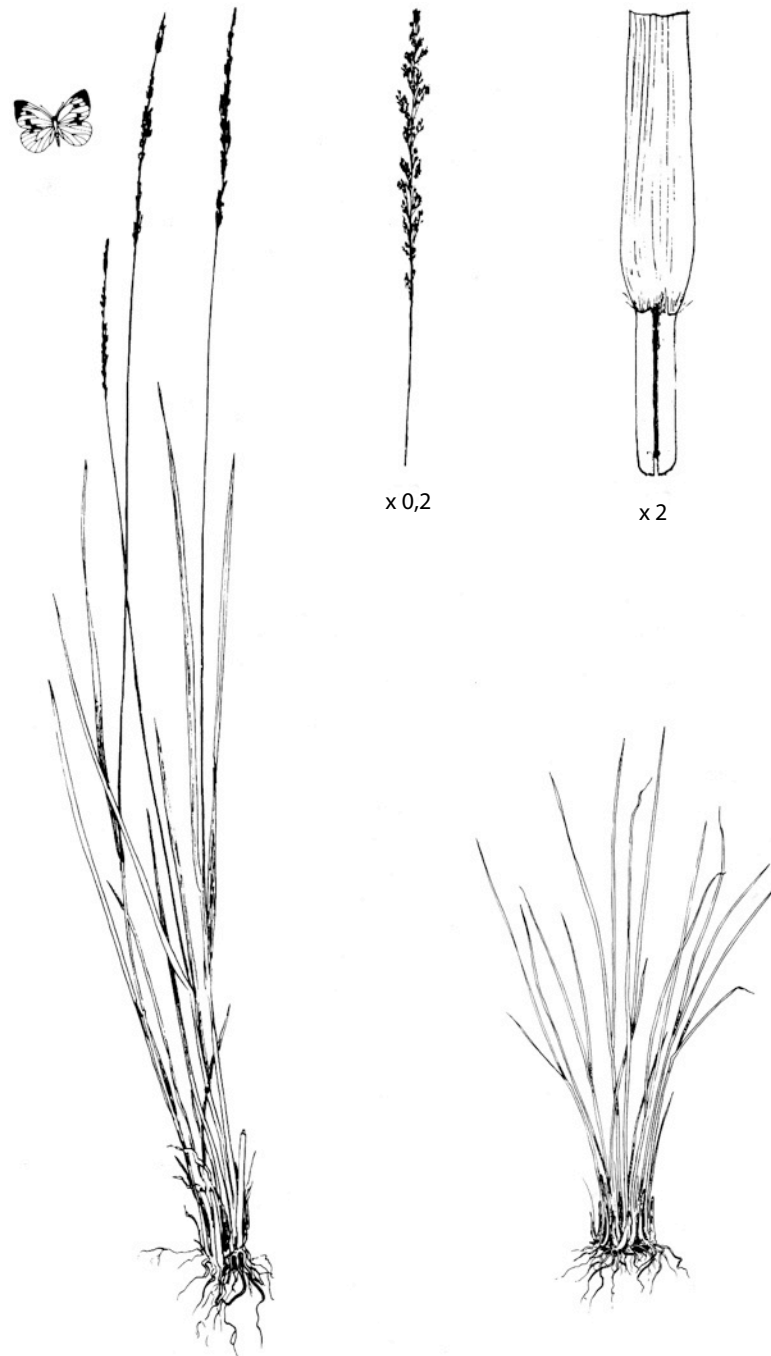
Blåtop (DK), Purple Moor-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (40 – 120 cm) blågrönt, tätt tuvat gräs med upprätt, styvt, fåbladigt strå med endast en led sittande nära basen. Nedre delen av strået lökformigt uppsvällt. Ofta i bestånd.

- Blomställning** 5 – 30 cm lång, smalt hopdragen, något ojämn, mörkviolett vippa med vanligen korta och uppräta, något kantiga grenar, nedtill sittande 2 – 6 tillsammans.
- Småax** 6 – 8 mm långa, små, borstlösa, vanligen 3-blommiga.
- Bladskiva** 3 – 8 mm bred, platt, vitaktig mittnerv, ovasida glest långhårig (åtminstone nedre delen), kanter sträva.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp omvandlat till en kort hårkrans. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Allmän i hela landet på fuktig ofta mager hed-, ängs- och myrmark samt vid stränder (se s. 64).
- Exempel på följarter** Blodrot, brunven, krypven, ljung, myskgräs, pors, stagg, stenmåra, ängsull, ärenpris.
- Förväxlingsmöjligheter** –

Inom släktet *Molinia* förekommer i Norden endast en art.

[Åter till nyckeln.](#)

Stagg, borstgräs

Nardus stricta L.

Finnskjegg (N), Jäkki (FIN)

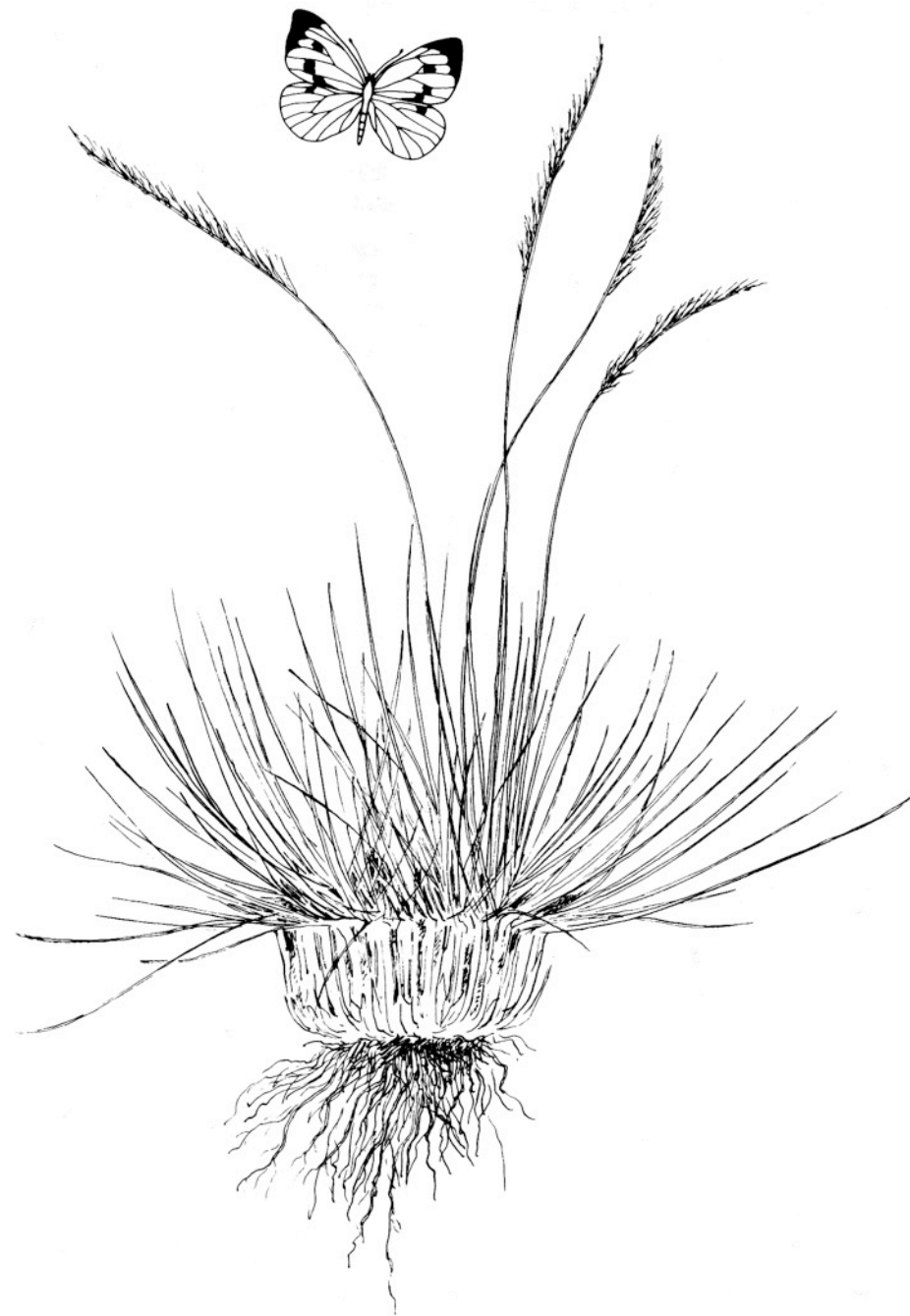
Katteskaegg (DK), Mat-grass (GB)

Flerårigt, lågt (10 – 30 cm), mycket tätt tuvat, grågrönt, strävt gräs med styvt, upprätt, nästan bladlöst, segt strå. Jordstam upprätt, kort och tjock.

- Blomställning** 4 – 8 cm långt, glest, ensidigt, 2-radigt ax, under blomningen kamlikt genom de utstående småaxen, därefter trådmalt.
- Småax** Oskaftade, 5 – 10 mm långa, något insänkta i axspindeln, borstbärande, enblommiga.
- Bladskiva** Smal, styv, borstlik, hopvikt, sträv.
- Bladlister* –
- Bladbas* Förtjockad och beklädd med fjällika bladrester. Snärp 1 – 2 mm långt, trubbigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt, glänsande, gulgrå.
- Förekomst** Allmän över hela landet på mager och ej alltför torr hed- och ängsmark (ojämn utbredning) (se s. 64).
- Exempel på följarter** Blodrot, blåbär, blåtåtel, brunven, darrgräs, klockljung, kruståtel, ljung, stenmåra, vårbrodd, ängskovall, ärenpris.
- Förväxlingsmöjligheter** [Brunven \(s. 11\)](#), [fårsvingel \(s. 36\)](#), [kruståtel \(s. 33\)](#), [rödsvingel \(s. 38\)](#).

Inom släktet *Nardus* förekommer i Norden endast en art.

[Åter till nyckeln.](#)

Rörflen

Phalaris arundinacea L.

Strandrøyr (N), Ruokohelpi (FIN)

Rørgræs (DK), Red Canary-grass (GB)

Flerårigt, högt – mycket högt (70 – 200 cm), något tuvat gräs med upprätt, grovt, styvt, bladrikt strå. Jordstam grov, krypande med grova, underjordiska utlöpare. Ofta i bestånd.

- Blomställning** 5 – 15 cm lång, blek vippa, endast under blomningen (något violett) utbredd, sedan starkt hopdragen, med tämligen korta, sträva grenar med tätt gytttrade småax.
- Småax** Ca 4 mm långa, i ensidigt gytttrade grupper, äggrunda, platta, enblommiga.
- Bladskiva** 10 – 20 mm bred, platt, glatt, vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärldrängar tydligt, ovsida och kanter mycket sträva; utdragen, stickande spets.
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbass* Snärp 4 – 8 mm långt, utdraget, trubbigt, med tiden fransigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, vanligen till större delen öppen. Vid genomlysning framträder tvärförbindelser mellan kärldrängar tydligt.
- Förekomst** Tämligen allmän i nästan hela landet utmed stränder, i diken och på fuktig, näringsrik mark. I nordligaste delen av Sverige mindre allmän. Stundom odlad, särskilt som energigräs (se s. 64).
- Exempel på följarter** Bladvass, brunskära, grenrör, gåsört, jätTEGRÖE, kranssvalting, mannagräs, sengröe, svärdslijja, tuvtätel, ängskavle.
- Förväxlingsmöjligheter** [Bladvass \(s. 52\)](#).

Inom släktet *Phalaris* förekommer i Norden totalt sju arter varav samtliga utom rörflen endast uppträder tillfälligt.

[Åter till nyckeln.](#)

Timotej, ängskampe *Phleum pratense* L.

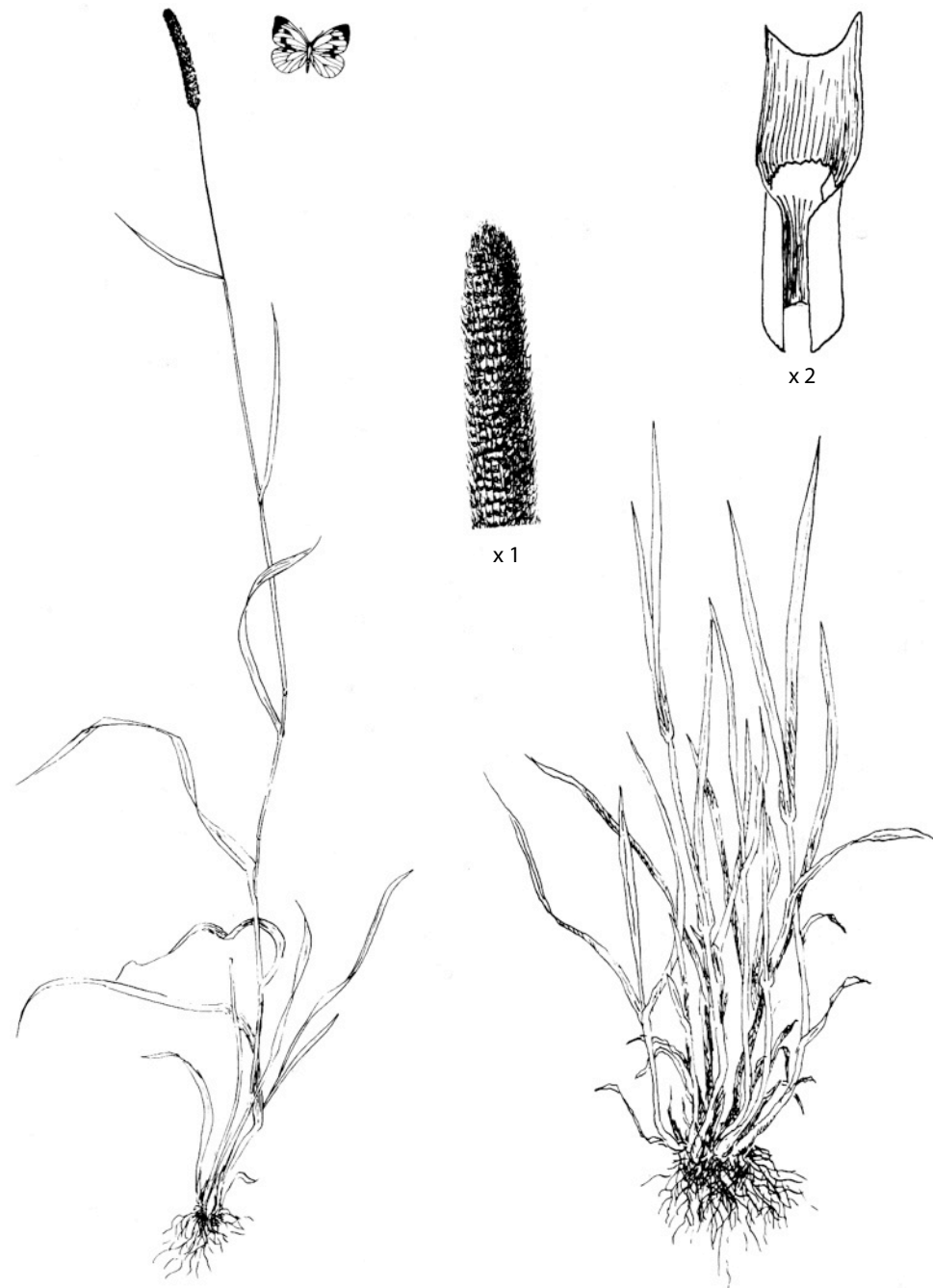
Timotei (N), Nurmitähkiö (FIN)
Engrottehale (DK), Timothy (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (30 – 120 cm), något tuvat gräs med upprätt, styvt, bladbärande strå vars bas är något lökformigt uppsvälld på äldre skott. Grunt rotsystem.

- Blomställning** 5 – 10 cm lång, tät, jämntjock (5 – 10 mm), cylindrisk, sträv, axvippa som vid blomningen blir översållad av mörkt violetta ståndarknappar.
- Småax** Kortskaftade, 3 – 4 mm långa, skärmfjäll med kort borst i spetsen, enblommiga.
- Bladskiva** 4 – 12 mm bred, platt, glatt, kanter sträva (speciellt mod bladbasen).
- Bladlister* Otydliga eller saknas.
- Bladbas* Snärp 1 – 5 mm långt, glatt, tvärhugget, fintandat. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt, öppen.
- Förekomst** Allmän i nästan hela landet på kulturpåverkad mark. Vårt viktigaste och mest odlade slåttergräs. Arten är också allmän som förvildad (se s. 64).
- Exempel på följarter** *Åker*: flertalet åkerogräs. *Ängsmark*: humleblomster, hundloka, hundäxing, knylhavre, luddhavre, midsommarblomster, rödven, smörblomma, tuvtåtel, ängsgröe, ängssvingel.
- Förväxlingsmöjligheter** Fjälltimotej (s. 63), flentimotej (s. 63), hässlebrodd (s. 47), knylhavre (s. 20), kärrkavle (s. 15), vildtimotej (s. 63), ängskavle (s. 17).

Inom släktet *Phleum* förekommer i Norden totalt fyra arter. Till timotej hör underarten vildtimotej (*ssp. bertolonii*) (s. 63).

[Åter till nyckeln.](#)

Bladvass, VASS *Phragmites australis* (Cav.) Steud. (syn. *Phragmites communis* Trin.)

Takrøyr (N), Järviuoko (FIN)

Tagrør (DK), Common Reed (GB)

Flerårigt, mycket högt (1 – 4 m), blågrönt, otuvat gräs med upprätt, grovt, styvt, bladbärande strå. Jordstam mycket grov, krypande med underjordiska utlöpare. Även ovanjordiska, rotsläande utlöpare kan förekomma. Kan bilda vidsträckta bestånd.

Blomställning 15 – 30 cm lång, brunviolett, slutligen silverglänsande, tät, yvig, under blomningen utbredd vippa.

Småax 10 – 20 mm långa, mycket smala, borstlösa. 4 – 5-blommiga.

Bladskiva 20 – 40 mm bred, platt, glatt, gråaktig, kanter vassa (skärande).

Bladlister Otydliga eller saknas.

Bladbas Snärp omvandlat till en hårkrans. Bladöron saknas.

Knoppläge Rullat.

Bladslida Glatt, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.

Förekomst Allmän i hela landet vid stränder och vattendrag samt vattensjuk eller dåligt dränerad åker- och ängsmark (se s. 64).

Exempel på följearter Blomvass, grenrör, igelknopp, jätTEGRÖE, kavedun, mannagräs, rörflen, sjöfräken, sprängört, svärdsilja, säv, vattenskräppa.

**Förväxlings-
möjligheter** [Rörflen \(s. 50\)](#).

Inom släktet *Phragmites* förekommer i Norden endast en art.

[Åter till nyckeln.](#)

Vitgröe

Poa annua L.

Tunrapp (N), Kylänurmikka (FIN)

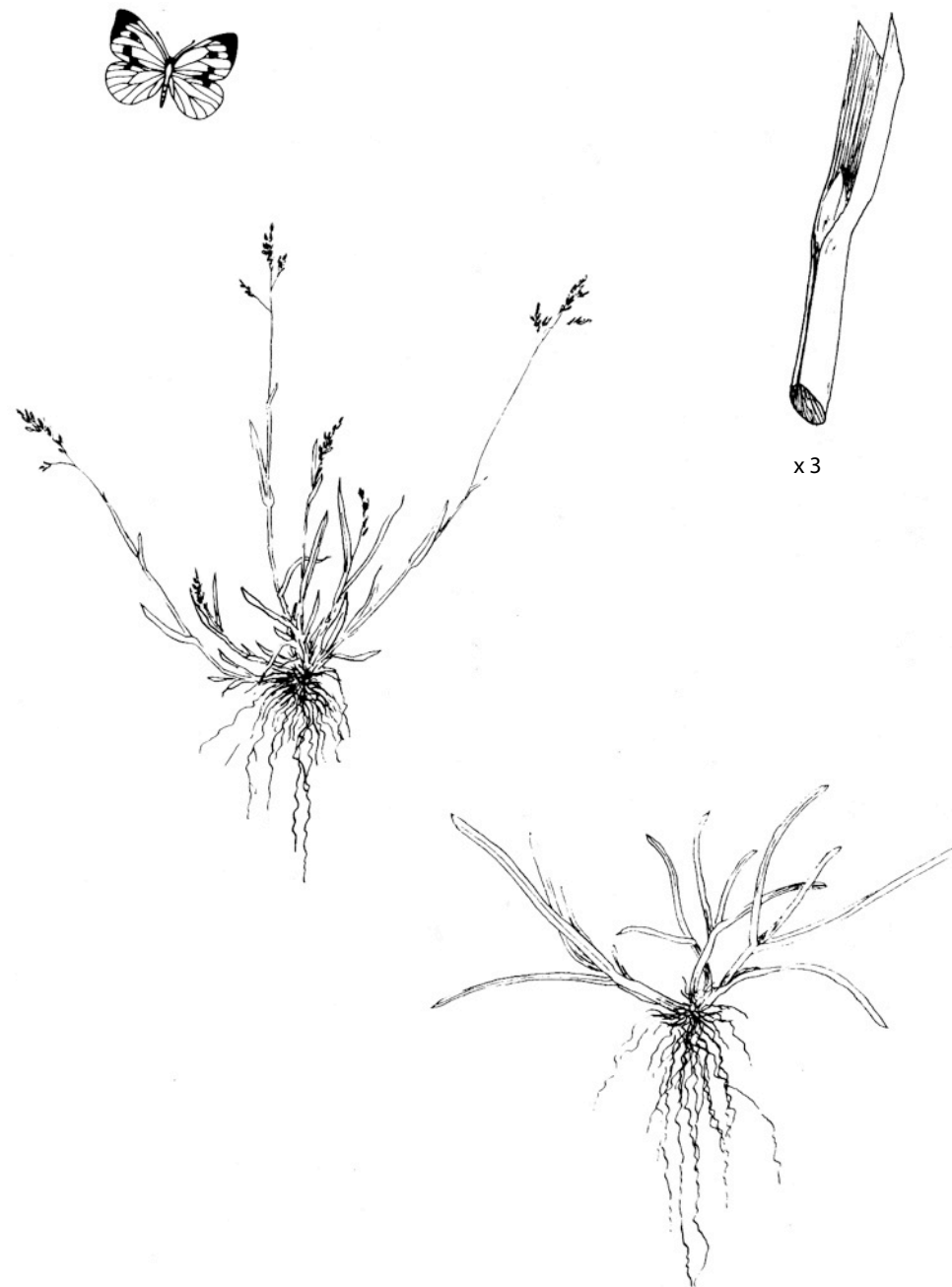
Enårig rapgræs (DK), Annual Meadow-grass (GB)

Ett- eller tvåårigt (sällan flerårigt), huvudsakligen höstgroende, lågt (5 – 20 cm), ljusgrönt, löst tuvat gräs med uppstigande, mjukt, nedtill bladbärande strå. Blommar nästan hela året, februari – november.

- Blomställning** 2 – 5 cm lång, pyramidformig vippa med parvisa eller ensamma, något ensidigt utspärrade grenar.
- Småax** 3 – 5 mm långa, ofta ljusgröna, nästan jämbreda, borstlösa, 3 – 6 blomiga. Skärmfjäll kölad.
- Bladskiva** Ca 4 mm bred, platt eller något hopvikt, spetsen båtstävformigt hopdragen, tydlig mittfåra, glatt, ljusa strimor utmed hela mittnerven vid genomlysning, kanter något sträva. Ofta på tvären något vågig.
- Bladlister* Otydliga eller saknas (åtminstone intill mittfåran).
- Bladbas* Snärp 2 – 3 mm långt, avsmalnande. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Starkt hoptryckt, glatt, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Allmän på näringsrik, ej alltför torr, kulturpåverkad mark i hela landet (se s. 64).
- Exempel på följarter** Flertalet åkerogräs men speciellt: baldersbrå, korsört, nattskatta, nässlor, plister, snärjmåra, svinmolke, svinmålla, våtarv.
- Förväxlingsmöjligheter** [Berggröe \(s. 54\)](#), [kärrgröe \(s. 58\)](#), [lundgröe \(s. 55\)](#), [sengröe \(s. 56\)](#), [trampgröe \(s. 63\)](#), [ängsgröe \(s. 57\)](#).

Inom släktet *Poa* förekommer i Norden totalt arton arter. Hybrid med trampgröe (*P. supina*) ganska vanlig (se s. 63).

[Åter till nyckeln.](#)

Berggröe

Poa compressa L.

Flatrapp (N), Litteänurmikka (FIN)

Fladstrået rapgræs (DK), Flattened Meadow-grass (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (15 – 40 cm), blågrönt, föga tuvat gräs med vid basen knäböjt, uppstigande, styvt, fåbladigt strå. Jordstam krypande med långa, grova, underjordiska utlöpare.

- Blomställning** 2 – 6 cm lång, smal, violettaktig vippa med korta, oftast parvisa, föga utstående, sträva grenar.
- Småax** 3 – 6 mm långa, avlångt äggrunda, borstlösa, ofta brunaktiga – något violetta och 3 – 9-blommiga. Skärmfjäll kölad.
- Bladskiva** Ca 3 mm bred, platt, spetsen båtstävformigt hopdragen, tydlig mittfåra, glatt, ljusa strimor utmed hela mittnerven vid genomlysning, kanter sträva.
- Bladlister* Otydliga eller saknas (åtminstone intill mittfåran).
- Bladbas* Snärp kort (ca 1 mm). Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Hoptryckt, glatt, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Tämligen allmän i Götaland och Svealand på hållmark, väg- och åkerrenar (spec. torra platser), norrut mest kulturspridd. Kalkgynnad (se s. 64).
- Exempel på följearter** *Hållmark*: bergsyra, fårsvingel, kruståtel, liten blåklocka, ljung, styvmorsviol, tjärblomster, ärenpris. *Vägkanter och dikesrenar*: foderlost, knylhavre, kvickrot, rölleka, smultron.
- Förväxlingsmöjligheter** [Kärrgröe \(s. 58\)](#), [lundgröe \(s. 55\)](#), [sengröe \(s. 56\)](#), [vitgröe \(s. 53\)](#), [ängsgröe \(s. 57\)](#).

Inom släktet *Poa* förekommer i Norden totalt arton arter.

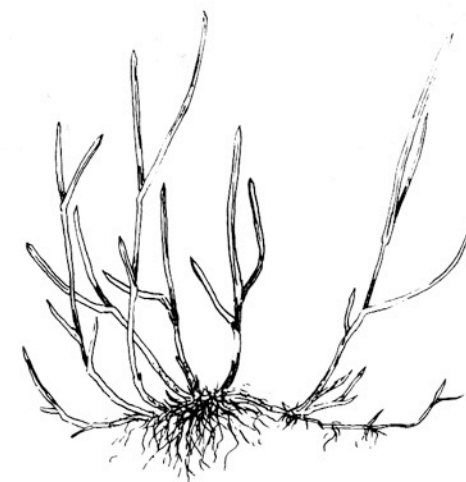
[Åter till nyckeln.](#)

x 5

x 3

Lundgröe

Poa nemoralis L.

Lundrapp (N), Lehtonurmikka (FIN)

Lundrapgræs (DK), Wood Meadow-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt (30 – 80 cm), något tuvat gräs med upprätt, spensligt, upptill något slakt, bladbärande, nästan trint strå (4 – 7 ledstycken). Jordstam ibland med korta, underjordiska utlöpare.

Blomställning 5 – 10 cm lång, gles, obetydligt utbredd vippa med långa, tunna, sträva grenar, nedtill sittande 3 – 5 tillsammans.

Småax 3 – 4 mm långa, ovala, borstlösa, 2 – 5-blommiga, någon gång med en blomma. Skärmfjäll kölad.

Bladskiva 2 – 4 mm bred, ofta i nästan rät vinkel mot strået, platt, spetsen båtstävformigt hopdragen, tydlig mittfåra, glatt, ljusa strimmor utmed mittnerven endast tydliga nära bladspetsen vid genomlysning, ovansida och kanter sträva.

Bladlister Otydliga eller saknas (åtminstone intill mittfåran).

Bladbas Snärp kort (<1 mm). Bladöron saknas.

Knoppläge Vikt.

Bladslida Glatt, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.

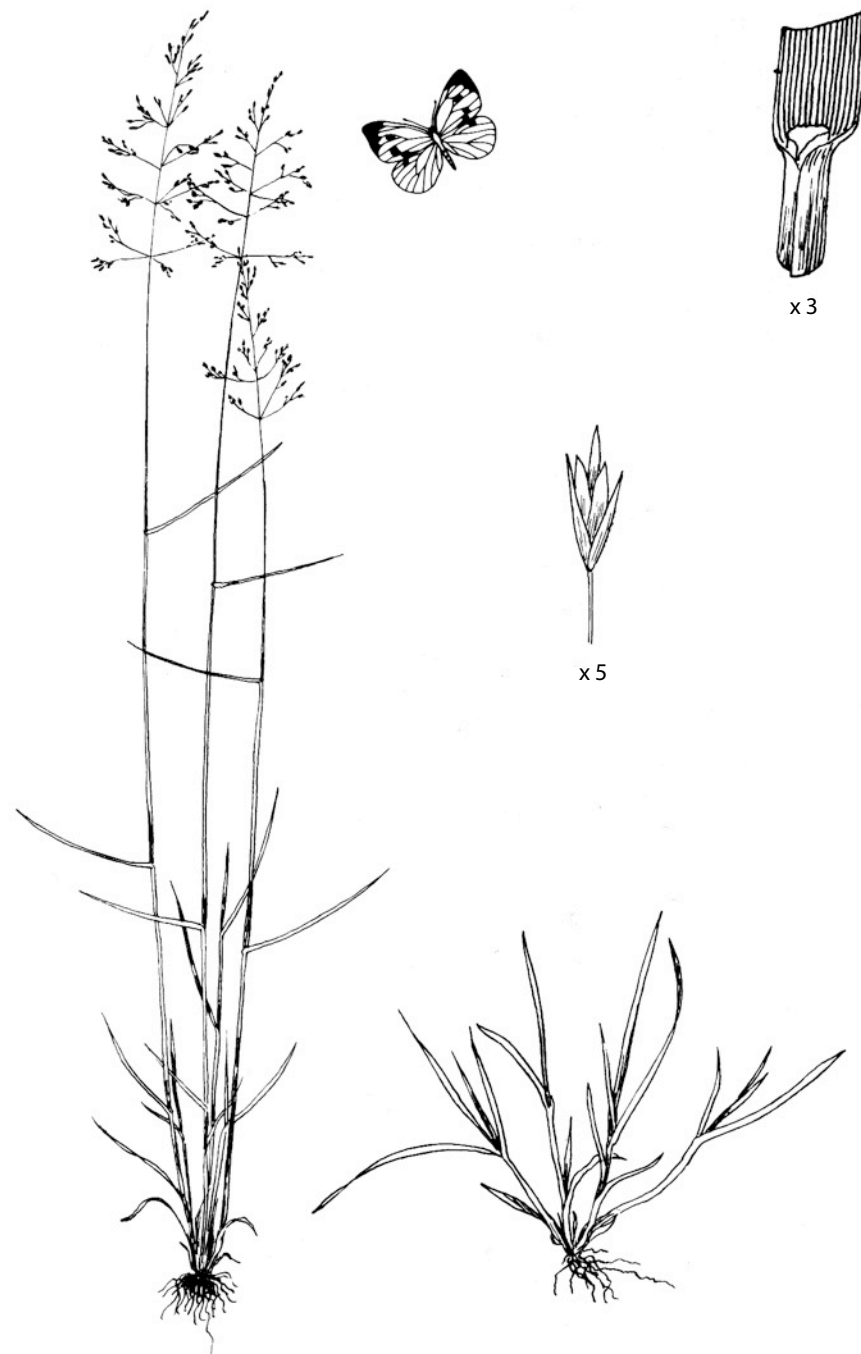
Förekomst Allmän i hela landet i lundar, igenväxande hagar samt andra buskbeväxta eller skuggiga marker (se s. 64).

Exempel på följearter Bergslok, blåsippa, harsyra, hässlebrodd, nunneört, tandrot, lundelm, lundslok, lungört, vitsippa, vårärt.

Förväxlingsmöjligheter [Berggröe \(s. 54\)](#), [kärrgröe \(s. 58\)](#), [sengröe \(s. 56\)](#), [vitgröe \(s. 53\)](#), [ängsgröe \(s. 57\)](#).

Inom släktet *Poa* förekommer i Norden totalt arton arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Sengröe, höstgröe

Poa palustris L.

Myrrapp (N), Rantanurmikka (FIN)

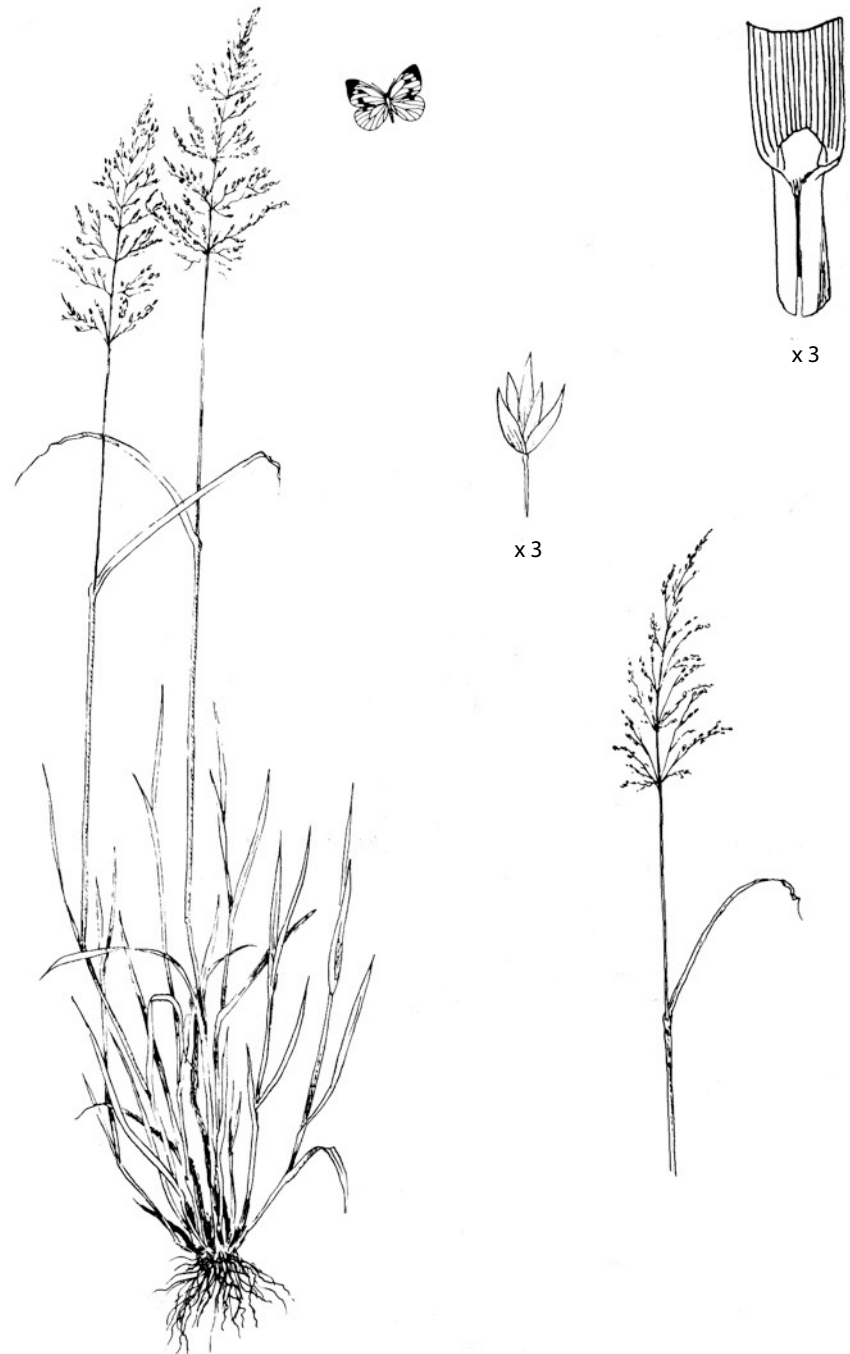
Stortoppet rapgræs (DK), Swamp Meadow-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt – högt (30 – 100 cm), tuvat gräs med vid nedre lederna rotsläende, upprätt, bladrikt, ibland något strävt strå med ej synliga ledknutar. Saknar utlöpare.

- Blomställning** 15 – 25 cm lång, stor, relativt yvig, pyramidformig vippa med vid blomningen rakt utspärrade, långa, mycket tunna, sträva grenar, vanligen nedtill sittande 5 tillsammans.
- Småax** 3 – 5 mm långa, äggrunda, spetsiga, borstlösa, 2 – 6-blommiga. Skärmfjäll kölade.
- Bladskiva** 2 – 3 mm bred, platt, spetsen båtstävformigt hopdragen, tydlig mittfåra, glatt, glänsande undersida, ljusa strimmor utmed mittnerven endast tydliga nära bladspetsen vid genomlysning, något sträv.
- Bladlister* Otydliga eller saknas (åtminstone intill mittfåran).
- Bladbas* Snärp 2 – 5 mm långt, utdraget, rundat. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt, ibland något sträv, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Tämigen allmän på fuktig ängsmark och stränder, ibland även på kulturpåverkad mark (se s. 64).
- Exempel på följearter** Blåtåtel, fackelblomster, frossört, grenrör, jättegroe, mannagräs, rörfen, videört, älgört, ängskavle.
- Förväxlingsmöjligheter** Berggröe (s. 54), kärrgröe (s. 58), lundgröe (s. 55), vitgröe (s. 53), ängsgröe (s. 57).

Inom släktet *Poa* förekommer i Norden totalt arton arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Ängsgröe

Poa pratensis L.

Engrapp (N), Niittynurmikka (FIN)

Engrapgræs (DK), Smooth Meadow-grass (GB)

Flerårigt, lågt – medelhögt (20 – 60 cm), tuvat eller mattbildande gräs med uppstigande – upp-
rätt, styvt, fåbladigt strå (ca 3 ledstycken). Jordstam krypande med långa, smala, kvickrotsliknan-
de, underjordiska utlöpare.

Blomställning 6 – 12 cm lång, pyramidformig, gråaktigt grön vippa med spensliga, glatta
grenar, vanligen nedtill 3 – 5 tillsammans.

Småax 4 – 5 mm långa, äggrunda, spetsiga, borstlösa, 3 – 5-blommiga. Skärmfjäll
kölade.

Bladskiva 3 – 4 mm jämbred, platt, spetsen relativt brett båtstävformigt hopdragen,
tydlig mittfåra, glatt, glänsande undersida med köl, ljusa strimmor utmed
hela mittnerven vid genomlysning, köl och kanter sträva.

Bladlister Otydliga eller saknas (åtminstone intill mittfåran).

Bladbas Snärp ca 1 mm långt, avrundat – tvärhugget. Bladöron saknas.

Knoppläge Vikt.

Bladslida Hoptryckt nedtill sedan mer trind, glatt, nästan igenvuxen ända upp mot
bladskivan.

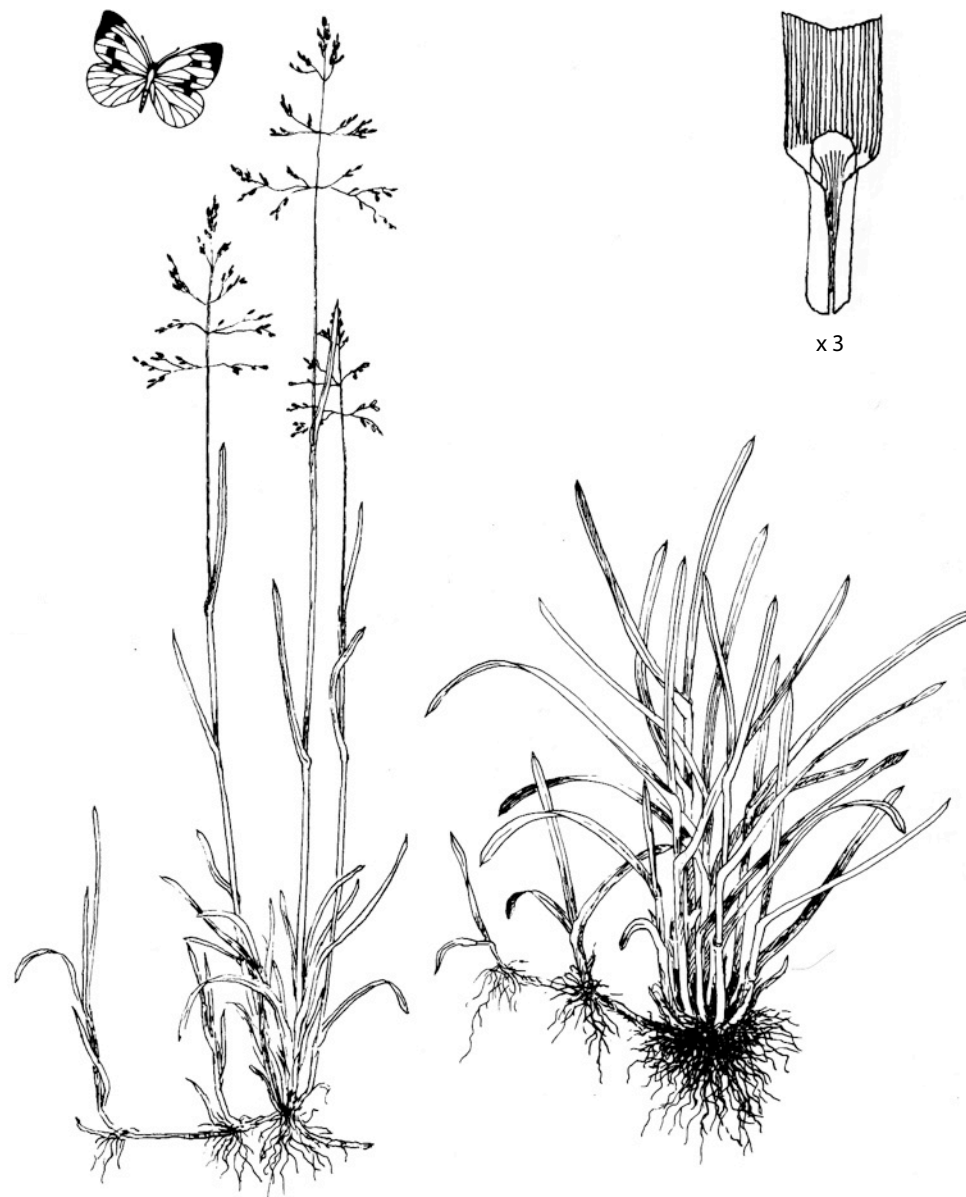
Förekomst Allmän i större delen av landet, norrut huvudsakligen kulturspridd. Utgör i
södra och mellersta Sverige ofta huvudbeståndsdelen i naturliga ängs-
och betesmarker. Arten förekommer i mycket skiftande vegetationstyper.
Vårt viktigaste betesgräs, men används också i stor omfattning som gröny-
tegräs (se s. 64). På något torrare lokaler förekommer allmänt en till ängs-
gröen närliggande art: Smalbladig ängsgröe (*P. angustifolia* L.).

**Exempel på
följearter** Åker: flertalet åkerogräs. Ängsmark: hundloka, gåsört, midsommarbloms-
ter, timotej, tuvtåtel, smörblomma, ängsbräsma, ängskavle, ängssvingel,
ängssyra.

**Förväxlings-
möjligheter** Berggröe (s. 54), kärrgröe (s. 58), lundgröe (s. 55), sengröe (s. 56), vitgröe (s.
53).

Inom släktet *Poa* förekommer i Norden totalt arton arter.

Åter till nyckeln.

Kärrgröe

Poa trivialis L.

Markrapp (N), Karheanurmikka (FIN)

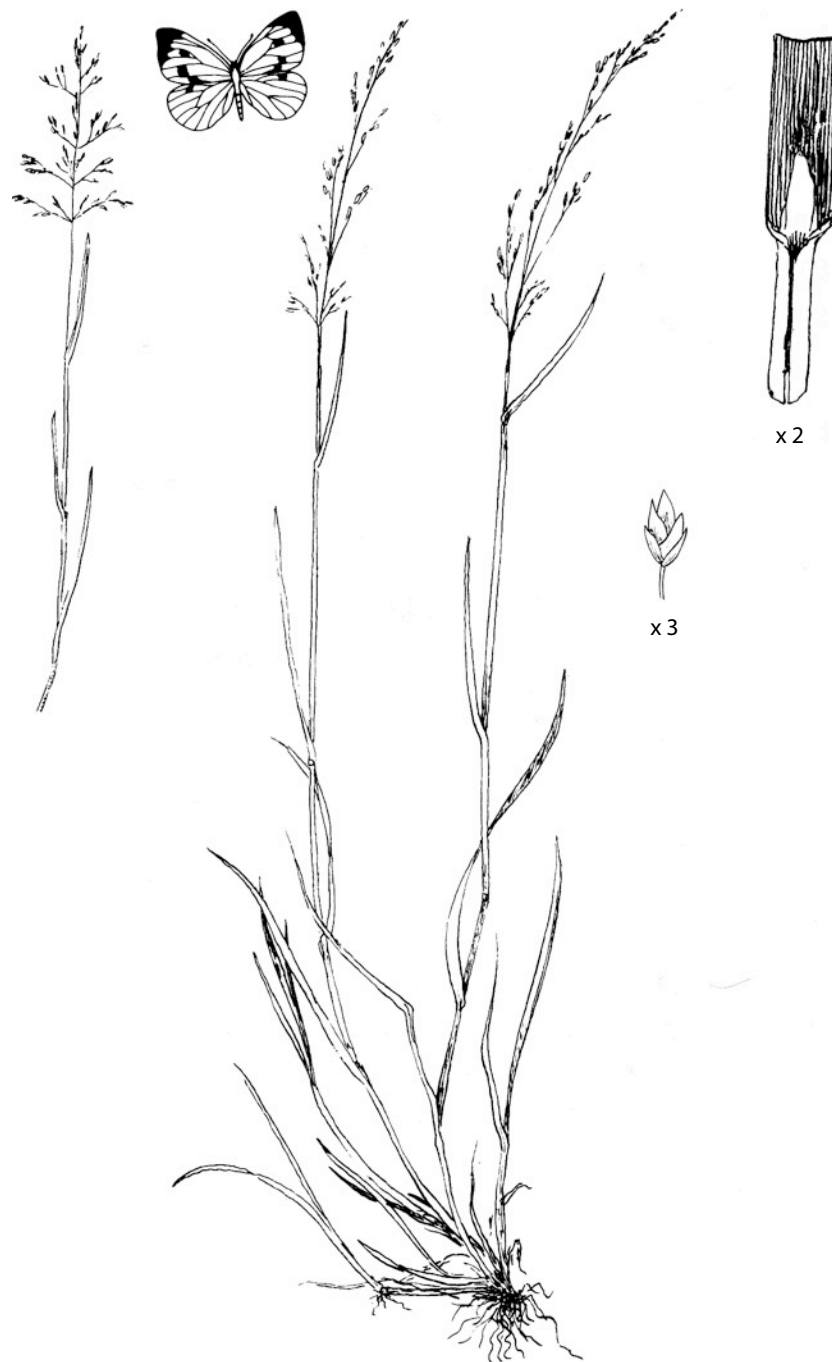
Almindelig rapgræs (DK), Rough Meadow-grass (GB)

Flerårigt, medelhögt (30 – 70 cm), tuvat gräs med uppstigande – upprätt, vekt, bladrikt strå (minst 4 ledstycken). Jordstam med ovanjordiska, delvis nedliggande utlöpare/nedliggande bladskott.

- Blomställning** 5 – 20 cm lång, pyramidformig, grön eller mörkviolett vippa med mycket sträva, rikaxiga grenar, vanligen nedtill sittande 4 – 5 tillsammans.
- Småax** 3 – 4 mm långa, ovala, borstlösa, 3 – 5-blommiga. Skärmfäll kölade.
- Bladskiva** 2 – 3 mm bred, platt, spetsen smalt båtstävformig, tydlig mittfåra, glatt, glänsande undersida med köl, ljusa strimmor utmed hela mittnerven vid genomlysning, vanligen något sträv.
- Bladlister* Otydliga eller saknas (åtminstone intill mittfåran).
- Bladbas* Snärp 4 – 6 mm långt, utdraget, spetsigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Svagt hoptryckt, nästan trind, sträv, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Allmän i större delen av landet på fuktiga, näringsrika lokaler. Ofta kulturspridd, särskilt i Norrland (se s. 64).
- Exempel på följarter** *Naturliga miljöer:* brunskära, förgätmigej, grenrör, krypven, kärtistel, sengröe, tuvtåtel, videört, ängskavle.
- Förväxlingsmöjligheter** [Berggröe \(s. 54\)](#), [lundgröe \(s. 55\)](#), [sengröe \(s. 56\)](#), [vitgröe \(s. 53\)](#), [ängsgröe \(s. 57\)](#).

Inom släktet *Poa* förekommer i Norden totalt arton arter.

[Åter till nyckeln.](#)

Lundelm *Roegneria canina* (L.) Nevski (syn. *Agropyron caninum* (L.) PB.)

Hundekveke (N), Koiranvehnä (FIN)

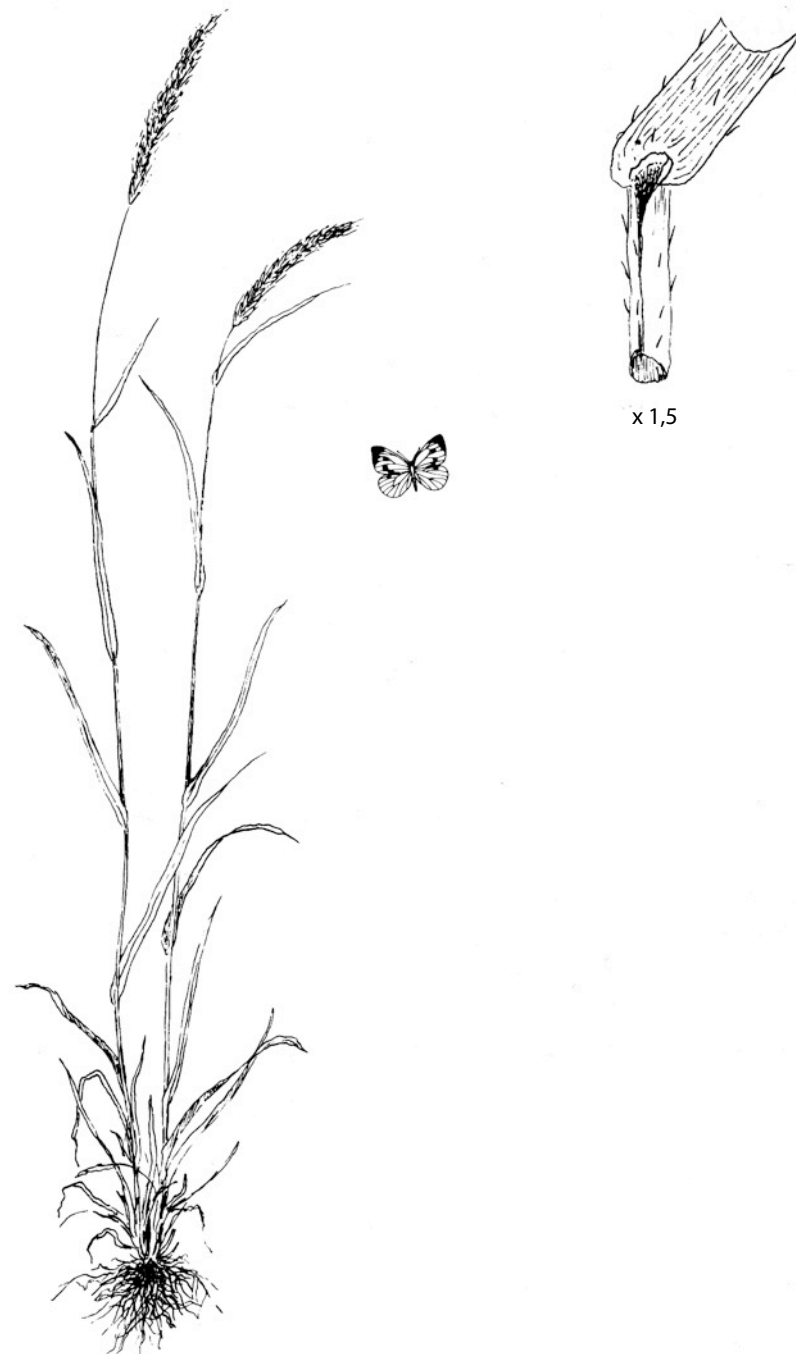
Hundekvik (DK), Bearded Couch (GB)

Flerårigt, högt (50 – 120 cm), tuvat gräs med upprätt, bladbärande strå.

- Blomställning** 5 – 20 cm långt, smalt, något slakt lutande, 2-sidigt ax.
- Småax** Oskaftade, 10 – 15 mm långa, ett vid varje axled, med plattsidan åt axfästet, borst längre än småaxet, 3 – 5-blommiga.
- Bladskiva** 5 – 10 mm bred, ganska tunn och slak, platt, finnervig, på översidan glest långhårig, sträv undersida.
- Bladlister* Otydliga.
- Bladbas* Snärp mycket kort (<1 mm). Bladöron vanligen svagt utbildade.
- Knoppläge** Rullat.
- Bladslida** Glatt – hårig (åtminstone de nedre glest långhåriga).
- Förekomst** Tämligen allmän i lundar och skuggiga lägen i nästan hela landet (se s. 64).
- Exempel på följearter** Hässlebrodd, liljekonvalj, lundbräsma, lundgröe, lundslok, lungört, skogssallat, skogsvicker, stinknäva, tandrot, vårärt.
- Förväxlingsmöjligheter** [Kvickrot \(s. 34\)](#), [lundskafting \(s. 62\)](#).

Inom släktet *Roegneria* förekommer i Norden totalt sex arter varav två endast uppträder tillfälligt. Hybrider förekommer.

[Åter till nyckeln.](#)

Älväxing

Sesleria caerulea (L.) Ard.

Svenskegras (N), Lupikka (FIN)

Kalk-Blåaks (DK), Blue Moor-grass (GB)

Flerårigt, lågt (10 – 40 cm), styvt, ljust blågrönt, tätt tuvat gräs med upprätt, bladfattigt strå.

- Blomställning** 1 – 2 cm lång, tät, oval, allsidig, mörkblå, axvippa, med hölsterblad vid basen.
- Småax** Nästan oskaftade, ca 5 mm långa, kort borstbärande, 2 – 3-blommiga.
- Bladskiva** 1 – 3 mm bred, platt eller något hoprullad, i spetsen trubbig med kort udd, på ovansida ljust blådagig, mittfåra saknas.
- Bladlister* Otydliga.
- Bladbas* Snärp mycket kort (ca 0,5 mm), hårfransigt. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt eller vid mynningen något hårig, igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Tämlichen allmän på framförallt fuktig ängsmark på Öland och Gotland samt östra Svealand. I övriga landet sällsynt eller tillfällig. Kalkgynnad (se s. 64).
- Exempel på följearter** Brunven, hundstarr, krissla, kärrfräken, majviva, orchideer, slankstarr, trådtåg, tuvtåtel, älgört.
- Förväxlingsmöjligheter** –

Inom släktet *Sesleria* förekommer i Norden endast en art.

[Åter till nyckeln.](#)

Knägräs, axsvingel

Knegräs (N), Hina (FIN)

Tandbælg (DK), Heath-grass (GB)

Sieglingia decumbens (L.) Bernh.

(syn. *Danthonia decumbens* (L.) DC.)

Flerårigt, lågt (10 – 30 cm), något grågrönt, tuvat gräs med till en början nedliggande och sedan snett uppstående, långt upp bladbärande strå.

- Blomställning** 2 – 5 cm lång, gles, smal, blekgrön (stundom violett) vippa med uppräta, sträva, 1 – 2-axiga grenar.
- Småax** Skaftade, 5 – 10 mm långa, omvänt äggformiga, borstlösa, 3 – 5-blommiga.
- Bladskiva** 2 – 3 mm bred, platt, glatt – glest vithårig (speciellt mot basen).
- Bladlister* Otydliga (åtminstone intill mittfåran).
- Bladbas* Snärp omvandlat till en hårkrans av långa, utspärrade ullhår. Bladöron saknas.
- Knoppläge** Vikt.
- Bladslida** Glatt – glest vithårig, långa hår speciellt vid mynningen, nästan igenvuxen ända upp mot bladskivan.
- Förekomst** Tämligen allmän i Götaland och Svealand på hed- och ängsmark. I Norrland sällsynt (se s. 64).
- Exempel på följearter** Blodrot, fårsvingel, lingon, ljung, rödven, vårbrodd, ärenpris.
- Förväxlingsmöjligheter** [Kamäxing \(s. 60\)](#).

Inom släktet *Sieglingia* förekommer i Norden endast en art.

[Åter till nyckeln.](#)

1. **Sandrör** (*Ammophila arenaria* (L.) Link) är en till släktet *Calamagrostis* (s. 28, 29, 62) närstående art, som förekommer mindre allmänt inom sandområden i huvudsakligen Götalands kusttrakter, stundom även på avfallsplatser. Tätt tuvad. Strå grovt, styvt, 50 – 100 cm högt och bladbarande. Vippa 10 – 15 cm lång, mycket tät (spolformig), från båda ändar avsmalnande. Bladskiva hoprullad, långspetsad, ovensida finluden och grovnervig, undersida starkt blåaktig. Snärp 15 – 25 mm långt, spetsigt. Bladslidor ofta rödanlupna. Hybridiserar stundom med arter tillhörande släktet *Calamagrostis*. Se s. 64.
2. **Backskafting** eller backlosta (*Brachypodium pinnatum* (L.) PB.) förekommer tämligen allmänt på torr, öppen ängsmark i kalkrika trakter i Götaland och Svealand. Föga tuvat gräs. Strå 40 – 90 cm högt, glatt och något bladbarande. Blomställning 5 – 10 cm lång med ett, kortskaftat eller nästan oskaftat småax vid varje led. Totalt 5 – 15 småax per blomställning. Bladskiva styv, 3 – 10 mm bred, ljusgrön, översida glest hårig. Snärp kort (ca 1 mm) tvärhugget. Se s. 64.
3. **Lundskafting** eller lundlosta (*Brachypodium sylvaticum* (Huds.) PB.) förekommer mindre allmänt i lundar och lövängar i kust- och kalktrakter i Götaland och södra Svealand. Något tuvat gräs. Strå 60 – 100 cm högt, svagt hårigt och bladbarande. Blomställning 5 – 15 cm lång med ett kortskaftat eller nästan oskaftat småax vid varje led. Totalt 5 – 10 småax per blomställning. Bladskiva slak, 5 – 15 mm bred, mörkgrön, långhårig. Snärp 2 – 4 mm långt, hårigt. Bladslida hårig. Jämför lundelm, s. 59. Se s. 64.
4. **Sandlosta** (*Bromus sterilis* L.) är ettårig, mest höstgroende (saknar groningsvila), sällsynt – mindre allmän på torr, sandig, kulturpåverkad mark i Sydsverige (spec. i Skåne, på Öland och Gotland). Åkermark, vägkanter och ruderatmarker. Strån glatta (20 – 80 cm). Blad ca 5 mm breda, ofta mjukludna – långhåriga (vissnar tidigt). Snärp 2 – 4 mm, tandat. Vippa gles, yvig 10 – 25 cm med sträva grenar som bär 1 – 2 hängande, glatta, stora småax (4 – 6 cm inkl. borst, 5 – 10 blommiga). Gynnas av reducerad jordbearbetning särskilt vid ensidig odling av höstvet. Kan förväxlas med flyghavre (s. 23). Se s. 64.
5. **Begrör** (*Calamagrostis epigeios* (L.) Roth) är allmän – tämligen allmän upp till mellersta Norrland på stenig och sandig mark särskilt utmed stränder, även kulturspridd (t. ex. vägkanter, banvallar). Arten är grovvuxen och gråaktig med grågrön eller rödbrun vippa. Strået kan bli nära 2 m högt och antalet ledstycken är färre än fem. Bladskiva 10 – 25 mm bred, styv med mycket sträva kanter. Snärp långt (5 – 10 mm) fransigt. Småaxens hår är minst lika långa som ytteragnen. Jämför grenrör, s. 29. Se s. 64.
6. **Madrör** (*Calamagrostis neglecta* (Ehrh.) G.M.S.) har en nordlig utbredning och är allmän i Norrland och tämligen allmän i Svealand på fuktiga ängar, i kärr och utmed stränder. Arten är den spensligaste och minst högvuxna *Calamagrostis*-arten (ca 50 cm) med smal och tät, brunviolett vippa. Strået är ogranat och har färre än fem ledstycken. Bladskiva smal, 2 – 4 mm bred med borstprickig översida. Snärp kort (1 – 3 mm) tvärhugget. Småaxens hår är tydligt kortare än ytteragnen. Jämför grenrör, s. 29. Se s. 64.
7. **Brunrör** (*Calamagrostis purpurea* Trin.) har en nordlig utbredning och är allmän i större delen av Norrland och tämligen allmän i nordvästra Svealand och Götaland på fuktig skogsmark. Arten är grovvuxen med en mycket yvig, gråaktig – violettbrun vippa. Liksom hos bergrör kan strået bli nära 2 m högt. Det greniga strået har 5 – 7 ledstycken. Bladskiva 5 – 15 mm bred, något slak och utan längre hår på ovensidan. Snärp långt (5 – 10 mm), spetsigt, fransigt. Småaxens hår är minst lika långa som ytteragnen. Jämför grenrör, s. 29. Se s. 64.
8. **Borsttåtel** (*Corynephorus canescens* (L.) PB.) förekommer mindre allmänt på mager, sandig mark, huvudsakligen i närheten av kusten i sydöstra Skåne, Blekinge och på Öland och Gotland. Något tuvat, blågrått gräs. Strå spensligt, styvt, något knäböjt, 15 – 30 cm högt och bladbarande. Vippa silverskimrande, vid blomningen något utbredd. Bladskiva borstlik, styv. Snärp 2 – 4 mm långt, trubbigt. Se s. 64.
9. **Strandråg** (*Elymus arenarius* L.) är en art som förekommer tämligen allmänt i hela landet på sandiga havsstränder samt stundom även på sandmark i inlandet. Föga tuvat, blågrönt gräs. Strå styvt, 50 – 150 cm högt och nedom mitten bladbarande. Ax 15 – 30 cm långt med 2 – 3 oskaftade småax vid varje led. Bladskiva ca 10 mm bred, långt utdragen i en stickande spets, ofta hoprullad. Bladöron långa. Snärp kort (ca 1 mm). Se s. 64.
10. **Rajsvingel** (*Festulolium loliaceum* (Huds.) P. Fourn) är ett nytt fodergräs och en korsning mellan någon svingelart (*Festuca*) och rajgräsart (*Lolium*). Det finns således många olika kombinationsmöjligheter, beroende på vilka arter man väljer att korsa. Genom urval och återkorsningar liknar olika sorter av rajsvingel mer den ena eller andra föräldern och skiljer sig i växtsätt och odlingsegenskaper. De i Sverige vanligast använda korsningarna är rörsvingel x italienskt rajgräs samt ängssvingel x italienskt rajgräs. Rajsvingel är ett konkurrenskraftigt, högavkastande gräs för framför allt ensilering i intensiva skördesystem. Man har försökt kombinera egenskaper som god övervintringsförmåga (2 – 3 år) och snabb etableringsförmåga. Trampkänslig, och bör alltså inte betas. Odlingsområdet är Götaland till södra Norrland. Rajsvingeln har relativt grunt rotsystem varför man bör undvika mulljordar (uppfrysning) och alltför torra sandjordar.
11. **Hybridrajgräs** (*Lolium x boucheanum* Kunth) är ett nytt fodergräs och en korsning där man försökt kombinera italienska rajgräsets avkastningspotential med det engelska rajgräsets bättre övervintringsförmåga och smaklighet. Mycket högt fodervärde och finns i olika tidighetstyper. Konkurrensförmågan är något sämre än hos rajsvingel liksom uthålligheten (1 – 2 år). I första hand avsedd för intensiva vallskördesystem, kan också betas. I dagsläget är denna art i första hand avsedd för odling i södra Götaland. Hybridrajgräset har relativt grunt rotsystem varför man bör undvika mulljordar (uppfrysning) och alltför torra sandjordar.

1. **Grusslok** (*Melica ciliata* L.) är tämligen allmän på Öland och Gotland och för övrigt förekommer arten endast på spridda platser huvudsakligen i kustområdet från Östergötland upp till Stockholmstrakten. Kalkgynnad. Arten föredrar till skillnad från övriga *Melica*-arter öppna och soliga lokaler som klippor, hållar, grusbackar och vägkanter. Den skiljer sig från bergsloken (s. 46) genom ett längre snärp (1 – 2 mm), hoprullade blad och vitluden vippa. Se s. 64.

Fjälltimotej (x 0,4)

2. **Vildtimotej** (*Phleum bertolonii* DC.) användes för grönyteändamål och är en underart till vanlig timotej. Den är mer lågvuxen (<50 cm) spensligare, har smalare blad och kortare, tätare och mycket smalare axvippa än den vanliga timotejen (s. 51). Ett särskilt kännetecken är också att den har en tydligt lökformad stråbas omgivet av ett hölje av tunna, ljusbruna mer eller mindre uppfläta slidor. Den lökformade stråbasen är större och tydligare än hos vanlig timotej. Se s. 64.

3. **Fjälltimotej** (*Phleum commutatum* Gaud.) som är tämligen allmän i Norrland och speciellt fjälltrakterna skiljer sig från den vanliga timotejen (s. 51) genom att den är mer lågvuxen (15 – 40 cm). Den övre bladslidan starkt uppsvälld och stråbladen har ofta en violettbrun färgton. Den översta bladskivan ofta mycket kort (1 – 2 cm). De mörkfärgade axvipporna är nästan klotrunda och endast 1 – 3 cm långa. Skärmfjällen och de därifrån utgående borsten är lika långa. Se s. 64.

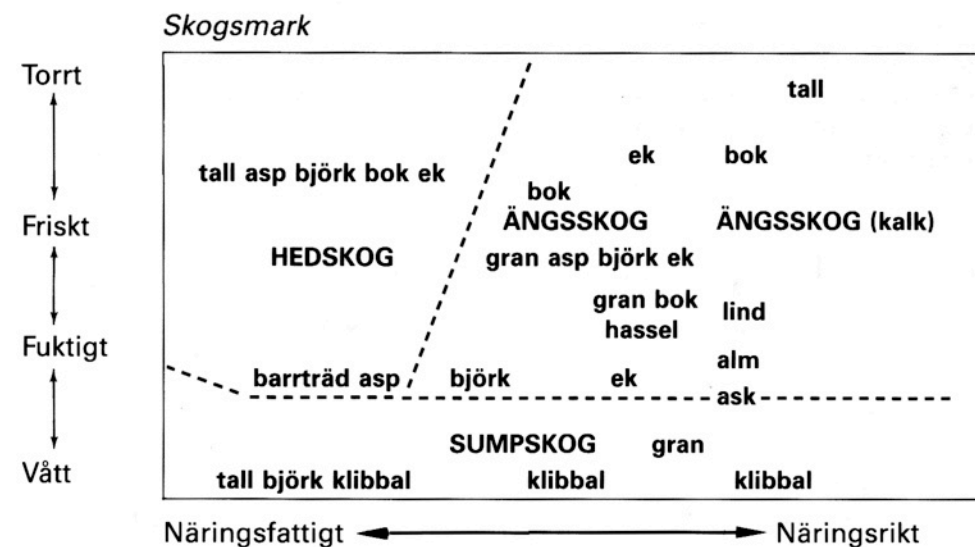
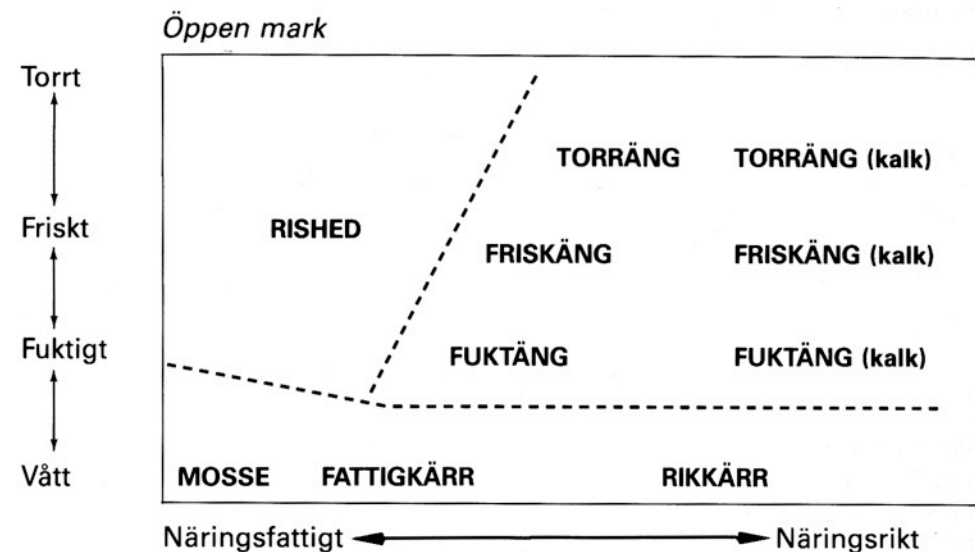
Flentimotej (x 0,7)

4. **Flentimotej** (*Phleum phleoides* (L.) Karst.) som är tämligen allmän i södra och östra Götaland samt östra Svealand på torra ängsbackar och betesmarker (kalkgynnad) skiljer sig från den vanliga timotejen (se s. 51) genom att arten är tätt tuvad, spensligare och mer lågvuxen (30 – 50 cm). Bladen är korta, smala, något blågröna och översta bladslidan något uppsvälld. Axvipporna är långa (ca 10 cm), avsmalnande i båda ändarna och mindre tät än den vanliga timotejens. Skärmfjäll avsmalnande till en mycket kort udd. Se s. 64.

5. **Fjällgröe** (*Poa alpina* L.) förekommer främst i norra Sverige och då speciellt på ängs- och hedmark i fjälltrakterna där arten är allmän, men den förekommer också på Gotland och Öland (alvarmark). Fjällgröen känns igen på att stråbasen är omgiven av flera lager av gamla, ljusa och fasta bladslidor. Bladslidor något uppsvällda. Se s. 64.

6. **Trampröe** (*Poa supina* Schrad.) är flerårig till skillnad från vitgröe (s. 53) från vilken den kan vara svår att skilja. Hybrid med vitgröe är också ganska vanlig. Arten förekommer tämligen allmänt på något fuktig kulturpåverkad mark (t. ex. stigar, naturbeten) och har ovanjordiska, rotsläende utlöpare, brett triangulär vippa med vanligen blott en gren vid nedersta noden. Småax ofta starkt brokiga och samlade i vippgrenarnas spets. De långa ståndarknapparna är karaktäristiska för arten. Se s. 64.

Principskiss över aktuella vegetationstypers (s. 64) fördelning utmed fuktighets- och näringsgradienterna.

Vegetationstypsschema för olika gräsarters förekomst

(tyngdpunkt ● → ◐ → ○ sidoutbredning).

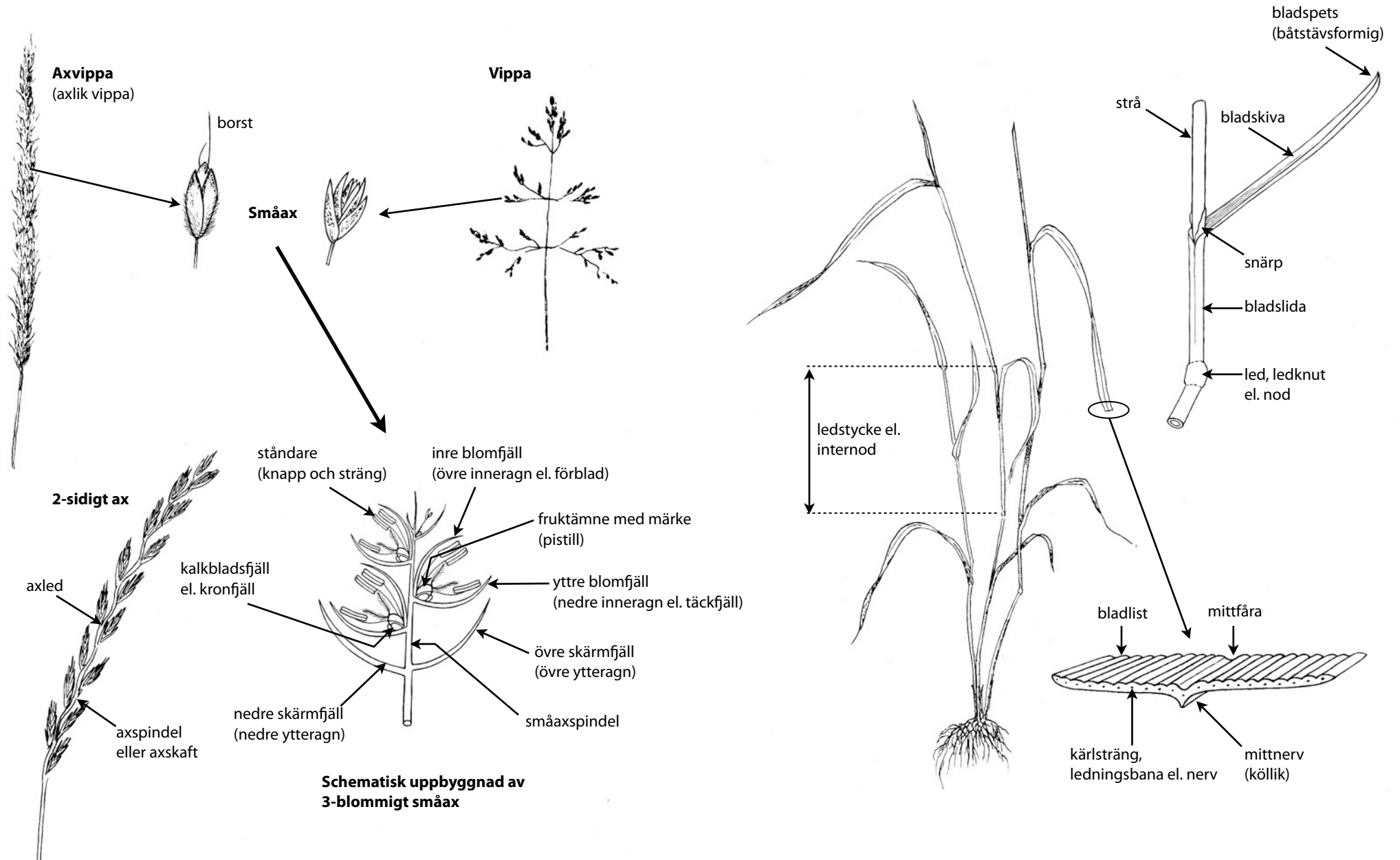
Gräsart	Vegetationstyp															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9a	9b	10	11	12	13	14	15
<i>Agrostis canina</i> (brunven)						◐			◐	○	●					
<i>Agrostis gigantea</i> (storven)	●			○		○		◐	○	◐	●					
<i>Agrostis stolonifera</i> (krvpen)				◐				◐			●					
<i>Agrostis tenuis</i> (rödven)				○	◐	◐	●									◐
<i>Alopecurus geniculatus</i> (kärrkavle)		○		◐				○								
<i>Alopecurus myosuroides</i> (renkavle)		●														
<i>Alopecurus pratensis</i> (ängskavle)			○	○			●	○	◐	○				○		
<i>Ammophila arenaria</i> (sandrör)	●															
<i>Anthoxanthum odoratum</i> (vårbrodd)						◐	●	◐								
<i>Apera spica-venti</i> (åkerven)		●														
<i>Arrhenatherum elatius</i> (knylhavre)			○		●		○	●		○						
<i>Arrhenatherum pratense</i> (ängshavre)					○	◐	●	○							○	
<i>Arrhenatherum pubescens</i> (luddhavre)					○	○	◐	●							○	
<i>Avena fatua</i> (flyghavre)		●														
<i>Brachypodium pinnatum</i> (backskafting)					◐		●	○							◐	○
<i>Brachypodium sylvaticum</i> (lundskafting)														◐	○	●
<i>Briza media</i> (darrgräs)						○	◐	●		◐						
<i>Bromus arvensis</i> (renlost)		○	○		◐											
<i>Bromus hordeaceus</i> (luddlost)					○	○	●									
<i>Bromus inermis</i> (foderlost)			◐		●											
<i>Bromus sterilis</i> (sandlost)		●			○											
<i>Calamagrostis arundinacea</i> (piprör)															○	●
<i>Calamagrostis canescens</i> (grenrör)									●	◐		◐				
<i>Calamagrostis epigeios</i> (bergrör)			◐		◐		○							◐		
<i>Calamagrostis neglecta</i> (madrör)								○	○		◐				◐	
<i>Calamagrostis purpurea</i> (brunrör)												◐			●	
<i>Corynephorus canescens</i> (borsttåtel)					○	○	◐									
<i>Cynosurus cristatus</i> (kamäxing)						◐	◐									

(Vad beträffar arternas geografiska utbredning, se antingen artbeskrivningarna (s. 11 – 63) eller för mer detaljerade uppgifter Hultén (1971), Mossberg (1992)).

Vegetationstypsschema (forts.)

Gräsart	Vegetationstyp															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9a	9b	10	11	12	13	14	15
<i>Dactylis glomerata</i> (hundäxing)				◐		◐		○	●		◐		○	◐	○	○
<i>Deschampsia caespitosa</i> (tuvtåtel)								◐	○	●		○	◐		○	○
<i>Deschampsia flexuosa</i> (kruståtel)						◐		○							●	
<i>Elymus arenarius</i> (strandråg)	●				○											
<i>Elymus repens</i> (kvikrot)	◐	●	◐	○	◐			○						○		
<i>Festuca arundinacea</i> (rörsvingel)	●		○		○					○						
<i>Festuca ovina</i> (fårsvingel)					◐	◐	●								◐	
<i>Festuca pratensis</i> (ängssvingel)					◐	◐	●	○								
<i>Festuca rubra</i> (rödsvingel)	●				◐	○	◐	●	◐	○	○	○				
<i>Glyceria fluitans</i> (mannagräs)				○							◐	○	●			
<i>Glyceria maxima</i> (jättegroe)											●					
<i>Hierochloa odorata</i> (ängsmyskgräs)									●	○		◐				
<i>Holcus lanatus</i> (luddtåtel)					○	◐	○	●	◐						○	
<i>Holcus mollis</i> (lentåtel)		●			○			○						○	◐	
<i>Lolium multiflorum</i> (italienskt rajgräs)		○														
<i>Lolium perenne</i> (engelskt rajgräs)			○		◐			○								
<i>Melica ciliata</i> (grusslok)					○			◐								
<i>Melica nutans</i> (bergslök)														◐		●
<i>Milium effusum</i> (hässlebrodd)																●
<i>Molinia caerulea</i> (blåtåtel)						◐			◐	○	○	●	◐		◐	
<i>Nardus stricta</i> (stagg)						●			○							
<i>Phalaris arundinacea</i> (rörflen)				○						○	●					
<i>Phleum bertolonii</i> (vildtimotej)								◐								
<i>Phleum commutatum</i> (fjälltimotej)					○			○	◐	○				○		
<i>Phleum phleoides</i> (flentimotej)								●								
<i>Phleum pratense</i> (timotej)					○			○	○	○	○			○		
<i>Phragmites australis</i> (bladvass)	◐	○								○	●	◐	○			
<i>Poa alpina</i> (fjällgroe)				○	○		◐	◐	○					○		
<i>Poa angustifolia</i> (smalbladig ängsgroe)					◐		●	○						○		
<i>Poa annua</i> (vitgroe)		◐		●				○								
<i>Poa compressa</i> (berggroe)			◐		●		◐									
<i>Poa nemoralis</i> (lundgroe)			○				○							◐	○	●
<i>Poa palustris</i> (sengroe)			○	○					◐	◐	●		○			
<i>Poa pratensis</i> (ängsgroe)			○	○	○		◐	●	◐	○				○		
<i>Poa supina</i> (trampgroe)				●				○								
<i>Poa trivialis</i> (kärrgroe)			◐	◐				◐	○	●			◐			
<i>Roegneria canina</i> (lundelm)													○			●
<i>Sesleria caerulea</i> (älväxing)	○							○	●					○		
<i>Sieglingia decumbens</i> (knägräs)						●	◐	○	○							

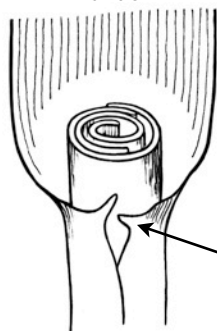
Förklaring av botaniska termer

Blaskiva i knoppläge vikt

Blaskiva i knoppläge rullat

bladöron

Jordstam el. rhizom

(ovanjordiska nedliggande stammar benämnes stolonier)

Ordförklaringar

Adventivväxter, icke inhemska, vildväxande arter som oavsiktligt införts av människan men ej förmått sprida sig nämnvärt från t. ex. hamnar och upplagsplatser.

Axled, se s. 65.

Axvippa (axlik vipa), blomställning med mycket korta sidogrenar, så att småaxen sitter tätt slutna till huvudaxeln, t. ex. renkavle, timotej (se s. 65).

Axspindel, se s. 65.

Ax, blomställning med oskaftade småax, som nästan alltid sitter tväsidigt anordnade utmed huvudaxeln (axspindel) t. ex. kvickrot (se s. 65).

Bladbas, bladskivans nedre del som bildar övergången till bladslidan.

Bladlist, se s. 65.

Bladskiva, se s. 65.

Bladslida, se s. 65.

Bladöron, tand- eller skärformig förlängning av bladbas (se figur till vänster).

Blomfjäll, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Borst, detalj i småaxets morfologi utgående från det yttre blomfjället (se s. 65).

Bladspets båtstävformig, se s. 65.

Enhjärtbladiga växter, monokotyledoner, är den ena av de två stora grupper som blomväxterna indelas i. Den skiljer sig från den andra stora gruppen (tvåhjärtbladiga, dikotyledoner) bl. a. i följande: embryot i fröna, liksom groddplantorna har endast ett hjärtblad, groddplantans första rot ersätts tidigt av birötter och att stälken vanligen är ogrenad.

Eutrof, näringsrik.

Fattigkärr, av fastmarksvatten närt myrparti med en viss, ofta artfattig och föga näringskrävande vegetation och med lågt pH (se s. 63).

Friskäng, se Ängsmark.

Fruktämne, del av det honliga könsorganet i växternas blommor (se s. 65).

Fuktäng, se Ängsmark.

Förblad, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Gradient, en tänkt linje utefter vilken någon storhet (t. ex. fuktighets- och näringsförhållanden) förändras sig från en punkt till en annan (se s. 63).

Gräs, enhjärtbladig växtart tillhörande familjen *Poaceae* (syn. *Gramineae*).

Hagmark, inhägnad naturbetesmark (haghr, fornsv. = inhägnad) med en obruten serie av vegetationstyper från örtrika ängssamhällen till blåbärsrika hedsamhällen (se Hedmark resp. Ängsmark).

Halvgräs, enhjärtbladiga växtarter tillhörande familjerna *Cyperaceae* eller *Juncaceae*.

Hedmark, markområde med växtsamhällen tillhörande den s. k. hedserien (Sjörs, 1956) vilket innebär förekomst av vissa risartade växter (t. ex. ljung, lingon, blåbär och kråkris), smal- och torrbladiga gräs (t. ex. fårsvingel, kruståtel och stagg), få örter samt rikligt med mossor och lavar. Hedmark kan vara av torr, frisk eller fuktig typ. Vid skoglöshet användes benämningarna hed el. rished. Dessa kan vara naturliga som fjällheden eller betingade av äldre kulturformer som t. ex. den västsvenska ljungheden. Hedskog är all skog med hedartad undervegetation och till dessa räknas flertalet barrskogar och vissa lövskogar på mager mark, t. ex. hedbok- och hedekskog (se s. 63).

Hedskog, se Hedmark.

Inneragn, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Internod, se s. 65.

Jordstam, mer eller mindre långsträckt, underjordisk stamutlöpare varmed fleråriga gräs övervintar (se s. 66), jfr. Stolon.

Kalkbladsfjäll, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Knoppläge, de yngsta bladens läge (vikt eller rullat) vid ett tvärsnitt av bladskott eller bladslida (se s. 66).

Kronfjäll, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Kärldräng, ombesörjer ämnestransporten i växten (se s. 65).

Kärlväxter, sammanfattande namn på blomväxter och kärlkryptogamer (ormbunskväxter), vilka har kärldrängar och egentliga rötter.

Kärr, av fastmarksvatten närt myrparti (se Rikkärr resp. Fattigkärr).

Led, se s. 65.

Ledknut, se s. 65.

Ledningsbana, se Kärldräng.

Ledstycke, se s. 65.

Lund, se Ängsmark.

Löväng, se Ängsmark.

Mittfåra, se s. 65.

Mittnerv, se s. 65.

Monokotyledoner, enhjärtbladiga växter.

Myrmark, skogbärande eller vanligtvis mer eller mindre skoglöst markområde med ytligt grundvatten, helt eller till större delen täckt av torvavlagringar och med växtsamhällen tillhörande den s. k. myrserien (Sjörs, 1956) där starkt fuktälskande arter överväger utom på själva tuvbildningarna. Med avseende på vattenförsörjning och vegetation indelas myrarna i kärr (se Rikkärr och Fattigkärr) och mossar. De senare får sin vattentillförsel uteslutande från den näringsfattiga nederbörden (pH <4) (se s. 63).

Nerv, se Kärldräng.

Nod, se s. 65.

Oligotrof, näringsfattig.

Pistill, det honliga könsorganet i växternas blommor (se s. 65).

Rhizom, se Jordstam.

Rikkärr, av fastmarksvatten närt myrparti med en viss, ofta artrik vegetation, pH ligger vanligen mellan 6 och 7 (se s. 63).

Rished, se Hedmark.

Ruderatplats, se Ruderatväxt.

Ruderatväxter, växter som nästan enbart förekommer på ruderatplats (t. ex. avstjälpningsplats) eller annan instabil miljö (rudera, lat. = lämningar).

Skärmfjäll, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Småax, del av ax eller vippa hos gräs vanligen bestående av två skärmfjäll och 2-6 blommor på en kort axspindel (se s. 65).

Småaxspindel, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Snärp, hinnaktig bildning uppstående vid gräsbladens bas (se s. 65).

Stolon, ovanjordisk nedliggande stamutlöpare. jfr Jordstam (rhizom).

Strå, gräsens stjälk (se s. 65).

Ståndare, det hanliga könsorganet i växternas blommor (se s. 65).

Sumpskog, starkt fuktig skogsmark med vanligen tall, björk eller klibbal (se s. 63).

Torräng, se Ängsmark.

Täckfjäll, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Utlöpare, se Jordstam (rhizom) och Stolon.

Ytteragn, detalj i småaxets morfologi (se s. 65).

Vippa, blomställning med skaftade småax, så att en luftig blomställning bildas (se s. 65).

Ädellövskog, skogsmark dominerad av ädla lövträd dvs. alm, ask, bok, ek, lind och lönn, ibland även fågelbär (se s. 63).

Ängsmark, markområde med växtsamhällen tillhörande den s.k. ängsserien (Sjörs, 1956), vilket innebär stor artrikedom av örter och gräs, ofta bredbladiga, medan ris och lavar normalt saknas. Ängsmark kan vara av torr, frisk eller fuktig typ. Förekommer skogsskikt talar man om ängsskogar (t. ex. ängsbokskog, ängsbjörkskog, ängsgransskog). – Ängsmark kan också beteckna ständigt gräsbärande slättermark. Genom uppodling till åker under 1800-talet och överföring till betes- eller skogsmark sedan mitten av 1900-talet har arealen ängsmark mycket kraftigt minskat. Återstående slättermarker är mestadels av fuktig typ. Ängsmark med gruppvis uppträdande lövträd, buskar och örtrik markvegetation benämnes också löväng eller änge. Överlämnad åt sig själv växer den igen till skog och då vanligtvis lövskog och på bättre marker ädellövskog (syn. lund). Betas den övergår den till vad vi i vardagslag brukar kalla hage med ofta minskad artrikedom som följd (se s. 63).

Ängsskog, se Ängsmark.

Register

Svenska (Svenska synonyma namn kursiverade.)

Svenska	Sida
A	
<i>Axsvingel</i>	61
B	
Backskafting	62:2
Berggröe	54
Bergrör	62:5
Bergslok	46
Bladvass	52
Blåtåtel	48
<i>Borstgräs</i>	49
<i>Borstrepe</i>	44
Borsttåtel	62:8
Brunrör	62:7
Brunven	11
D	
Darrgräs	24
E	
Engleskt rajgräs	45
F	
Fjällgröe	63:5
Fjälltimotej	63:3
Flentimotej	63:4
Flyghavre	23
Foderlosta	27
Färsvingel	36
G	
Grenrör	29
Grusslok	63:1
H	
Hundäxing	31
Hybridrajgräs	62:11
Hässlebrodd	47
<i>Höstgröe</i>	56

Svenska	Sida
I	
Italienskt rajgräs	44
J	
Jättegröe	40
K	
<i>Kamgräs</i>	30
Kamäxing	30
Knylhavre	20
Knägräs	61
<i>Knäkavle</i>	15
Kruståtel	33
Krypven	13
Kvickrot	34
Kärrgröe	58
Kärrkavle	15
L	
<i>Landhavre</i>	23
Lentåtel	43
Luddhavre	22
Luddlosta	26
Luddtåtel	42
<i>Luktgräs</i>	18
Lundelm	59
Lundgröe	55
Lundskafting	62:3
M	
Madrör	62:6
Mannagräs	39
<i>Myskgräs</i>	41
P	
Piprör	28
R	
Rajsvingel	62:10
Renkavle	16
Renlosta	25
<i>Renrepe</i>	45
<i>Rågggräs</i>	17
Rödsvingel	38
Rödven	14
Rörflen	50

Svenska	Sida
Rörsvingel	35
S	
Sandlosta	62:4
Sandrör	62:1
Sengröe	56
Stagg	49
Storven	12
Strandråg	62:9
<i>Strandsvingel</i>	35
T	
Timotej	51
Trampgröe	63:6
Tuvtåtel	32
V	
<i>Vass</i>	52
<i>Vildhavre</i>	23
Vildtimotej	63:2
Vitgröe	53
<i>Vitrot</i>	34
Vårbrodd	18
Å	
<i>Åkerkösa</i>	19
Åkerven	19
Ä	
Älväxing	60
Ängsgröe	57
Ängshavre	21
Ängskavle	17
<i>Ängskämpe</i>	51
Ängsmyskgräs	41
Ängssvingel	37

Norska

Norska	Sida
B	
Berg-rørkvein	62:5
Bladfaks	27
Blåtopp	48
D	
Dunhavre	22
E	
Enghavre	21
Engkvein	14
Englodnegras	42
Engrapp	57
Engreverumpe	17
Engsvingel	37
F	
Finnskjegg	49
Fjellrapp	63:5
Fjelltimotei	63:3
Flatrapp	54
Floghavre	23
G	
Grushengjeaks	63:1
Gulaks	18
H	
Hengjeaks	46
Hestehavre	20
Hjartegras	24
Hundegras	31
Hundekvein	11
Hundekveke	59
Hybridraigras	62:11
I	
Italiensk raigras	44
K	
Kalkgrønaks	62:2
Kamgras	30
Kjempesøtgras	40
Knegras	61

Norska	Sida
Knereverumpe	15
Krattlodnegras	43
Krypkvein	13
Kveke	34
L	
Lodnefaks	26
Lundgrønaks	62:3
Lundrapp	55
M	
Mannasøtgras	39
Marigras	41
Markrapp	58
Myrrapp	56
Myskegras	47
R	
Raigras	45
Raisvingel	62:10
Raudsvingel	38
S	
Sandfaks	62:4
Sandrøyr	62:1
Sandskjegg	62:8
Sauesvingel	36
Skogs-rørkvein	62:7
Smaltimotei	63:4
Smyle	33
Små-rørkvein	62:6
Snerp-rørkvein	28
Storkvein	12
Strandrug	62:9
Strandrøyr	50
Strandsvingel	35
Svenskegras	60
Sølvbunke	32
T	
Takrøyr	52
Timotei	51
Tunrapp	53
V	
Vassrørkvein	29

Norska	Sida
Vegrapp	63:6
Villtimotei	63:2
Å	
Åkerfaks	25
Åkerkvein	19
Åkerreverumpe	16

Danska

Danska	Sida
A	
Agerhejre	25
Agerrævehale	16
Almindelig hundegræs	31
Almindelig hvene	14
Almindelig rajgræs	45
Almindelig rapgræs	58
B	
Bakkestilkaks	62:2
Bjerg-Rørhvene	62:5
Blåtop	48
Blød hejre	26
Brun-Rørhvene	62:7
Bølget bunke	33
D	
Draphavre	20
Dunet havre	22
E	
Enghavre	21
Engrapgræs	57
Engrottehale	51
Engrævehale	17
Eng-Rørhvene	29
Engsvingel	37
Enårig rapgræs	53
F	
Festgræs	41
Fjølsgæs	42
Fladstrået rapgræs	54
Flyvehavre	23
Fåresvingel	36
G	
Glat rottehale	63:4
Gold hejre	62:4
H	
Hjertegræs	24
Hundehvene	11
Hundekvik	59

Danska	Sida
Håret flitteraks	63:1
Høj sødgræs	40
Hybridrajgræs	62:11
I	
Italiensk rajgræs	44
K	
Kalk-Blåaks	60
Kamgræs	30
Katteskæg	49
Knold-rottehale	63:2
Knæbøjet rævehale	15
Krybende hestegræs	43
Kryphvene	13
Kvik	34
L	
Lav rapgræs	63:6
Lundrapgræs	55
M	
Mannasødgræs	39
Marehalm	62:9
Miliegræs	47
Mosebunke	32
N	
Nickende flitteraks	46
R	
Rajsvingel	62:10
Rødsvingel	38
Rørgræs	50
S	
Sandhjælme	62:1
Sandskæg	62:8
Skov-Rørhvene	28
Skovstilkaks	62:3
Stakløs hejre	27
Stivtoppet Rørhvene	62:6
Stortoppet hvene	12
Stortoppet rapgræs	56
Strandsvingel	35
T	
Tagrør	52

Danska	Sida
Tandbælg	61
V	
Vellugtende gulaks	18
Vindaks	19

Finska

Finska	Sida
A	
Ahdekaura	21
E	
Englanninraiheinä	45
H	
Heinäkaura	20
Helpitähkiö	63:4
Hietakastikka	62:5
Heitakattara	62:4
Hina	61
Hopeaheinä	62:8
Hukkakaura	23
Hybridiraiheinä	62:11
I	
Idänkattara	27
Isosorsimo	40
Italianraiheinä	44
J	
Juolavehnä	34
Juurtonurmikka	63:6
Jäkki	49
Järviuoko	52
K	
Karheanurmikka	58
Karvamesiheinä	42
Ketotähkiö	63:2
Koiranheinä	31
Koiranvehnä	59
Korpikastikka	62:7
Kylänurmikka	53
L	
Lampaannatta	36
Lehtonurmikka	55
Litteänurmikka	54
Luhtakastikka	62:6
Luhtarölli	11
Luoho	19
Lupikka	60

Finska	Sida
Lännenmaarianheinä	41
M	
Metsäkastikka	28
Metsälauha	33
Mäkikattara	26
Mäkikaure	22
Mäkilehtoluste	62:2
N	
Nittynurmikka	57
Noukkuhelmikkä	46
Nurmilauha	32
Nurminata	37
Nurmipuntarpää	17
Nurmirölli	14
Nurmitähkiö	51
O	
Ojasorsimo	39
Otasukapää	30
P	
Pehmytmesiheinä	43
Pohjantähkiö	63:3
Polvipuntarpää	15
Punanata	38
Pyörtänökattara	25
R	
Rainata	62:10
Rantakaura	62:1
Rantanurmikka	56
Rantavehnä	62:9
Rikkaisorölli	12
Rikkapuntarpää	16
Ruokohelpi	50
Ruokonata	35
Räpelö	24
Rönsyrölli	13
S	
Siniheinä	48
T	
Tesma	47
Tunturinurmikka	63:3

Finska	Sida
Tuoksusimake	18
Tähkähelmikka	63:1
V	
Varjolehtoluste	62:3
Vittakastikka	29

Engelska

Engelska	Sida
A	
Alpine Cat's-tail	63:3
Alpine Meadow-grass	63:5
Annual Meadow-grass	53
B	
Barren Brome	62:4
Bearded Couch	59
Black Bent	12
Black-grass	16
Blue Moor-grass	60
C	
Cock's-foot	31
Common Bent	14
Common Coach	34
Common Reed	52
Creeping Bent	13
Creeping Soft-grass	43
Crested Dog's-tail	30
D	
Downy Oat-grass	22
F	
False Oat-grass	20
False Brome	62:3
Festulolium	62:10
Field Brome	25
Flattened Meadow-grass	54
Floating Sweet-grass	39
G	
Grey Hair-grass	62:8
H	
Heath-grass	61
Holy-grass	41
Hungarian Brome	27
Hybrid Rye-grass	62:11
I	
Italian Rye-grass	44
L	
Loose Silky-bent	19

Engelska	Sida
Lyme-grass	62:9
M	
Marram	62:1
Marsh Foxtail	15
Mat-grass	49
Meadow Fescue	37
Meadow Foxtail	17
Meadow Oat-grass	21
Mountain Melick	46
N	
Narrow Small-reed	62:6
P	
Perennial Rye-grass	45
Purple Moor-grass	48
Purple Small-reed	29
Purple-stem Cat's-tail	63:4
Q	
Quaking-grass	24
R	
Red Canary-grass	50
Red Fescue	38
Reed Sweet-grass	40
Rough Meadow-grass	58
S	
Scandinavian Small-reed	62:7
Sheep's-fescue	36
Smaller Cat's-tail	63:2
Smooth Meadow-grass	57
Soft-brome	26
Swamp Meadow-grass	56
Sweet Vernal-grass	18
T	
Tall Fescue	35
Timothy	51
Tor-grass	62:2
Tufted Hair-grass	32
V	
Velvet Bent	11
W	
Wavy Hair-grass	33

Engelska	Sida
Wild-oat	23
Wood Meadow-grass	55
Wood Millet	47
Wood Small-reed	62:5
Y	
Yorkshire-fog	42

Latin

Latin	Sida
A	
<i>Agrostis canina</i>	11
<i>Agrostis gigantea</i>	12
<i>Agrostis stolonifera</i>	13
<i>Agrostis tenuis</i>	14
<i>Alopecurus geniculatus</i>	15
<i>Alopecurus myosuroides</i>	16
<i>Alopecurus pratensis</i>	17
<i>Ammophila arenaria</i>	62:1
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	18
<i>Apera spica-venti</i>	19
<i>Arrhenatherum elatius</i>	20
<i>Arrhenatherum pratense</i>	21
<i>Arrhenatherum pubescens</i>	22
<i>Avena fatua</i>	23
B	
<i>Brachypodium pinnatum</i>	62:2
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	62:3
<i>Briza media</i>	24
<i>Bromus arvensis</i>	25
<i>Bromus hordeaceus</i>	26
<i>Bromus inermis</i>	27
<i>Bromus sterilis</i>	62:4
C	
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	28
<i>Calamagrostis canescens</i>	29
<i>Calamagrostis epigeios</i>	62:5
<i>Calamagrostis neglecta</i>	62:6
<i>Calamagrostis purpurea</i>	62:7
<i>Corynephorus canescens</i>	62:8
<i>Cynosurus cristatus</i>	30
D	
<i>Dactylis glomerata</i>	31
<i>Deschampsia caespitosa</i>	32
<i>Deschampsia flexuosa</i>	33
E	
<i>Elymus arenarius</i>	62:9
<i>Elymus repens</i>	34

Latin	Sida
F	
<i>Festulolium loliaceum</i>	62:10
<i>Festuca arundinacea</i>	35
<i>Festuca ovina</i>	36
<i>Festuca pratensis</i>	37
<i>Festuca rubra</i>	38
G	
<i>Glyceria fluitans</i>	39
<i>Glyceria maxima</i>	40
H	
<i>Hierochloë odorata</i>	41
<i>Holcus lanatus</i>	42
<i>Holcus mollis</i>	43
L	
<i>Lolium multiflorum</i>	44
<i>Lolium perenne</i>	45
<i>Lolium x boucheanum</i>	62:11
M	
<i>Melica ciliata</i>	63:1
<i>Melica nutans</i>	46
<i>Milium effusum</i>	47
<i>Molinia caerulea</i>	48
N	
<i>Nardus stricta</i>	49
P	
<i>Phalaris arundinacea</i>	50
<i>Phleum bertolonii</i>	63:2
<i>Phleum commutatum</i>	63:3
<i>Phleum phleoides</i>	63:4
<i>Phleum pratense</i>	51
<i>Phragmites australis</i>	52
<i>Poa alpina</i>	63:5
<i>Poa annua</i>	53
<i>Poa compressa</i>	54
<i>Poa nemoralis</i>	55
<i>Poa palustris</i>	56
<i>Poa pratensis</i>	57
<i>Poa supina</i>	63:6
<i>Poa trivialis</i>	58

Latin	Sida
R	
<i>Roegneria canina</i>	59
S	
<i>Sesleria caerulea</i>	60
<i>Sieglingia decumbens</i>	61

Register, sorterat efter latinskt artnamn med respektive trivialnamn för svenska, norska, danska, finska och engelska.

Latin	Sida	Svenska	Norska (N)	Danska (DK)	Finska (FIN)	Engelska (GB)
A						
<i>Agrostis canina</i>	11	Brunven	Hundekvein	Hundehvene	Luhtarölli	Velvet Bent
<i>Agrostis gigantea</i>	12	Storven	Storkvein	Stortoppet hvene	Rikkaisorölli	Black Bent
<i>Agrostis stolonifera</i>	13	Krypven	Krypkvein	Kryphvene	Rönsyrölli	Creeping Bent
<i>Agrostis tenuis</i>	14	Rödven	Engkvein	Almindelig hvene	Nurmistölli	Common Bent
<i>Alopecurus geniculatus</i>	15	Kärrkavle	Knereverumpe	Knæbøjet rævehale	Polvipuntarpää	Marsh Foxtail
<i>Alopecurus myosuroides</i>	16	Renkavle	Åkerreverumpe	Agerrævehale	Rikkapuntarpää	Black-grass
<i>Alopecurus pratensis</i>	17	Ängskavle	Engreverumpe	Engrævehale	Nurmipuntarpää	Meadow Foxtail
<i>Ammophila arenaria</i>	62:1	Sandrör	Sandrøyr	Sandhjælme	Rantakaura	Marram
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	18	Vårbrodd	Gulaks	Vellugtende gulaks	Tuoksusumake	Sweet Vernal-grass
<i>Apera spica-venti</i>	19	Åkerven	Åkerkvein	Vindaks	Luoho	Loose Silky-bent
<i>Arrhenatherum elatius</i>	20	Knylhavre	Hestehavre	Draphavre	Heinäkaura	False Oat-grass
<i>Arrhenatherum pratense</i>	21	Ängshavre	Enghavre	Enghavre	Ahdekaura	Meadow Oat-grass
<i>Arrhenatherum pubescens</i>	22	Luddhavre	Dunhavre	Dunet havre	Mäkikaura	Downy Oat-grass
<i>Avena fatua</i>	23	Flyghavre	Floghavre	Flyvehavre	Hukkakaura	Wild-oat
B						
<i>Brachypodium pinnatum</i>	62:2	Backskafting	Kalkgrønaks	Bakkestilkaks	Mäkilehtoluste	Tor-grass
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	62:3	Lundskafting	Lundgrønaks	Skovstilkaks	Varjolehtoluste	False Brome
<i>Briza media</i>	24	Darrgräs	Hjartegräs	Hjertegræs	Räpelö	Quaking-grass
<i>Bromus arvensis</i>	25	Renlost	Åkerfaks	Agerhejre	Pyörtänökattara	Field Brome
<i>Bromus hordeaceus</i>	26	Luddlost	Lodnefaks	Blød hejre	Mäkikattara	Soft-brome
<i>Bromus inermis</i>	27	Foderlost	Bladfaks	Stakløs hejre	Idänkattara	Hungarian Brome
<i>Bromus sterilis</i>	62:4	Sandlost	Sandfaks	Gold hejre	Hietakattara	Barren Brome
C						
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	28	Piprör	Snerp-rørkvein	Skov-Rørhvene	Metsäkastikka	
<i>Calamagrostis canescens</i>	29	Grenrör	Vassrørkvein	Eng-Rørhvene	Vittakastikka	Purple Small-reed
<i>Calamagrostis epigeios</i>	62:5	Bergör	Berg-rørkvein	Bjerg-Rørhvene	Hietakastikka	Wood Small-reed
<i>Calamagrostis neglecta</i>	62:6	Madrör	Små-rørkvein	Stivtoppet Rørhvene	Luhtakastikka	Narrow Small-reed
<i>Calamagrostis purpurea</i>	62:7	Brunrör	Skog-rørkvein	Brun Rørhvene	Korpikastikka	Scandinavian Small-reed
<i>Corynephorus canescens</i>	62:8	Borsttåtel	Sandskjegg	Sandskæg	Hopeaheinä	Grey Hair-grass
<i>Cynosurus cristatus</i>	30	Kamäxing	Kamgräs	Kamgræs	Otasukapää	Crested Dog's-tail
D						
<i>Dactylis glomerata</i>	31	Hundäxing	Hundegräs	Almindelig hundegræs	Koiranheinä	Cock's-foot
<i>Deschampsia caespitosa</i>	32	Tuvtåtel	Sølvbunke	Mosebunke	Nurmilauha	Tufted Hair-grass
<i>Deschampsia flexuosa</i>	33	Kruståtel	Smyle	Bølget bunke	Metsälauha	Wavy Hair-grass

Latin	Sida	Svenska	Norska (N)	Danska (DK)	Finska (FIN)	Engelska (GB)
E						
<i>Elymus arenarius</i>	62:9	Strandråg	Strandrug	Marehalm	Rantavehnä	Lyme-grass
<i>Elymus repens</i>	34	Kvickrot	Kveke	Kvik	Juolavehnä	Common Coach
F						
<i>Festulolium loliaceum</i>	62:10	Rajsvingel	Raisvingel	Rajsvingel	Rainata	Festulolium
<i>Festuca arundinacea</i>	35	Rörsvingel	Strandsvingel	Strandsvingel	Ruokonata	Tall Fescue
<i>Festuca ovina</i>	36	Fårsvingel	Sauesvingel	Fåresvingel	Lampaannata	Sheep's-fescue
<i>Festuca pratensis</i>	37	Ängssvingel	Engsvingel	Engsvingel	Nurminata	Meadow Fescue
<i>Festuca rubra</i>	38	Rödsvingel	Raudsvingel	Rødsvingel	Punanata	Red Fescue
G						
<i>Glyceria fluitans</i>	39	Mannagräs	Mannasøtgras	Mannasødgræs	Ojasorsimo	Floating Sweet-grass
<i>Glyceria maxima</i>	40	Jättegroe	Kjempesøtgras	Høj sødgræs	Isosorsimo	Reed Sweet-grass
H						
<i>Hierochloë odorata</i>	41	Ängsmysgräs	Marigras	Festgræs	Lännenmaarianheinä	Holy-grass
<i>Holcus lanatus</i>	42	Luddtätel	Englodnegras	Fjølsgæs	Karvamesiheinä	Yorkshire-fog
<i>Holcus mollis</i>	43	Lentätel	Krattlodnegras	Krybende hestegræs	Pehmytmesiheinä	Creeping Soft-grass
L						
<i>Lolium multiflorum</i>	44	Italienskt rajgräs	Italiensk raigras	Italiensk rajgræs	Italianraiheinä	Italian Rye-grass
<i>Lolium perenne</i>	45	Engleskt rajgräs	Raigras	Almindelig rajgræs	Englanninraiheinä	Perennial Rye-grass
<i>Lolium x boucheanum</i>	62:11	Hybridrajgräs	Hybridraigras	Hybridrajgræs	Hybridiraiheinä	Hybrid Rye-grass
M						
<i>Melica ciliata</i>	63:1	Grusslok	Grushengjeaks	Håret flitteraks	Tähkähelmikka	
<i>Melica nutans</i>	46	Bergslok	Hengjeaks	Nickende flitteraks	Noukkuhelmikkä	Mountain Melick
<i>Milium effusum</i>	47	Hässlebrodd	Myskegras	Miliegræs	Tesma	Wood Millet
<i>Molinia caerulea</i>	48	Blåtätel	Blåtopp	Blåtöp	Siniheinä	Purple Moor-grass
N						
<i>Nardus stricta</i>	49	Stagg	Finnskjegg	Katteskäegg	Jäkki	Mat-grass
P						
<i>Phalaris arundinacea</i>	50	Rörflen	Strandrøyr	Rørgæs	Ruokohelpi	Red Canary-grass
<i>Phleum bertolonii</i>	63:2	Vildtimotej	Villtimotei	Knold-rottehale	Ketotähkiö	Smaller Cat's-tail
<i>Phleum commutatum</i>	63:3	Fjälltimotej	Fjälltimotei		Pohjantähkiö	Alpine Cat's-tail
<i>Phleum phleoides</i>	63:4	Flentimotej	Smaltimotei	Glat rottehale	Helpitähkiö	Purple-stem Cat's-tail
<i>Phleum pratense</i>	51	Timotej	Timotei	Engrottehale	Nurmitähkiö	Timothy
<i>Phragmites australis</i>	52	Bladvass	Takrøyr	Tagrør	Järviuoko	Common Reed
<i>Poa alpina</i>	63:5	Fjällgroe	Fjällrapp		Tunturinurmikka	Alpine Meadow-grass
<i>Poa annua</i>	53	Vitgroe	Tunrapp	Enårig rapgræs	Kylänurmikka	Annual Meadow-grass

Latin	Sida	Svenska	Norska (N)	Danska (DK)	Finska (FIN)	Engelska (GB)
<i>Poa compressa</i>	54	Berggröe	Flatrapp	Fladstrået rapgræs	Litteänurmikka	Flattened Meadow-grass
<i>Poa nemoralis</i>	55	Lundgröe	Lundrapp	Lundrapgræs	Lehtonurmikka	Wood Meadow-grass
<i>Poa palustris</i>	56	Sengröe	Myrrapp	Stortoppet rapgræs	Rantanurmikka	Swamp Meadow-grass
<i>Poa pratensis</i>	57	Ängsgröe	Engrapp	Engrapgræs	Nittynurmikka	Smooth Meadow-grass
<i>Poa supina</i>	63:6	Trampgröe	Vegrapp	Lav rapgræs	Juurtonurmikka	
<i>Poa trivialis</i>	58	Kärrgröe	Markrapp	Almindelig rapgræs	Karheanurmikka	Rough Meadow-grass
R						
<i>Roegneria canina</i>	59	Lundelm	Hundekveke	Hundekvik	Koiranvehnä	Bearded Couch
S						
<i>Sesleria caerulea</i>	60	Älväxing	Svenskegras	Kalk-Blåaks	Lupikka	Blue Moor-grass
<i>Sieglingia decumbens</i>	61	Knägräs	Knegräs	Tandbælg	Hina	Heath-grass

Litteraturlista:

- Aichele, D. & Schwegler, H.-W. 1978. *Unsere Gräser*. Stuttgart.
- Andersson, N. J. 1852. *Skandnaviens graminéer*. Stockholm.
- Bolin, P. 1928. *De svenska gräsen*. Stockholm.
- Borg, J. 1947. Bestämning av betesgräs i blomlost stadium. *Växtnäringsnytt* 2, 15 – 21.
- Breunig, W. 1966. *Gräser und Kleearten*. Berlin.
- Dord, D. C. van & Zonderwijk, P. 1965. *Kieplantentabel van Akkeronkruiden*. Wageningen.
- Ekstam, U. & Forshed, N. 1996. *Äldre fodermarker*. Naturvårdsverket.
- Elvers, I. 1981. *Gräsflora i färg*. Stockholm.
- Emanuelsson, U. 2009. *Europeiska Kulturlandskap*. Formas.
- Ericson, L. (red.). 2011. *Norrländsk växtodling*, s. 37 – 48. LRF, Västerbotten.
- Fischer, W. & Entrup, E. L. 1972. *Die wichtigsten Gräser*. Hamburg.
- Fogelfors, H. (red.) 2001. *Växtproduktion i jordbruket*. Natur och Kultur/LTs förlag, Stockholm.
- Fogelfors, H. 1985. Gödslingens inverkan på flora och vegetation i naturbetesmarker. *Fakta Mark/växter nr 22, SLU*.
- Fogelfors, H. & Hansson, M. 1997. Bete och våra hagmarker – flora och vegetationsutveckling. *Fakta Mark/växter*, nr 9, SLU.
- Halling, M. A. 2008. *Vallväxter till slåtter och bete samt grönfoderväxter. Sortval för södra och mellersta Sverige 2008/2009*. Växtproduktionsekologi, SLU.
- Henning, E. 1927. Examinationstabeller över gräs och baljväxter i blomlost stadium. *Svenska betes- & vallföreningens årsskrift*, 5 – 42.
- Hubbard, C. E. 1954. *Grasses*. Harmondsworth.
- Huber, J. A. 1931. *Schlüssel zum Bestimmen der wichtigsten Wiesen- und Weidepflanzen im blütenlosen Zustande*. Berlin.
- Hultén, E. 1971. *Atlas över växternas utbredning i Norden*. Stockholm.
- Hylander, N. 1953. *Nordisk kärlväxtflora I*. Stockholm.
- Hylander, N. 1966. *Nordisk kärlväxtflora II*. Stockholm.
- Häftiger, E. & Scholz, H. 1980. *Grass Weeds 1 – 2*. Ciba-Geigy Ltd, Basel
- Klapp, E. 1965. *Taschenbuch der Gräser*. Berlin – Hamburg.
- Klapp, E. 1978. *Gräserbestimmungsschlüssel*. Berlin.
- Korsmo, E. 1954. *Ugras i nåtidens jordbruk*. Oslo.
- Korsmo, E., Vidme, T. & Fykse, H. 1981. *Korsmos ogräspanscher*. Stockholm.
- Lid, J. 1979. *Norsk och svensk flora*. Oslo.
- Matzon, C. 1996. *Naturvård med betesdjur, nöt och får*. Statens jordbruksverk.
- Mentz, A. 1919. *De viktigaste Græsmarksplanter i blomsterløs tillstand*. Köpenhamn.
- Mentz, A. 1935. *Danske Græsser*. Köpenhamn.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 1992. *Den Nordiska Floran*. W&W, Stockholm.
- Nordhagen, R. 1944. *Norsk flora*. Oslo.
- Pehrsson, I. 1992. *Bete och betesdjur*. Statens jordbruksverk.
- Petersen, A. 1961. *Das kleine Gräserbuch*. Berlin.
- Poland, J. & Clement, E. 2009. *The vegetative Key to the British Flora*. Hobbs the Printers Ltd, Hampshire.
- Rose, F. & Nettelblatt, M. G. 1970. *Gräs*. Stockholm.
- Ryves, T. B., Clement, E. J. & Foster, M. C. 1996. *Alien Grasses of the British Isles*. Botanical Society of the British Isles, London.
- Schwär, Ch., Feyerabend, G. & Goltz, H. 1970. *700 wichtige Ackerunkräuter*. Jena.
- Sikula, J. 1977. *Taschenatlas der Gräser*. Hanau/Main.
- Sjörs, H. 1956. *Nordisk växtgeografi*. Stockholm.
- Steen, E., Matzon, C. & Svensson, C. 1972. Landskapsvård och betesdjur. Aktuellt från lantbruks-högskolan, nr 182, Uppsala.
- Turesson, M. & Åberg, E. 1982. *Nyttoväxter på åkern*. Stockholm.
- Volger, E. 1962. *Gräserbestimmung nach Photos*. Berlin – Hamburg.
- Wallin, J. (red.). 1986. *Lantbruket i landskapet*. LTs förlag, Stockholm.